

PROGRAMACIÓ
DEPARTAMENT DE PORTUGUÉS

2023 / 2024

1	INTRODUCCIÓ	04
	1.1 MARC LEGISLATIU	04
	1.2 JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ	04
	1.3 CONTEXTUALITZACIÓ	05
2	CURRÍCULUM DELS NIVELLS	05
	2.1 PRIMER CURS D'A2	05
	2.2 SEGON CURS D'A2	21
	2.3 CURS DE B1	26
	2.4 PRIMER CURS DE B2	40
	2.5 SEGON CURS DE B2	55
	2.6 CURS DE C1	63
3	DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES	81
4	METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES	83
5	CRITERIS D'AVUACIÓ	83
	5.1 CURSOS NO CONDUENTS A PROVA DE CERTIFICACIÓ	84
	5.2 PROVA DE CERTIFICACIÓ	84
	5.3 TEST DE CLASSIFICACIÓ	86
	5.4 CURSOS DE FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA	86
	5.5 CRITERIS D'AVUACIÓ	86
	5.6 AVUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT I APRENENTATGE	86
6	MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS	86
7	FOMENT DE LA UTILITZACIÓ DE LA BIBLIOTECA O MEDIATECA LINGÜÍSTICA	87
8	UTILITZACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ	87

1

9	RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS	87
10	PROVES DE CERTIFICACIÓ	88
11	PROVES DELS CURSOS NO CONDUENTS A PROVA DE CERTIFICACIÓ	89
12	CURSOS DE FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA	90
13	ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES	90
14	PLA DE MILLORA DEL PROFESSORAT	90
15	PLA DIGITAL DEL CENTRO	91

1 INTRODUCCIÓ

1.1. MARC LEGISLATIU

Els Ensenyaments d'idiomes de règim especial que estableix la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, l'objectiu de la qual és capacitar a l'alumnat per a l'ús adequat dels diferents idiomes fora de les etapes ordinàries del sistema educatiu, queden organitzades en els seus articles 59 a 62, en els nivells Bàsic, Intermedi i Avançat i aquests nivells es correspondran, respectivament, amb els nivells A, B i C del Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües, que se subdivideixen, al seu torn, en els nivells A1, A2, B1, B2, C1, i C2. El Reial decret 1041/2017, de 22 de desembre fixa les exigències mínimes del Nivell Bàsic a efectes de certificació, estableix el currículum bàsic dels nivells Intermedi B1, Intermedi B2, Avançat C1, i Avançat C2, dels ensenyaments d'idiomes de règim especial regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, i estableix les equivalències entre els Ensenyaments d'idiomes de règim especial regulades en diversos plans d'estudi os i les d'aquest reial decret. Este decret executa i desenvolupa la normativa bàsica estatal sobre la matèria curricular en l'àmbit; exercici de les competències autonòmiques pròpies i de conformitat amb el qual es disposa per l'article 6.4 de la Llei orgànica 2/2006 que dictamina que les Administracions educatives han d'establir el currículum dels nivells Bàsic, Intermedi i Avançat dels ensenyaments d'idiomes de règim especial a partir dels aspectes bàsics fixats en el Reial decret 1041/2017, de 22 de desembre (Boletín Oficial del Estado número 311, de 23/12/17). Assumint una concepció de l'educació com un aprenentatge permanent, el decret es dirigeix especialment a aquelles persones que, havent adquirit les competències bàsiques en els ensenyaments de règim general, desitgen o necessiten al llarg de la seua vida, adquirir o perfeccionar. L'esmentat decret té per objecte establir les característiques i organització dels ensenyaments d'idiomes de règim especial a la Comunitat Valenciana, així com fixar el currículum del nivell bàsic A2, intermedi B1, intermedi B2, avançat C1 i avançat C2 dels idiomes alemany, espanyol, francès, anglés, italià, portugués, romanés i valencià que estableix el Reial decret 1041/2017, de 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments d'idiomes de règim especial regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. Dels idiomes àrab, xinés, basc, grec, japonés i rus es fixa el currículum del nivell bàsic A2, intermedi B1, intermedi B2 i Avançat C1. Dels idiomes finés, neerlandés i polonés es fixa el currículum del nivell bàsic A2, intermedi B1 i intermedi B2. També estableix els efectes de les certificacions acreditatives de la superació de les exigències acadèmiques corresponents als diferents nivells.

1.2. JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

La present programació té com a finalitat presentar els objectius bàsics del currículum, establits amb detall en la legislació a què s'ha fet referència en el punt anterior, distribuint-los en els diferents nivells i cursos i establint la metodologia, les estratègies i els recursos didàctics necessaris per a aconseguir-los, així com les eines i criteris d'avaluació que permetran verificar el grau de consecució dels objectius en diferents moments del curs acadèmic i fer el seguiment de la programació del departament.

1.3. CONTEXTUALITZACIÓ

Els ensenyaments d'idiomes de règim especial van dirigides a aquelles persones que, havent adquirit les competències bàsiques en els ensenyaments de règim general, desitgen o necessiten al llarg de la seua vida, adquirir o perfeccionar les seues competències en una o diverses llengües estrangeres i llengües cooficials de l'estat espanyol, així com certificar el seu nivell de competència en l'ús de les llengües. Les Escoles Oficials d'Idiomes fomentaran l'estudi de les llengües oficials dels Estats membres de la Unió Europea, del valencià com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, de les altres llengües cooficials de l'estat espanyol i de l'espanyol com a llengua d'aprenentatge per a estrangers; així com d'altres llengües que, per raons culturals, socials o econòmiques presenten un interès especial. La conselleria competent en matèria d'educació fomentarà la formació, la investigació, l'experimentació i la innovació educativa, així com l'intercanvi de materials didàctics.

Els ensenyaments d'idiomes estaran orientades al desenvolupament de la competència comunicativa del alumnat i assumiran l'enfocament d'acció que adopta el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües. L'aplicació del currículum fomentarà la responsabilitat i l'autonomia del alumnat en el procés d'aprenentatge, la competència plurilingüe i pluricultural i la dimensió intercultural, per ser aspectes que incideixen en un aprenentatge més efectiu.

Al procés d'aprenentatge es podran incorporar metodologies que permeten al alumne afrontar situacions de comunicació real a través de les xarxes socials, plataformes digitals o unes altres que usen la llengua objecte d'estudi de manera activa.

2 CURRÍCULUM DELS NIVELLS

2.1 PRIMER CURS D'A2

Els ensenyaments d'A2 tenen per objecte capacitar a l'alumnat per a utilitzar l'idioma que aprèn com a mitjà de comunicació i d'expressió personal, tant en classe, com en les situacions quotidianes presencials o virtuals.

A aquest efecte, l'alumnat haurà d'adquirir les competències que li permeta usar l'idioma de manera suficient, receptiva i productivament, tant de forma parlada com escrita.

A més, l'alumnat haurà de poder intervindre entre parlants de diferents llengües, en situacions quotidianes i de necessitat immediata que requerisca comprendre i produir textos breus en llengua estàndard, que versen sobre aspectes bàsics concrets de temes generals i que continguen expressions, estructures i lèxic d'ús freqüent.

2.1.1 Objectius

Una vegada adquirides les competències corresponents al Primer Curs d'A2, l'alumnat serà capaç de:

- Comprendre el sentit general, la informació essencial i informació específica clara de textos orals breus, molt estructurats, articulats clarament i amb pauses suficients per a assimilar el significat. La llengua serà estàndard amb una variació formal i informal. Les condicions acústiques hauran de ser òptimes i la comunicació, directa. Els textos versaran principalment sobre l'àmbit personal i temes quotidians o d'immediata rellevància per a l'alumnat i podran ser transmesos cara a cara o per mitjans tècnics (telèfon, megafonia, televisió, etc.)

- Produir textos orals breus i bàsics des del punt de vista gramatical i lèxic, en llengua estàndard i en comunicació cara a cara; els textos tractaran sobre aspectes personals i quotidians. Comunicar-se de manera bàsica, però comprensible, encara que siga necessari utilitzar molt sovint mitjans no verbals per a mantindre la comunicació, així com moltes pauses per a buscar expressions, la repetició i la cooperació dels interlocutors.
- Comprendre, sempre que es puga rellegir quan siga necessari, el sentit general, els punts principals i informació específica, de textos breus d'estructura simple i molt clara. El vocabulari haurà de ser d'ús molt freqüent i la gramàtica, senzilla. Els textos aniran preferiblement acompanyats d'imatges o il·lustracions i es referiran a la vida quotidiana.
- Escriure textos senzills i breus, en llengua estàndard i utilitzant adequadament les convencions ortogràfiques i de puntuació més elementals, així com un repertori limitat de recursos de cohesió, paraules i estructures. Els textos es referiran principalment a temes quotidians o d'immèdia rellevància per a l'alumnat.
- Retransmetre oralment (en la llengua B) d'una manera senzilla una sèrie d'instruccions curtes i senzilles que proporcione el discurs original (en la llengua A) articulat de manera clara i lenta. Transmetre (en llengua B) els aspectes principals continguts en converses curtes i simples o textos sobre temes quotidians d'interés immediat (en llengua A), sempre que s'expressen amb claredat i en un llenguatge senzill. Assumir un paper de suport en la interacció, sempre que altres interlocutors parlen lentament i reba ajuda per a participar i expressar els seus suggeriments.
- Enumerar per escrit (en llengua B) informació específica continguda en textos senzills (escrits en llengua A) sobre temes quotidians d'interés immediat o necessitat.
- Transmetre dades rellevants continguts en textos curts, senzills i informatius amb estructuració clara, sempre que els textos siguen concrets, els temes familiars i es formulen en un llenguatge quotidià senzill.

2.1.2 Metodologia

L'ensenyament-aprenentatge de la llengua portuguesa es basarà en els següents fonaments metodològics:

- **Enfocament orientat a l'acció:** En l'àmbit de l'aula, existeixen diverses implicacions de la implementació de l'enfocament orientat a l'acció. Considerar als alumnes com a agents socials significa implicar-los en el procés d'aprenentatge a través dels descriptors com a mitjà de comunicació. També comporta el reconeixement de la naturalesa social de l'aprenentatge i ús de la llengua i la interacció entre la societat i l'individu en el procés d'aprenentatge. La consideració dels alumnes com a usuaris de la llengua comporta un ús extensiu de la L2 a l'aula: aprendre a utilitzar la llengua en lloc d'aprendre sobre la llengua (com a assignatura). A més, la concepció dels estudiants com a éssers plurilingües i pluriculturals implica permetre'ls utilitzar tots els seus recursos lingüístics quan siga necessari, animant-los a descobrir similituds i equivalències, així com diferències entre llengües i cultures. En essència, l'enfocament orientat a l'acció implica tasques de col·laboració a l'aula amb una meta: l'objectiu principal no és la llengua *per se*. Si el focus principal de la tasca no és el llenguatge, llavors és necessari que hi haja un altre producte o resultat (com, per exemple, planificar una eixida, fer un pòster, crear un blog, dissenyar un festival, entre altres). Els descriptors serveixen per a ajudar a dissenyar aquestes tasques i també per a observar, i si es desitja, (acte-) avaluar l'ús de la llengua dels alumnes durant la tasca.

Tant el caràcter descriptiu del MCER, com l'enfocament orientat a l'acció, posen en pràctica la construcció conjunta del significat (a través de la interacció) en el centre del procés d'ensenyament-aprenentatge, la qual cosa té implicacions per a l'aula. A vegades, aquesta interacció serà entre professors i alumnes, però sovint, tindrà una naturalesa de col·laboració entre els mateixos estudiants. Cal buscar un equilibri precís entre aquestes dues perspectives, de manera que al final del procés prevalga aquesta interacció col·laborativa entre alumnes en grups reduïts o amb tota la classe. En la realitat de les societats actuals, cada vegada més diverses, la construcció del significat té lloc entre idiomes, a través de l'ús dels repertoris plurilingües i pluriculturals dels usuaris.

• **Plurilingüisme:** El MCER distingeix entre el multilingüisme (la convivència de les diferents llengües en l'àmbit social o individual) i el plurilingüisme (el repertori lingüístic dinàmic i en desenvolupament d'un mateix usuari/alumne). El plurilingüisme es presenta com una competència desigual i canviant, en la qual els recursos de l'estudiant d'un idioma o varietat poden tindre un caràcter molt diferent segons la llengua. No obstant això, l'aspecte fonamental radica en el fet que els parlants plurilingües tenen un repertori únic i interrelacionat que combinen amb les seues competències generals i diferents estratègies per a dur a terme les tasques comunicatives.

Per tant, la competència plurilingüe implica la capacitat d'emprar, de manera flexible, un repertori interrelacionat, desigual i plurilingüe per a:

- canviar d'idioma o varietat;
- expressar-se en un idioma (o varietat) i entendre a una persona que utilitza un altre;
- recórrer als coneixements propis de llengües (o varietats) per a comprendre el sentit d'un text;
- reconèixer internacionalismes comuns amb alguna variació;
- mediar entre persones sense una llengua comuna o fins i tot amb pocs coneixements;
- posar en pràctica tot el repertori lingüístic, experimentant amb formes alternatives d'expressió;
- emprar elements paralingüístics (mímica, gestos, expressió facial, etc.).

És imprescindible, per tant, promoure el desenvolupament del plurilingüisme i la multiculturalitat per les següents raons:

- Desenvolupa competències sociolingüístiques i pragmàtiques preexistents que, alhora, continuen perfeccionant-se.
- Condueix a una millor percepció del que és general i el que és específic quant a l'organització lingüística de diferents idiomes (tipus de consciència metalingüística, intralingüística o supralingüística).
- Àmplia la competència estratègica i la capacitat d'establir relacions amb la resta en situacions noves; de fet, pot ampliar l'aprenentatge subsegüent en àmbits lingüístics i culturals.

Aquesta programació didàctica recull la mediació com a destresa comunicativa. De fet, el MCER destaca dues nocions clau: la construcció conjunta del significat en la interacció i el moviment constant entre el nivell individual i social en l'aprenentatge de llengües, principalment a través de la consideració de l'usuari/alumne com a agent social. A més, l'èmfasi en el mediador com a intermediari entre els interlocutors destaca la visió social. Per tant, la mediació té una posició clau en l'enfocament orientat a l'acció i el plurilingüisme.

L'enfocament de la mediació és, per consegüent, més ampli i no es limita a considerar només la mediació intralingüística, sinó que s'inclou també la mediació relacionada amb la comunicació i l'aprenentatge, així com la mediació social i cultural. Aquest enfocament holístic prové de la seua rellevància en aules cada vegada més diverses, en relació amb la difusió de la metodologia AICLE (Aprentatge Integrat de Continguts i Llengües Estrangeres) mitjançant la Llei 4/2018 de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià, i perquè la mediació és considerada cada vegada més com a part de tot aprenentatge, però sobretot, de l'aprenentatge d'idiomes.

● **Autonomia d'aprenentatge i aprenentatge estratègic:** L'autonomia en l'aprenentatge fa referència a la capacitat de responsabilitzar-se de l'aprenentatge propi. D'aquesta manera, l'alumne autònom desenvolupa l'habilitat de fixar els seus propis objectius, els continguts i la progressió, gestionant i avaluant tot el procés. A més, implica reflexió crítica, presa de decisions i acció independent, la qual cosa es tradueix en aprenentatge significatiu, ja que l'alumnat passa a aplicar els seus coneixements a un context més ampli. Així doncs, l'ensenyament-aprenentatge de portugués en l'EOI haurà de contemplar el desenvolupament de les destreses d'estudi i heurístiques dels alumnes, així com l'acceptació de la responsabilitat del seu propi aprenentatge:

- simplement com a producte de l'aprenentatge i de l'ensenyament de la llengua, sense cap planificació ni organització especials;
- transferint gradualment la responsabilitat de l'aprenentatge des del professor a l'alumnat i animant-li a reflexionar sobre el seu aprenentatge i compartir aquesta experiència amb la resta;
- despertant sistemàticament la consciència de l'alumnat respecte als processos d'aprenentatge o ensenyament en què participa;
- animant a l'alumnat a participar en l'experimentació de diferents opcions metodològiques;
- aconseguint que l'alumnat reconega el seu estil cognitiu i que desenvolupe consegüentment estratègies d'aprenentatge pròpies.

La **mediateca lingüística** podrà contribuir al desenvolupament de l'autonomia de l'alumne i al seu autoaprenentatge mitjançant: assessorament del professorat a les persones usuàries per a dissenyar-los un pla de treball autònom i un seguiment periòdic d'aquest pla; una aula d'autoaprenentatge amb material especialment dissenyat per a fomentar l'autoformació de les persones usuàries; tallers d'aprendre a aprendre; accés a programes informatitzats d'autoaprenentatge de llengües; grups de conversa; material de consulta per a mantindre el contacte amb l'aprenentatge de les llengües al llarg de la vida; així com un espai de socialització lingüística.

● **Autoavaluació**

L'autoavaluació és una de les millors eines perquè l'alumne es responsabilitze del seu aprenentatge i millore la seua capacitat d'aprendre a aprendre a través de la presa de consciència de l'estat de les seues competències en certs moments, dels diversos objectius que ha aconseguit i dels objectius que encara li queden per aconseguir.

● **Aprenentatge mitjançant les Noves Tecnologies:** Les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) aplicades als ensenyaments d'idiomes tindran com a objectiu la personalització de l'aprenentatge i el desenvolupament de la competència estratègica i digital, encaminats a l'aprenentatge al llarg de la vida. La seua implementació didàctica no serà

aleatòria, sinó raonada d'acord amb el context concret d'aprenentatge i es realitzarà tant a l'aula, com fora d'ella, en les activitats de reforç i ampliació, de manera lúdica a través de la gamificació, de tal manera que es reforce la motivació de l'alumnat. Així mateix, es posarà èmfasi en la possibilitat de comunicació real i aprenentatge col·laboratiu que brinden les TIC a través de blogs, xats i xarxes socials, entre altres. Així es fomentarà l'aprenentatge actiu i l'autonomia.

• **Portfoli Europeu de les Llengües Electrònic (e-PEL):** El Portfoli Europeu de les Llengües (PEL) és un document personal, promogut pel Consell d'Europa, on la persona que aprèn o ha après diverses llengües -dins o fora del sistema educatiu reglat- pot registrar les seues experiències d'aprenentatge d'idiomes i el contacte amb altres cultures. L'ús del PEL, d'una banda, implica una metodologia basada en l'enfocament comunicatiu de l'ensenyament-aprenentatge de llengües, i per un altre, fomenta la reflexió i l'autoavaluació. Des de 2009, s'aplica la versió electrònica, el Portfoli Europeu de les Llengües Electrònic (e-PEL), a les Escoles Oficials d'Idiomes. Així, l'e-PEL permet:

- reflectir el que el titular sap fer en cadascuna de les llengües que coneix.
- registrar les experiències pròpies d'aprenentatge de llengües i cultures i reflexionar sobre elles.
- anotar els avanços que cada persona realitza en l'aprenentatge de llengües i marcar-se noves metes.

No obstant això, l'e-PEL transcendeix la dimensió lingüística i es converteix en una eina de desenvolupament de competències. L'e-PEL està concebut per a afavorir els quatre objectius polítics del Consell d'Europa: preservar la diversitat lingüística, promoure la tolerància lingüística i cultural, fomentar el plurilingüisme i assegurar l'educació democràtica de la ciutadania. Mitjançant l'e-PEL, l'aprenent pot:

- adquirir i desenvolupar actituds i valors positius respecte a l'aprenentatge de diverses llengües al llarg de la vida.
- afavorir una visió integradora del plurilingüisme que abasta, no sols els idiomes francs internacionals, sinó també les llengües minoritzades i de menor difusió.
- adquirir i desenvolupar actituds i valors positius respecte a la diversitat cultural, al contacte intercultural i a la relació entre llengua i cultura.
- afavorir la responsabilitat en l'aprenentatge de llengües, la consciència lingüística i pedagògica del subjecte, així com l'autonomia en situacions d'aprenentatge.

A més, l'e-PEL contribueix a desenvolupar la competència digital, primordial per a l'aprenentatge general i al llarg de la vida.

2.1.3 Competències i continguts. Distribució temporal.

A. Socioculturals Sociolingüístics

- La vida quotidiana (activitats diàries, alimentació, compres, treball, oci, festes, horaris)
- Condicions de vida (habitatge, entorn, condicions laborals)
- Relacions interpersonals (familiars, generacionals, entre coneguts i desconeguts);
- Cultura i costums (tradicions, celebracions) i convencions socials (formules de cortesia i tractament, pautes de comportament social).

B. Funcionals

- Iniciació i manteniment de relacions personals i socials habituals: saludar (ampliació); convidar; acceptar i rebutjar una invitació; agrair (ampliació); felicitar; interessar-se per algú o alguna cosa; assentir i negar (ampliació); demanar disculpes.
- Descripció de qualitats físiques i valoratives de persones i objectes.
- Ús de números, quantitats, preus, horaris i hores.
- Intercanvi d'informació personal (procedència, residència, estat civil, número de telèfon, nacionalitat, edat, família, treball, aficions, correu electrònic, lloc i data de naixement).
- Narració d'esdeveniments passats, descripció de situacions presents i expressió de successos futurs.
- Petició d'informació.
- Formulació de consells, suggeriments i oferiments.
- Expressió de l'opinió, l'acord i el desacord.
- Expressió de la necessitat, el desig, la intenció i la voluntat.
- Expressió de la possessió (ampliació), del gust i la preferència, l'aprovació i la desaprovació, el dubte, l'esperança i la tristesa.

C. Discursius

Adequació

Maneig i ús del registre informal e estàndard en les situacions comunicatives del nivell i introducció al discurs formal.

Coherència i cohesió

- Marcadors del discurs: per a dirigir-se a algú, cridar l'atenció i saludar, per a prendre, mantindre i cedir el torn de paraula, per a manifestar suport, per a demanar i expressar confirmació, per a mostrar acord i desacord, per a demanar un aclariment, per a iniciar un discurs introduint un tema nou o contestant a una pregunta, per a concloure, per a prendre, mantindre i cedir el torn de paraula.
- Expressions per a mostrar acord i desacord.
- Marcadors per a contextualitzar en l'espai i en el temps.
- Marcadors i recursos per a organitzar el discurs, afegir informació, exemplificar i contextualitzar en espai i temps.
- Marcadors per a saludar i acomiadar-se en els missatges i cartes personals.
- Organització del text: ús, format i funció dels paràgrafs en un text.
- Sistema de representació gràfica per a separar idees, per a citar les paraules d'uns altres: punts suspensius, dos punts, cometes, exclamacions.
- Concordança verbal i nominal entre els elements bàsics de l'oració (subjecte, predicat i complement; article, nom i adjectiu).
- Concordança bàsica dels temps verbals en el discurs.
- El·lipsi dels elements coneguts: del subjecte, del verb i de tots dos en les respostes.
- Recursos per a contextualitzar en l'espai i en el temps: ús d'adverbis i expressions espacio-temporals.
- Conjuncions coordinants i subordinants d'ús freqüent: *e, nem, mas, també, ou, pois, porque, que, quando*).
- Entonació i puntuació discursiva bàsiques.
- Coherència de la temporalitat verbal en el discurs (present, passat).
- Ús de l'article determinat amb noms ja esmentats.

D. Sintàctics

Gramàtica

Oració

- Concordança subjecte–verb, subjecte–atribut/complement predicatiu.
- Oracions declaratives afirmatives i negatives.
- Oracions exclamatives. Interjeccions més usuals (*Força!*).
- Oracions interrogatives amb partícules i sense elles (*o que, que, quem, quando, onde, com, quanto, porque...*). Ús de la partícula emfàtica *é que* (*Como é que te chamas*). Estructures emfàtiques d'ús freqüent (*Quando é que*). Resposta afirmativa usant el verb de la pregunta.
- Oracions impersonals en 3a persona + *se*.
- Oracions dubitatives. Ús de *se calhar* + indicatiu.
- Coordinació amb les conjuncions més freqüents: copulatives (*e, nem*), adversatives (*mas, porém*), disjuntives (*ou*), conclusives (*pois, portanto*), comparatives (*como*), causals (*porque*).
- Subordinació substantiva amb verb + infinitiu/*que* + indicatiu.
- Subordinació adjectiva amb *que* + indicatiu.
- Subordinació adverbial i circumstancial amb les conjuncions més comunes: causal, modal, temporal, concessiva, final, condicional, comparativa i consecutiva (*porque, já que, enquanto, apesar de, por, para, como, portanto*).

Nom

- Gènere dels noms: noms acabats en *-o* àtona, *-a* àtona i en *-ão*. Variació de gènere per la terminació *-o/-a*, noms masculins acabats en *-ês/-or*, en *-ão*, i en *-e*; femenins acabats en *-sa, -ssa, -isa, -esa*.
- Excepcions a les regles bàsiques anteriors: *avô / avó*.
- Heterònims més freqüents: *pai / mãe, homem / mulher, nora / genro*.
- Excepcions i paraules d'ús freqüent en relació a l'espanyol: distinció del gènere per la variació de l'article. Paraules invariables.
- Número dels noms: noms acabats en vocal o diftong, en *-m*, en *-ão* i en consonant. Noms acabats en *-al, -el, -il, -ol, -ul*. Noms invariables.
- Noms que només s'utilitzen en singular o en plural.

Adjectiu

- Gènere dels adjectius: variables (acabats en vocal, consonant i diftong nasal) i invariables (acabats en vocal i consonant). Regles generals i excepcions.
- Número dels adjectius: regles generals. Paraules variables i invariables. Excepcions.
- Graus dels adjectius: comparatiu de superioritat, inferioritat i igualtat (*mais / menos... (do) que; tão... como / quanto*). Comparatius irregulars: *melhor, pior, maior, menor*. Superlatiu absolut i relatiu: superlatiu absolut sintètic amb regla de formació general amb el sufix *-íssimo*; superlatiu absolut analític, amb *muito*; superlatiu relatiu (*o mais ... de*) i superlatius irregulars (*ótimo, péssimo, máximo, mínimo*).
- Numerals ordinals fins a 10.

Article

- Article determinat i indeterminat: formes, usos. Casos d'omissió. Usos de l'article

determinat amb països i ciutats i amb noms propis, per a expressar l'hora després de preposicions (*São vinte para as duas*). Omissió per a expressar països i ciutats i per a expressar l'hora després del verb *ser* (*São duas horas*). Usos abans de noms i possessius. Usos de l'article indeterminat com a valor aproximat (*Ela deve ter uns vinte anos*) i amb l'indefinit *outro* (*Uma outra condição*).

- Contraccions de preposició (*a, em, de, por*) + article determinat (*no / na, do / da, ao / à, pelo / pela*).
- Demonstratius: formes i usos. Atenció a les formes del plural masculí. Ús dels adverbis de lloc *aquí (cá), aí* i *ali (lá)* com a reforç del demostratiu (*Essa caneta aí*). Contraccions amb les preposicions *de, a, em* (*destes, naquela, disso, àquelas*).
- Possessius: formes i ús de l'article amb el possessiu.
- Indefinits, variables i invariables, d'ús més freqüent. Especial atenció a la distinció *tudo / todo*
- Interrogatius i exclamatius.
- Numerals cardinals. Ús de *cem* i *cento*.

Pronom

- Pronoms personals de subjecte. Formes de cortesia i concordança verbal.
- Pronoms personals de complement directe i indirecte. Posposició en relació al verb i anteposició en oracions negatives (*Amo-te / Não te amo*) i interrogatives amb partícula (*A que horas te levantas?*) i amb adverbis més freqüents (*Já te vejo*).
- Anteposició de pronoms amb determinades conjuncions (*enquanto, quando, que*). Iniciació a la transformació contextual (*-lo, -la, -los, -las/ no, -na, -nos, -nas*) del pronom del complement directe (*-o, -a, -os, -as*).
- Pronoms personals de complement precedits de preposició (*para mim, comigo*).
- Formes pronominals dels demostratius, possessius i indefinits.

Verb

- Present d'indicatiu dels verbs *chamar-se, ser, ter* i *estar*.
- Usos de *ser* i *estar* en funcions treballades (estat civil, localització temporal i permanent, característica temporal i permanent).
- Present d'indicatiu dels verbs regulars i dels irregulars més freqüents.
- Pretèrit perfecte simple: formes regulars i irregulars més freqüents. Ús respecte a l'espanyol.
- Perífrasi per a expressar duració (*estar a + infinitiu*), futur continu (*ir + infinitiu*), obligatorietat (*ter de / que + infinitiu, dever + infinitiu*), hàbit (*costumar + infinitiu*), començament (*começar a + infinitiu, acabar de + infinitiu*) i intenció o consell (*haver de + infinitiu*).
- Pretèrit imperfecte d'indicatiu: formes i usos descriptius, narratius i amb valor de cortesia.
- Imperatiu: formes regulars i irregulars més freqüents (*ir, ser, estar, dar*).
- Passiva reflexa per a expressar poca personalitat (*Vende-se apartamento*).

Adverbi

- Adverbis i locucions per a situar en l'espai (*aquí, aí, ali, cá, lá*).
- Adverbis i locucions per a situar en el temps (*agora, hoje, amanhã, ontem, anteontem*).
- Adverbis i locucions de freqüència (*de vez em quando, às vezes, por vezes*), de manera (*assim, depressa, devagar*), de quantitat (*pouco, bastante, nada*),

- d'afirmació i negació (*sim, efetivamente, com certeza, sem dúvida, também não*).
- Adverbis i locucions per a marcar l'inici i delimitar una acció (*no início, primeiro, afinal, finalmente*).
- Col·locació de l'adverbi *mais* (*mais uma, mais alguém*).
- Formació d'adverbis acabats en *-ment*.
- Ús de *tão* e *tanto*.

Preposició

- Preposicions: usos i regències més freqüents (*gostar de, ir de, precisar de, ir a/ para*).
- Valors i usos de les preposicions més freqüents: *a, de, em* i *por* (contracció amb article definit i indefinit), *desde, até* (combinació amb la preposició *a*).
- Contrast en l'ús de *a* i *para* en el seu ús de moviment en l'espai.
- Locucions preposicionals (*ao lado de, atrás de, em cima de, ao pé de, debaixo de, à frente de*).
- Verbs que habitualment es construeixen amb preposició (*gostar de, ir de, precisar de, ir a/para, falar de, apaixonar-se por*).

Lèxic i semàntica

- Expressions freqüents per a les funcions que es treballen: lletrejar paraules, saludar, acomiadar-se i identificar persona; presentar-se i presentar a algú; interessar-se per persones; demanar i donar dades personals; localitzar objectes i persones; descriure aparença física i estats fisiològics; parlar sobre gustos, hàbits i temps lliure; preguntar i dir l'hora; parlar sobre hàbits alimentaris; descriure parts i mobiliari d'una casa; interactuar per telèfon i en persona en hotels, restaurants, estació d'autobusos, tren, aeroport i en serveis d'utilitat pública (banc, correus, farmàcia, etc.); parlar i donar consells sobre roba i estats de salut; fer plans; llegir i donar informació turística; descriure i parlar d'accions en passat; relatar i preguntar per experiències; contar històries.
- Control de la comunicació; donar i demanar informació general; preguntar i expressar interès, necessitat, gust, preferència; acord, aprovació, opinió; graus de certesa; obligació; possibilitat; prohibició; probabilitat; expressar agraïment, afecte, admiració, antipatia, queixa, concertar cites; tancar una trobada o una reunió; parlar per telèfon.
- Vocabulari usual de les situacions i temes treballats.
- Famílies de paraules i valor dels afixos més freqüents.
- Diminutius lexicalitzats (*sozinho*).
- Diminutius i antònims més usuals.
- Falsos amics d'ús més freqüent per al nivell.
- Gentilicis lusòfons i uns altres per a les funcions que es treballen.

Fonologia i ortografia

- Sons i fonemes consonàntics. Insistència en els quals ofereixen major dificultat als hispanoparlants: /v/-/b/, /s/-/z/, /j/-/ʒ/, /ʎ/.
- Fonemes vocàlics orals i nasals. Vocals obertes, semiobertes, tancades, semitancades i nasals. Insistència en el timbre tancat de les vocals àtones finals: /u/ (*carro*), /ə/ (*tarde*) o en una altra posició; i en la nasalització de les vocals precedides i seguides de consonant nasal: /ũ/, /ẽj/, /ẽ/. Vocals nasals i diftongs nasals. Insistència en la realització fonològica no bilabial de la grafia *-m* a final de paraula.
- Diftongació oral i nasal.
- Correspondència entre fonemes i lletres: *x* (*táxi* - /ks/, *próximo* - /s/, *exemplo* - /z/, *peixe*

- /j/; /ɲ/ (*Espanha*), /ɫ/ (*molho*), /s/ (*sapato, posso, açúcar, alface*), /z/ (*casa, azul*) i /ʃ/ (*abaixo, espanhol, dez, chá*).

- Paraules homòfones: *nós, noz*.
- Síll·labes tòniques i àtones. Paraules semblants en espanyol i portugués amb canvi de síll·laba tònica.
- Accents gràfics (accent greu, agut i circumflex) i signes diacrítics del lèxic i de les expressions treballades.
- Ús de la *til* nasal.
- Ús de majúscules i minúscules.
- Signes auxiliars (accents, ce trencada, guions).
- Ortografia del lèxic i de les expressions treballades. Contrastos amb l'espanyol en regles freqüents. Ortografia en xifres i números.
- Entonació i puntuació per a les funcions comunicatives pròpies d'aquest nivell. Insistència en l'ús dels signes d'interrogació i exclamació únicament al final de l'oració.
- Adaptacions ortogràfiques d'estrangerismes .
- Abreviatures, sigles i símbols.

2.1.4 Avaluació de les competències requerides: criteris

Per a determinar el grau d'adquisició de les competències requerides en aquest nivell per a les diferents destreses es tindran en compte els següents criteris i elements:

A. Comprensió de textos orals

- Identifica la intenció comunicativa, el tema i la informació rellevant, formula hipòtesi de contingut i confirma detalls predictibles, comprén el registre formal o informal en textos breus, senzills i contextualitzats (contactes socials quotidians, converses per a satisfer les necessitats més bàsiques, avisos i anuncis, predicció del temps, explicacions i enregistraments sobre temes quotidians, instruccions i consells senzills, descripcions i relats breus), emesos amb claredat, en bones condicions acústiques, sempre que pugua tornar a escoltar les parts més difícils.
- Coneix els aspectes socioculturals i sociolingüístics comuns relatius a la vida quotidiana, relacions interpersonals i convencions socials de les cultures en què s'usa l'idioma.
- Sap aplicar en general les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió del sentit general, la informació essencial, els punts i idees principals i els detalls més rellevants del text.
- Distingeix globalment la funció comunicativa més rellevant del text.
- Reconeix amb problemes ocasionals el lèxic oral d'ús freqüent relatiu a temes quotidians, de caràcter general i pot inferir del context i del context, a vegades de manera correcta, els significats d'algunes paraules i expressions que desconeix.
- Discrimina en general els patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús comú i reconeix globalment les intencions comunicatives i els significats que generalment s'associen.

B. Producció i coproducció de textos orals

- Aplica a la producció del text oral, tant monològic com a dialògic, els coneixements socioculturals i sociolingüístics adquirits, respectant les normes de cortesia més freqüents en els contextos respectius i, segons la modalitat discursiva, en un registre, neutre o informal.

- Coneix i sap aplicar algunes estratègies bàsiques per a produir textos orals breus d'estructura simple i clara, utilitzant una sèrie de procediments senzills per a adaptar o reformular el missatge, i reparar la comunicació.
- Duu a terme les funcions principals demandades pel propòsit comunicatiu, seguint els patrons discursius d'ús més freqüent en cada context.
- Gestiona un repertori bàsic memoritzat de frases i formules per a comunicar-se amb una fluïdesa acceptable, amb pauses per a buscar expressions i organitzar o reestructurar el discurs, o reformular o aclarir el que ha dit.
- Interactua de manera senzilla en intercanvis clarament estructurats, utilitzant formules o gestos simples per a prendre o mantindre el torn de paraula, encara que a vegades botiga a concentrar-se en la pròpia producció dificultant la participació de l'interlocutor, o vacil·le a l'hora d'intervindre quan l'interlocutor acapare la comunicació.
- Utilitza algunes estructures sintàctiques bàsiques d'ús freqüent segons el context comunicatiu, i empra els recursos de cohesió textual més comunes (entonació, repetició lèxica, el·lipsi, dixi personal, espacial i temporal, marcadors discursius i conversacionals i connectors comuns), enllaçant una sèrie d'elements breus, concrets i senzills per a crear una seqüència cohesionada i lineal.
- Coneix i utilitza adequadament un repertori lèxic oral suficient per a comunicar informació relativa a temes coneguts, generals, d'actualitat, o relacionats amb els propis interessos en situacions habituals i quotidianes, a pesar que encara comet errors importants.
- Utilitza patrons bàsics d'oracions memoritzades, sintagmes de poques paraules i formules estereotipades per a comunicar-se.
- Transmet informació limitada en situacions quotidianes simples.
- Utilitza estructures simples correctament, però encara comet de manera sistemàtica errors bàsics.
- Interactua utilitzant expressions molt breus, a pesar que les pauses, els començaments incorrectes i la reformulació resulten molt evidents.
- Formula preguntes i afirmacions senzilles i respon.
- Indica quan segueix la conversa, però poques vegades és capaç de comprendre bastant per a mantindre-la sense la col·laboració del seu interlocutor.
- Enllaça oracions i sintagmes amb connectors simples com *e*, *mas* i *porque*.
- Pronuncia i entona en general de manera intel·ligible i de forma prou clara per a ser entés, encara que els interlocutors hagen de demanar una repetició de tant en tant. A més, la forta influència d'altres llengües que parla en l'accent, el ritme i l'entonació poden afectar la intel·ligibilitat i requerirà la col·laboració dels interlocutors. No obstant això, la pronunciació de paraules familiars és clara.

C. Comprensió de textos escrits

- Reconeix els valors i significats associats a convencions de format, tipogràfiques, ortogràfiques i de puntuació d'ús comú, així com abreviatures i símbols d'ús freqüent.
- Coneix i aplica de manera bàsica a la comprensió del text els aspectes socioculturals i sociolingüístics comuns relatius a la comunicació escrita en les cultures en què s'usa l'idioma, extraient claus per a interpretar-los.
- Coneix les estratègies més adequades en cada cas per a la comprensió del sentit general, la informació essencial, els punts i idees principals i els detalls més rellevants del text, adaptant la modalitat i velocitat de lectura. Identifica la intenció comunicativa, el tema, els aspectes principals i els detalls rellevants de textos sobre temes quotidians, senzills, breus i convenientment contextualitzats (missatges, cartes,

documents autèntics freqüents, fullets turístics i comercials, anuncis, instruccions i relats).

- Coneix els constituents i l'organització d'estructures sintàctiques d'ús freqüent en la comunicació escrita.
- Comprén lèxic escrit d'ús freqüent relatiu a temes generals quotidians i a aspectes relacionats amb els seus interessos personals, educatius o ocupacionals, i pot inferir del context i del context els significats d'algunes paraules i expressions que desconeix.

D. Producció i coproducció de textos escrits

- Aplica a la producció i coproducció del text escrit els coneixements socioculturals i sociolingüístics bàsics adquirits, respectant les normes de cortesia més freqüents en els contextos respectius i segons la modalitat discursiva, en un registre neutre o informal.
- Coneix i sap aplicar estratègies bàsiques per a produir textos escrits breus, coherents i d'estructura simple i clara adaptats a contextos habituals, p. ex. copiant models segons el gènere i tipus textual, o fent un guió o esquema per a organitzar la informació o les idees.
- Duu a terme les funcions principals bàsiques demandades pel propòsit comunicatiu.
- Mostra un control bàsic d'estructures sintàctiques d'ús freqüent i empra mecanismes simples de cohesió.
- Coneix i utilitza un repertori lèxic escrit bàsic d'ús freqüent suficient per a comunicar informació breu, simple i directa en situacions habituals i quotidianes.
- Utilitza els signes de puntuació elementals (p. ex., el punt, la coma) i les regles ortogràfiques bàsiques, així com les convencions formals més habituals de redacció de textos, tant en paper com en suport digital.

E. Mediació

- Coneix els aspectes més bàsics que caracteritzen a les comunitats de parlants i les diferències i similituds més significatives quant als costums, usos, actituds, relacions i valors que prevalen, i és, en general, capaç d'actuar en conseqüència, encara que a vegades recórrega a l'estereotip.
- Identifica a vegades, aplicant les estratègies necessàries, la informació clau que ha de transmetre, així com algunes intencions bàsiques dels emissors i receptors.
- Interpreta, a vegades correctament, les claus de comportament i comunicatives explícites que s'observen en els emissors o destinataris per a adaptar el seu discurs a les funcions requerides, encara que sovint no ho faça de manera fluida.
- Pren notes d'alguna informació necessària que considera important traslladar als destinataris.
- Transmet els aspectes principals continguts en textos breus i senzills sobre temes quotidians d'interés immediat, sempre que s'expressen amb claredat en un llenguatge senzill.
- Col·labora en tasques senzilles i pràctiques, preguntant què opinen els altres, fent suggeriments i comprenent les respostes, sempre que pugui demanar repeticions o reformulacions ocasionalment.
- Contribueix a la comunicació, utilitzant paraules senzilles per a convidar persones a explicar coses, indicant quan entén o està d'acord. Transmet el tema fonamental en situacions quotidianes predictibles sobre desitjos i necessitats personals.
- Reconeix quan els parlants estan en desacord o quan es produeixen dificultats i utilitza recursos lingüístics de manera senzilla per a buscar compromís i acord.

2.1.5 Estratègies d'aprenentatge

A. de comprensió de textos orals

Coneixement i ús de les estratègies bàsiques de planificació, execució, control i reparació de la comprensió de textos orals breus i senzills:

- Mobilització d'esquemes i informació prèvia sobre la mena de tasca i el tema.
- Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió.
- Distinció de la mena de comprensió (sentit general, informació essencial, punts principals, detalls rellevants).
- Formulació d'hipòtesi sobre contingut i context.
- Inferència i formulació d'hipòtesi sobre significats a partir de la comprensió d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (suport, imatges, etc.) en textos i enunciats curts, que tracten temes quotidians concrets.
- Comprensió del significat de paraules a partir del sentit general.
- Comprovació d'hipòtesi: adaptació de les claus d'inferència als esquemes de partida.
- Reformulació d'hipòtesi a partir de la comprensió de nous elements.
- Reinterpretació del text a partir de la comprensió de nous elements.

B. de producció i coproducció de textos orals

Coneixement i ús de les estratègies bàsiques de planificació, execució, control i reparació de la producció i coproducció de textos orals, breus i senzills:

- Activar esquemes mentals específics sobre l'estructura de l'activitat i el text (p. ex. presentació, transacció...).
- Identificar el buit d'informació i opinió i valorar el que pot sobreentendre's.
- Concebre el missatge amb certa claredat i distingir sovint la idea o idees principals i la seua estructura bàsica.
- Adequar el text al destinatari, context i canal, aplicant en general el registre i les característiques discursives adequades a cada cas.
- Aprofitar sovint els coneixements previs (utilitzar llenguatge estereotipat, etc.).
- Localitzar i usar adequadament recursos lingüístics o temàtics (ús d'un diccionari o llibre de text, obtenció d'ajuda, etc.).
- Expressar el missatge amb certa claredat ajustant-se, amb limitacions, als models i formules de cada tipus de text.
- Reajustar la tasca (simplificant-la) o el missatge (generalitzar el que realment li agradaria expressar), després de valorar les dificultats i els recursos disponibles.
- Compensar les manques lingüístiques mitjançant procediments paralingüístics o paratextuals (p. ex., demanar ajuda); assenyalar objectes, utilitzar dítics o dur a terme accions que aclarisquen el significat; usar llenguatge corporal culturalment pertinent (cinètica i proxèmica) o sons extralingüístics i qualitats prosòdiques convencionals.
- Controlar l'efecte i l'èxit del discurs mitjançant petició i oferiment d'aclariment i reparació de la comunicació.

C. de comprensió de textos escrits

Coneixement i ús de les estratègies més bàsiques de planificació, execució, control i reparació de la comprensió de textos escrits:

- Mobilització d'esquemes i informació prèvia sobre la mena de tasca i el tema.
- Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió.
- Distinció de la mena de comprensió (sentit general, informació essencial, punts principals, detalls rellevants).

- Formulació d'hipòtesi sobre contingut i context.
- Inferència i formulació d'hipòtesi sobre significats a partir de la comprensió d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (suport, imatges, etc.) en textos i enunciats curts, que tracten temes quotidians concrets.
- Comprensió del significat de paraules a partir del sentit general.
- Comprovació d'hipòtesi: adaptació de les claus d'inferència als esquemes de partida.
- Reformulació d'hipòtesi a partir de la comprensió de nous elements.
- Reinterpretació del text a partir de la comprensió de nous elements.

D. de producció i coproducció de textos escrits

Coneixement i ús de les estratègies bàsiques de planificació, execució, control i reparació de la producció i coproducció textos escrits:

- Activar esquemes mentals específics sobre l'estructura de l'activitat i el text (p. ex. escriure una nota, un correu electrònic...).
- Identificar el buit d'informació i opinió i valorar el que pot sobreentendre's.
- Concebre el missatge amb certa claredat i expressar la idea o idees principals d'acord amb una estructura bàsica.
- Identificar el lector i adequar el text al destinatari, context i canal, aplicant en general el registre i les característiques discursives adequades a cada cas.
- Reajustar la tasca (simplificant-la) o el missatge (generalitzar el que realment li agradaria expressar), després de valorar les dificultats i els recursos disponibles.
- Controlar l'efecte i l'èxit del discurs mitjançant petició i oferiment d'aclariment i reparació de la comunicació.

E. de mediació

- Transmetre de manera oral (en llengua B) informació específica i rellevant continguda en textos breus senzills, com per exemple *hashtags* i avisos, instruccions i anuncis (escrits en llengua A) sobre temes familiars, sempre que aquests s'expressen de manera lenta i clara en un llenguatge senzill (en llengua A), a pesar que pot haver de simplificar el missatge i buscar paraules.
- Transmetre per escrit (en llengua B) informació específica continguda en textos breus informatius senzills (escrits en llengua A), sempre que els textos tracten de temes concrets i familiars i estiguen escrits en un llenguatge quotidià senzill.
- Interpretar i descriure (en llengua B) gràfics senzills sobre temes familiars (per exemple, un mapa meteorològic o un gràfic bàsic amb text) (en llengua A), a pesar que puguen aparèixer pauses, començaments erronis i reformulacions del discurs.
- Informar (en llengua B) dels punts principals d'informacions senzilles de televisió o ràdio (en llengua A) sobre esdeveniments, esports, accidents, etc., sempre que els temes siguen coneguts i el missatge siga lent i clar.
- Resumir (en llengua B) els punts principals d'un text informatiu senzill (en llengua A) que tracte de temes quotidians, complementant el seu repertori limitat amb altres mitjans (p. ex., gestos, dibuixos, paraules altres idiomes) per a dur-lo a terme.
- Enumerar una llista (en llengua B) amb la informació rellevant continguda en textos breus senzills (en llengua A), sempre que tracten de temes concrets i familiars i estiguen escrits de manera senzilla amb vocabulari quotidià.
- Interpretar (en llengua B) la idea general de textos curts i senzills quotidians (p. ex. fullets, avisos, instruccions, cartes o correus electrònics) escrits en llengua A.
- Proporcionar una traducció oral senzilla (en llengua B) d'informació escrita sobre temes quotidians amb oracions senzilles (en llengua A) (p. ex. informació personal, narracions curtes, indicacions, avisos o instruccions).

- Prendre notes simples en una presentació/demostració on el contingut és familiar i previsible i el presentador aclareix dubtes.

F. d'aprenentatge

Estratègies metacognitives

- Organitzar i usar adequadament el material personal d'aprenentatge.
- Desenvolupar autonomia en l'aprenentatge, utilitzant els recursos disponibles tant dins com fora de l'aula i l'Escola i buscant o creant oportunitats per a practicar la llengua. Es posarà l'accent principalment en els recursos de les Tics.
- Reconèixer i entendre la funció dels diferents tipus d'activitats, així com de les diverses funcions del professor.
- Comprendre el paper dels errors en el procés d'aprenentatge i aprendre d'ells.
- Reconèixer les dificultats i les maneres de superar-les, així com valorar els èxits i els mitjans que han ajudat a aconseguir-los.

Estratègies metacognitives

- Usar eficaçment materials de consulta i autoaprenentatge adequats al nivell (diccionaris, gramàtiques, llibres d'exercits, noves tecnologies, etc.).
- Prendre notes organitzadament de paraules clau o conceptes mentre s'escolta o es llig.
- Emprar el subratllat per a ressaltar la informació important d'un text.
- Fer un resum mental, oral o escrit de la informació obtinguda mitjançant l'audició o la lectura.
- Utilitzar els diferents sentits per a entendre i recordar informació, utilitzant diferents tècniques de memorització i organització adequades a la mena de contingut lingüístic i/o a l'estil d'aprenentatge personal.
- Organitzar i classificar paraules, terminologia o conceptes segons els seus atributs de significat com, per exemple, els mapes conceptuals o les taules de classificació.
- Utilitzar el llenguatge aprés a mesura que s'adquireix amb la finalitat d'assimilar-lo adequadament.
- Analitzar de manera bàsica textos, frases i paraules tractant de comprendre l'estructura i construcció, amb la finalitat de percebre millor el significat.
- Aplicar adequadament les regles d'ús i construcció d'una llengua.
- Superar problemes o limitacions per a la comprensió o producció amb coneixements lingüístics i no lingüístics previs a l'abast del parlant.
- Aprofitar adequadament la presència de parlants nadius o amb un nivell de competència lingüística més avançat per a aclarir, verificar o corregir.

Estratègies afectives

- Perdre la por als errors i reconèixer-los com a necessaris per a aprendre, sense perdre de vista l'interès per millorar.
- Tolerar la comprensió parcial o vaga en una situació comunicativa i valorar la importància de l'ús de tècniques que l'ajuden a sentir-se competent per a dur a terme les tasques d'aprenentatge i comunicatives.
- Valorar i reforçar la motivació com a clau de l'èxit en l'aprenentatge.
- Entendre la relació professor-alumne com a element potenciador d'un bon procés d'aprenentatge.

Estratègies socials

- Sol·licitar ajuda, correccions, aclariments o confirmacions.
- Desenvolupar formes d'oci connectades amb l'aprenentatge de la llengua.

- Saber treballar en equip considerant als companys com una altra font més d'aprenentatge.
- Apreciar les diferències socioculturals.

G. Plurilingües

- Utilitzar els coneixements i estratègies de la llengua materna i, en el seu cas, altres llengües conegudes en l'aprenentatge de la llengua objecte d'estudi.
- Deduir les normes gramaticals i d'ús de la llengua estrangera per analogia amb les normes de la llengua materna o d'altres llengües conegudes.
- Deduir i fer hipòtesi sobre el significat de paraules o frases per mitjà del coneixement de la llengua materna o d'altres llengües conegudes.

2.2 SEGON CURS D'A2 (2ⁿ A2)

2.2.1 Objectius

Atés que el Segon Curs d'A2 conforma, juntament amb el Primer, el Nivell Bàsic del Marc europeu comú de referència per a les Llengües (MCER) els seus objectius són els mateixos. Ara bé, els objectius del Segon Curs d'A2 són una ampliació (ja que s'estudien nous temes i continguts) i constitueixen un reforç de l'après en el curs anterior. Per tant, per a conèixer els objectius d'aquest curs, remetem a l'exposat en l'apartat 2.1.1 d'aquesta programació dedicat als objectius del Nivell Bàsic.

2.2.2 Metodologia

La metodologia de treball que se segueix en aquest curs és la mateixa que en l'anterior (veure apartat 2.1.2).

2.2.3 Competències i continguts. Distribució temporal

A més d'aprofundir, reforçar i assentar el relacionat per al curs anterior, es presentaran els següents continguts i competències:

A. Socioculturals Sociolingüístics

- La vida quotidiana (activitats diàries, alimentació, compres, treball, oci, festes, horaris)
- Condicions de vida (habitatge, entorn, condicions laborals)
- Relacions interpersonals (familiars, generacionals, entre coneguts i desconeguts);
- Cultura i costums (tradicions, celebracions) i convencions socials (formules de cortesia i tractament, pautes de comportament social).

B. Funcionals

- Iniciació i manteniment de relacions personals i socials habituals: saludar (ampliació); convidar; acceptar i rebutjar una invitació; agrair (ampliació); felicitar; interessar-se per algú o alguna cosa; assentir i negar (ampliació); demanar disculpes.
- Descripció de qualitats físiques i valoratives de persones i objectes.
- Ús de números, quantitats, preus, horaris i hores.
- Intercanvi d'informació personal (procedència, residència, estat civil, número de telèfon, nacionalitat, edat, família, treball, aficions, correu electrònic, lloc i data de naixement).
- Narració d'esdeveniments passats, descripció de situacions presents i expressió de successos futurs.
- Petició d'informació.
- Formulació de consells, suggeriments i oferiments.
- Expressió de l'opinió, l'acord i el desacord.
- Expressió de la necessitat, el desig, la intenció i la voluntat.
- Expressió de la possessió (ampliació), del gust i la preferència, l'aprovació i la desaprovació, el dubte, l'esperança i la tristesa.

C. Discursius

Adequació

Maneig i ús del registre informal e estàndard en les situacions comunicatives del nivell i introducció al discurs formal.

Coherència i cohesió

- Marcadors del discurs: per a dirigir-se a algú, cridar l'atenció i saludar, per a prendre, mantindre i cedir el torn de paraula, per a manifestar suport, per a demanar i expressar confirmació, per a mostrar acord i desacord, per a demanar un aclariment, per a iniciar un discurs introduint un tema nou o contestant a una pregunta, per a concloure, per a prendre, mantindre i cedir el torn de paraula.
- Expressions per a mostrar acord i desacord.
- Marcadors per a contextualitzar en l'espai i en el temps.
- Marcadors i recursos per a organitzar el discurs, afegir informació, exemplificar i contextualitzar en espai i temps.
- Marcadors per a saludar i acomiadar-se en els missatges i cartes personals.
- Organització del text: ús, format i funció dels paràgrafs en un text.
- Sistema de representació gràfica per a separar idees, per a citar les paraules d'uns altres: punts suspensius, dos punts, cometes, exclamacions.
- Concordança verbal i nominal entre els elements bàsics de l'oració (subjecte, predicat i complement; article, nom i adjectiu).
- Concordança bàsica dels temps verbals en el discurs.
- El·lipsi dels elements coneguts: del subjecte, del verb i de tots dos en les respostes.
- Recursos per a contextualitzar en l'espai i en el temps: ús d'adverbis i expressions espacio-temporals.
- Conjuncions coordinants i subordinants d'ús freqüent: *e, nem, mas, també, ou, pois, porque, que, quando*).
- Entonació i puntuació discursiva bàsiques.
- Coherència de la temporalitat verbal en el discurs (present, passat).
- Ús de l'article determinat amb noms ja esmentats.

D. Sintàctics

Oració

- Concordança subjecte–verb, subjecte–atribut/complement predicatiu..
- Oracions declaratives afirmatives i negatives.
- Oracions exclamatives. Interjeccions més usuals (*Força!*).
- Oracions interrogatives amb partícules i sense elles (*o que, que, quem, quando, onde, como, quanto, porque...?*). Ús de la partícula emfàtica *é que* (*Como é que te chamas?*). Estructures emfàtiques d'ús freqüent (*Quando é que...?*). Resposta afirmativa usant el verb de la pregunta.
- Oracions impersonals en 3a persona + *se*.
- Oracions dubitatives. Ús de *se calhar* + indicatiu.
- Coordinació amb les conjuncions més freqüents: copulatives (*e, nem*), adversatives (*mas, porém*), disjuntives (*ou*), conclusives (*pois, portanto*), comparatives (*como*), causals (*porque*).
- Subordinació substantiva amb verb + infinitiu/*que* + indicatiu.
- Subordinació adjectiva amb *que* + indicatiu.
- Subordinació adverbial i circumstancial amb les conjuncions més comunes: causal, modal, temporal, concessiva, final, condicional, comparativa i consecutiva (*porque, já que, enquanto, apesar de, por, para, como, portanto*).

Nom

- Gènere dels noms: noms acabats en *-o* àtona, *-a* àtona i en *-ão*.
- Variació de gènere per la terminació *-o/-a*, noms masculins acabats en *-ês/-or*, en *-ão*, i en *-e*; femenins acabats en *-sa*, *-ssa*, *-isa*, *-esa*.
- Excepcions a les regles bàsiques anteriors: *avô/avó*.
- Heterònims més freqüents: *pai/mãe*, *homem/mulher*, *nora/genro*.
- Excepcions i paraules d'ús freqüent en relació a l'espanyol: distinció del gènere per la variació de l'article. Paraules invariables.
- Número dels noms: noms acabats en vocal o diftong, en *-m*, en *-ão* i en consonant. Noms acabats en *-al*, *-el*, *-il -ol*, *-ul*. Noms invariables.
- Noms que només s'utilitzen en singular o en plural.

Pronom

- Els pronoms personals aïllats i sufixats. Ampliació.
- Els pronoms demostratius. Ampliació.
- Pronoms interrogatius. Ampliació.

Adjectiu

- Gènere dels adjectius: variables (acabats en vocal, consonant i diftong nasal) i invariables (acabats en vocal i consonant). Regles generals i excepcions.
- Número dels adjectius: regles generals. Paraules variables i invariables. Excepcions.
- Graus dels adjectius: comparatiu de superioritat, inferioritat i igualtat (*mais/menos... (do)que*; *tão... como/quanto*). Comparatius irregulars: *melhor, pior, maior, menor*. Superlatiu absolut i relatiu: superlatiu absolut sintètic amb regla de formació general amb el sufix *-íssimo*; superlatiu absolut analític, amb *muito*; superlatiu relatiu (*o mais ... de*) i superlatius irregulars (*ótimo, péssimo, máximo, mínimo*).
- Numerals ordinals fins a 10.

Verb

- Present d'indicatiu dels verbs *chamar-se*, *ser*, *ter* i *estar*.
- Usos de *ser* i *estar* en funcions treballades (estat civil, localització temporal i permanent, característica temporal i permanent).
- Present d'indicatiu dels verbs regulars i dels irregulars més freqüents.
- Pretèrit perfecte simple: formes regulars i irregulars més freqüents. Ús respecte a l'espanyol.
- Perífrasi per a expressar duració (*estar a* + infinitiu), futur continu (*ir* + infinitiu), obligatorietat (*ter de / que* + infinitiu, *dever* + infinitiu), hàbit (*costumar* + infinitiu), començament (*começar a* + infinitiu, *acabar de* + infinitiu) i intenció o consell (*haver de* + infinitiu).
- Pretèrit imperfecte d'indicatiu: formes i usos descriptius, narratius i amb valor de cortesia.
- Imperatiu: formes regulars i irregulars més freqüents (*ir, ser, estar, dar*).
- Passiva reflexa per a expressar poca personalitat (*Vende-se apartamento*).

Adverbi

- Adverbis i locucions per a situar en l'espai (*aqui, aí, ali, cá, lá*).
- Adverbis i locucions per a situar en el temps (*agora, hoje, amanhã, ontem, anteontem*).

- Adverbis i locucions de freqüència (*de vegada em quando, às vezes, por vezes*), de manera (*assim, depressa, devagar*), de quantitat (*pouco, bastante, nada*), d'afirmació i negació (*sim, efetivamente, com certeza, sem dúvida, também não*).
- Adverbis i locucions per a marcar l'inici i delimitar una acció (*no início, primeiro, afinal, finalmente*).
- Col·locació de l'adverbi *mais* (*mais uma, mais alguém*).
- Formació d'adverbis acabats en *-ment*.
- Ús de *tão* e *tanto*.

Preposicions

- Preposicions: usos i regències més freqüents (*gostar de, ir de, precisar de, ir a / para*).
- Valors i usos de les preposicions més freqüents: *a, de, em* i *por* (contracció amb article definit i indefinit), *desde, até* (combinació amb la preposició *a*).
- Contrast en l'ús de *a* i *para* en el seu ús de moviment en l'espai.
- Locucions preposicionals (*ao lado de, atrás de, em cima de, ao pé de, debaixo de, à frente de*).
- Verbs que habitualment es construeixen amb preposició (*gostar de, ir de, precisar de, ir a/para, falar de, apaixonar-se por*).

E. Lèxics

- Expressions freqüents per a les funcions que es treballen: lletrejar paraules, saludar, acomiadar-se i identificar persona; presentar-se i presentar a algú; interessar-se per persones; demanar i donar dades personals; localitzar objectes i persones; descriure aparença física i estats fisiològics; parlar sobre gustos, hàbits i temps lliure; preguntar i dir l'hora; parlar sobre hàbits alimentaris; descriure parts i mobiliari d'una casa; interactuar per telèfon i en persona en hotels, restaurants, estació d'autobusos, tren, aeroport i en serveis d'utilitat pública (banc, correus, farmàcia, etc.); parlar i donar consells sobre roba i estats de salut; fer plans; llegir i donar informació turística; descriure i parlar d'accions en passat; relatar i preguntar per experiències; contar històries.
- Control de la comunicació; donar i demanar informació general; preguntar i expressar interès, necessitat, gust, preferència; acord, aprovació, opinió; graus de certesa; obligació; possibilitat; prohibició; probabilitat; expressar agraïment, afecte, admiració, antipatia, queixa, concertar cites; tancar una trobada o una reunió; parlar per telèfon.
- Vocabulari usual de les situacions i temes treballats.
- Famílies de paraules i valor dels afixos més freqüents.
- Diminutius lexicalitzats (*sozinho*).
- Diminutius i antònims més usuals.
- Falsos amics d'ús més freqüent per al nivell.
- Gentilicis lusòfons i uns altres per a les funcions que es treballen.

F. Fonologia i ortografia

- Sons i fonemes consonàntics. Insistència en els quals ofereixen major dificultat als hispanoparlants: /v/-/b/, /s/-/z/, /ʃ/-/ʒ/, /N/.
- Fonemes vocàlics orals i nasals. Vocals obertes, semiobertes, tancades, semitancades i nasals. Insistència en el timbre tancat de les vocals àtones finals: /u/ (*carro*), /ə/ (*tarde*) o en una altra posició; i en la nasalització de les vocals precedides i seguides de consonant nasal: /ũ/, /ẽj/, /ẽ/. Vocals nasals i diftongs nasals. Insistència

en la realització fonològica no bilabial de la grafia *-m* a final de paraula.

- Diftongació oral i nasal.
- Correspondència entre fonemes i lletres: *x* (*táxi* - /ks/, *próximo* - /s/, *exemplo* - /z/, *peixe* - /ʃ/); *ɲ* (*Espanha*), *ʎ* (*molho*), *s* (*sapato*, *posso*, *açúcar*, *alface*), *z* (*casa*, *azul*) i *ʎ* (*abaixo*, *espanhol*, *dez*, *chá*).
- Paraules homòfones: *nós*, *noz*.
- Síl·labes tòniques i àtones. Paraules semblants en espanyol i portugués amb canvi de síl·laba tònica.
- Accents gràfics (accent greu, agut i circumflex) i signes diacrítics del lèxic i de les expressions treballades.
- Ús de la *til* nasal.
- Ús de majúscules i minúscules.
- Signes auxiliars (accents, ce trencada, guions).
- Ortografia del lèxic i de les expressions treballades. Contrastos amb l'espanyol en regles freqüents. Ortografia en xifres i números.
- Entonació i puntuació per a les funcions comunicatives pròpies d'aquest nivell. Insistència en l'ús dels signes d'interrogació i exclamació únicament al final de l'oració.
- Adaptacions ortogràfiques d'estrangerismes.
- Abreviatures, sigles i símbols.

2.2.4 Avaluació de les competències requerides: criteris

Per a determinar el grau d'adquisició de les competències requerides en aquest nivell per a les diferents destreses es tindran en compte els mateixos criteris i elements que s'ha exposat per al curs anterior en el punt. 2.1.4.

2.2.5 Estratègies d'aprenentatge

Les estratègies d'aprenentatge aplicades en aquest curs són les mateixes exposades per al curs anterior en l'apartat 2.1.5.

2.3. CURS DE B1

2.3.1 Objectius

Els ensenyaments de Nivell Intermedi B1 tenen com a objectiu capacitar a l'alumnat per a desembolicar-se en la majoria de les situacions que poden sorgir quan viatja per llocs en els quals s'utilitza l'idioma; en l'establiment i manteniment de relacions personals i socials amb usuaris d'altres llengües, tant cara a cara com a través de mitjans tècnics; i en entorns educatius i ocupacionals en els quals es produeixen senzills intercanvis de caràcter factual.

A aquest efecte, l'alumnat haurà d'adquirir les competències que li permeten utilitzar l'idioma amb certa flexibilitat, relativa facilitat i raonable correcció en situacions quotidianes i menys habituals en els àmbits personal, públic, educatiu i ocupacional, per a comprendre, produir, coproduir i processar textos orals i escrits breus o d'extensió mitjana, en un registre formal, informal o neutre i en una varietat estàndard de la llengua, que versen sobre assumptes personals i quotidians o aspectes concrets de temes generals, d'actualitat o d'interès personal, i que continguen estructures senzilles i un repertori lèxic comú no gaire idiomàtic.

Una vegada adquirides les competències corresponents al Nivell Intermedi B1, l'alumnat serà capaç de:

- Comprendre el sentit general, la informació essencial, els punts principals, els detalls més rellevants i les opinions i actituds explícites dels parlants en textos orals breus o d'extensió mitjana, ben estructurats, clarament articulats a velocitat lenta o mitjana i transmesos de viva veu o per mitjans tècnics en una varietat estàndard de la llengua, que tracten d'assumptes quotidians o coneguts, o sobre temes generals, o d'actualitat, relacionats amb les seues experiències i interessos, i sempre que les condicions acústiques siguin bones, es pugui tornar a escoltar el que s'ha dit i es puguin confirmar alguns detalls.
- Produir i coproduir, tant en comunicació cara a cara com a través de mitjans tècnics, textos orals breus o de mitja extensió, ben organitzats i adequats al context, sobre assumptes quotidians, de caràcter habitual o d'interès personal, i desembolicar-se amb una correcció i fluïdesa suficients per a mantindre la línia del discurs, amb una pronunciació clarament intel·ligible, encara que a vegades resulten evidents l'accent estranger, les pauses per a realitzar una planificació sintàctica i lèxica, o reformular el que s'ha dit o corregir errors quan l'interlocutor indica que hi ha un problema, i siga necessària certa cooperació d'aquell per a mantindre la interacció.
- Comprendre el sentit general, la informació essencial, els punts principals, els detalls més rellevants i les opinions i actituds explícites de l'autor en textos escrits breus o de mitja extensió, clars i ben organitzats, en llengua estàndard i sobre assumptes quotidians, aspectes concrets de temes generals, de caràcter habitual, d'actualitat, o d'interès personal.
- Produir i coproduir, independentment del suport, textos escrits breus o d'extensió mitjana, senzills i clarament organitzats, adequats al context (destinatari, situació i propòsit comunicatiu), sobre assumptes quotidians, de caràcter habitual o d'interès personal, utilitzant amb raonable correcció un repertori lèxic i estructural habitual relacionat amb les situacions més predictibles i els recursos bàsics de cohesió textual, i respectant les convencions ortogràfiques i de puntuació fonamentals.
- Mediar entre parlants de la llengua meta o de diferents llengües en situacions de caràcter habitual en les quals es produeixen senzills intercanvis d'informació relacionats amb assumptes quotidians o d'interès personal.

2.3.2 Metodologia

Es parteix de la mateixa metodologia de base utilitzada per al Nivell Bàsic (Primer i Segon Curs d'A2). Vegeu l'apartat 2.1.2 d'aquesta programació.

2.3.3 Competències i continguts de de B1. Distribució temporal

A. Socioculturals, sociolingüístics i funcionals.

Coneixement i aplicació a la comprensió del text dels aspectes socioculturals i sociolingüístics relatius a la vida quotidiana (activitats diàries, hàbits d'estudi i de treball, oci, festivitats, horaris); condicions de vida (habitatge, entorn, estructura social); relacions interpersonals (familiars, generacionals, entre coneguts i desconeguts); cinèsica i proxèmica (postures, gestos, expressions facials, ús de la veu, contacte visual i físic); cultura, costums i valors (institucions, tradicions, celebracions, cerimònies, manifestacions artístiques), i convencions socials (fórmules de cortesia i tractament i pautes de comportament social).

Competència i continguts estratègics

Coneixement i ús de les estratègies de planificació, execució, control i reparació de la comprensió de textos orals:

- Movilització d'esquemes i informació prèvia sobre tipus de tasca i tema.
- Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a aquest.
- Distinció de tipus de comprensió (sentit general, informació essencial, punts principals, detalls rellevants).
- Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context.
- Inferència i formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de la comprensió d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics.
- Comprovació d'hipòtesis: ajust de les claus d'inferència amb els esquemes de partida..
- Reformulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements.

Competència i continguts funcionals

- Comprensió de les següents funcions comunicatives mitjançant els seus exponents més comuns, segons l'àmbit i el context comunicatiu, en la llengua oral:
- Iniciació i manteniment de relacions personals i socials habituals: presentar-se; presentar a algú; saludar; donar la benvinguda; acomiadar-se; convidar; acceptar i declinar una invitació; agrair; atraure l'atenció; expressar condolença; felicitar; interessar-se per algú o alguna cosa; lamentar; demanar disculpes.
- Descripció de qualitats físiques i valoratives de persones, objectes, llocs i activitats.
- Narració d'esdeveniments passats, descripció de situacions presents, i expressió de successos futurs.
- Petició i oferiment d'informació, indicacions, advertiments i avisos.
- Formulació de consells, suggeriments i oferiments.
- Expressió de l'opinió, el coneixement i el desconeixement, l'acord i el desacord, el dubte i la hipòtesi.
- Expressió de la necessitat, el desig, la intenció, la voluntat, la promesa, l'ordre, el permís i la prohibició.
- Expressió del gust i la preferència, l'interés i el desinterés, la sorpresa, l'admiració, l'alegria o la felicitat, la satisfacció, l'estima o la simpatia, l'aprovació i la desaprobació, la decepció, el disgust, el dolor, el dubte, l'esperança, el temor, i la tristesa.

Competència i continguts discursius

Coneixement i comprensió de models contextuals i patrons textuais comuns propis de la llengua oral monològica i dialògica:

- Característiques del context segons l'àmbit d'acció general i l'activitat comunicativa específica, els participants (trets, relacions, intenció comunicativa), i la situació (canal, lloc, temps).
- Expectatives generades pel context: tipus, format i estructura textuals; varietat de llengua, registre i estil; tema, enfocament i contingut; patrons sintàctics, lèxics, fonètics e fonològics.
- Organització i estructuració del text segons (macro) gènere (p. ex. conversació > conversació formal); (macro) funció textual (exposició, descripció, narració, exhortació, argumentació), i estructura interna primària (inici, desenvolupament, conclusió) i secundària (relacions oracionals, sintàctiques i lèxiques contextuais i per referència al context).

Competència i continguts sintàctics

- Reconeixement i comprensió dels significats associats a estructures sintàctiques senzilles pròpies de la llengua oral, segons l'àmbit i context comunicatius, per a expressar;
- L'entitat i les seues propietats [in/existència, qualitat (intrínseca i valorativa), i quantitat (nombre, quantitat i grau);
- l'espai i les relacions espacials (ubicació, posició, moviment, origen, direcció, destinació, distància i disposició);
- el temps (ubicació temporal absoluta i relativa, duració, freqüència) i les relacions temporals (seqüència, anterioritat, posterioritat, simultaneïtat);
- l'aspecte puntual, perfectiu/imperfectiu, duratiu, progressiu, habitual, prospectiu, incoatiu, terminatiu, iteratiu, i causatiu;
- la modalitat epistèmica (capacitat, necessitat, possibilitat, probabilitat) i deòntica (volició, permís, obligació, prohibició);
- la manera;
- estats, esdeveniments, accions, processos i realitzacions: papers semàntics i focalització (estructures oracionals i ordre dels seus constituents);
- l'afirmació, la negació, la interrogació, i l'exclamació;
- relacions lògiques de conjunció, disjunció, oposició, contrast, concessió, comparació, condició, causa, finalitat, resultat, i correlació.

Competència i continguts lèxics

Comprensió de lèxic oral d'ús comú relatiu a identificació personal; habitatge, llar i entorn; activitats de la vida diària; família i amics; relacions humanes i socials; treball i ocupacions; educació i estudi; llengua i comunicació; temps lliure i oci; viatges i vacances; salut i cures físics; compres i activitats comercials; alimentació i restauració; transport, béns i serveis; clima i entorn natural; i tecnologies de la informació i la comunicació.

Competència i continguts fonètics e fonològics

Percepció dels patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús comú, i comprensió dels significats i intencions comunicatives generals associats a aquests.

B. Discursius

Adequació

Adaptació al tema del discurs i a l'emissor o receptor. Conveniència en la situació o lloc en què té lloc. Adaptació a la finalitat i al to o nivell de formalitat. Respecte de les normes del grup social implicat. Adaptació al nivell de llengua en el qual es desenvolupa la comunicació i a les normes de cortesia.

Coherència i cohesió

Coherència en relació amb el tema. No contradicció entre enunciats. Ser oportú amb el que es diu i important en relació amb el sentit. Avançar de forma ordenada i jerarquizada. Absència d'elements que no tinguen a veure amb el tema tractat.

- Cohesió. Connectors o marcadors discursius.
- Utilització de marcadors que estableixen relacions de tipus lògic:
 - Causa: *por isso, uma vez que*.
 - Conseqüència: *então, por conseguinte*.
 - Condicció: *se, desde que*.
 - Finalitat: *com o intuito de*.
- Utilització de marcadors que estableixen relacions de tipus argumentatiu:
 - Reforç: *mesmo, de facto, até*.
 - Exemplificació: *por exemplo, a saber*.
 - Contrast: *no entanto, porém*.
- Marcadors que organitzen el text:
 - Ordenació seqüencial: *para começar, em primeiro lugar*.
 - Reformulació: *isto é, quer dizer*.
 - Introducció d'un tema: *quanto a, relativamente a*.
 - Digressió (canvi de tema): *já agora, a propósito*.
- Marcadors conversacionals: *Sim? Está a perceber? claro, sim, com certeza, ouve, olha, presta atenção, ah é?*
- Repetició. Repetició intencionada de les formes verbals, estructures sintàctiques o tipus d'oracions.
- Repetició correferencial. Expressions correferencials, termes anafòrics i catafòrics. Recursos de substitució amb pronoms adverbis o expressions amb valor anafòric: *isso, aquele, naquela altura, o assunto, a questão*. Procediments lèxics utilitzant sinònims i hiperònims de vocabulari freqüent (*o computador>o aparelho, o cão>o animal*), a través d'un dels termes que entren en la definició (*o político, o presidente de*) i nominalització (*Chegaram todos juntos. A chegada foi ...*).

C. Sintàctics

Oració

- Oració simple. Tipus d'oració, elements constituents i la seua posició. Oració declarativa afirmativa i negativa. Oració declarativa afirmativa emfàtica. Col·locació dels pronoms àtons amb alguns adverbis, preposicions i indefinits. Oració interrogativa. Col·locació dels pronoms àtons amb i sense pronom interrogatiu. Interrogatives de confirmació afirmatives i negatives. Interrogatives emfàtiques. Oració exclamativa. Oració imperativa afirmativa i negativa: oració imperativa amb la partícula *lá*.
- Oració composta. Expressió de les relacions lògiques. Conjunció: *e, nem... nem, não só... como*. Disjunció: *ou... ou, ora... ora, quer... quer*. Oposició: *porém, contudo, no entanto*. Concessió: *apesar de + infinitiu flexionat, embora, ainda que, mesmo que + subjuntiu*. Comparació: *como, tão...como*. Condicció: *se / caso / a não ser que / desde que + subjuntiu, sem + infinitiu flexionat*. Causa: *por + infinitiu, uma vez que, devido a que + indicatiu, não porque + subjuntiu, pelo facto de + infinitiu flexionat*. Finalitat: *para*

+ infinitiu flexionat, *para que/la fim que* + subjuntiu. Expressió de les relacions temporals: anterioritat, posterioritat i simultaneïtat.

Nom

- Classes. Substantius concrets i abstractes. Substantius col·lectius que expressen un tot: *enxame*. Gentilicis: *bracarense*.
- Gènere. Casos particulars en la formació del femení. Paraules amb diferent gènere en contrast amb l'espanyol i el valencià: *o sangue*.
- Número. Casos particulars en la formació del plural. Paraules compostes: *amores-perfeitos*. Paraules invariables quant al número: *lápiz*.
- Diminutius amb valor afectiu.

Pronom

- Pronoms personals de complement i la seua col·locació en relació amb el verb. Regles de col·locació dels pronoms àtons (*ênclise*, *próclise* i *mesóclise*). Transformació contextual del pronom de complement directe de tercera persona: *-lo*, *-la*, *-los*, *-las*, *-no*, *-na*, *-nos*, *-nas*. Contraccions dels pronoms de CI + CD: *lho*, *vo-la*.
- Formes de tractament i ús de les formes de cortesia: *Senhor Engenheiro*, *Senhora Doutora*.
- Pronoms possessius. Formes *dele*, *dela*, *deles*, *delas*. Diferències en relació a l'espanyol i al valencià. Alguns valors: *Seu pateta!*
- Pronoms interrogatius i exclamatius amb valor emfàtic.
- Pronoms demostratius. Reforç amb adverbis locatius: *aqui*, *aí*, *ali*, *cá*, *lá*.
- Pronoms relatius. Invariabilitat de *quem*.
- Pronoms indefinits: *quaisquer*.
- Pronoms numerals ordinals.

Determinants

- Articles. Casos d'omissió de l'article definit i indefinit. Omissió amb noms de països, ciutats, regions: *Angola*, *Lisboa*, *Castela*. Expressió de la generalitat: *gostar de*. Instruments musicals: *Ela toca piano*. Esports: *Joga basquetebol*. Temps: *São três horas*.
- Possessius. Elisió amb noms de parentiu i animals domèstics. Anteposició i posposició.
- Demonstratius. Reforç i èmfasi amb els adverbis *aqui*, *aí* i *ali*.
- Indefinits. Posició de l'indefinit per a emfatitzar: *De maneira nenhuma!*
- Quantificadors. Numerals. Diferents usos de cardinals, ordinals, fraccionaris i multiplicadors. Altres quantificadors: *uma data de*.

Adjectiu

- Gènere. Excepció a les regles generals: *hipócrita*, *cortês*. Amb oposició: altres tipus de formació (invariables, irregulars i masculins amb diversos femenins possibles). Sense oposició (*-e / -a*).
- Número. Regles generals, excepcions i adjectius invariables: *simples*, *reles*. Número en les paraules compostes: *surdos-mudos*.
- Grau. Positiu, comparatiu i superlatiu. Altres formes de superlatius i comparatius i superlatius anòmals. Gradació de la qualitat.
- Adjectius gentilicis.
- Formació i ús dels diminutius.

Verb

- Temps:
 - Expressió del present (revisió): present d'indicatiu i present de subjuntiu.
 - Expressió del passat: particularitats dels verbs acabats en *-uzir (traduzir)*, *-ear (passear)*, *-iar (odiar)*. Revisió: pretèrit imperfecte amb valor narratiu, de condicional i de cortesia. Pretèrit perfecte simple i plusquamperfet d'indicatiu. Pretèrit imperfecte i pretèrit perfecte de subjuntiu. Plusquamperfet de subjuntiu.
 - Expressió del futur. Revisió: futur imperfecte d'indicatiu per a expressar accions futures, plans, intenció, conjectura i dubte. Posició mesoclítica del pronom. Futur perfecte d'indicatiu i condicional simple i compost. Frases condicionals realitzables i hipotètiques: *Se houver feridos, chame a autoridade*. Futur imperfecte de subjuntiu. Futur perfecte de subjuntiu.
- Aspecte. Duratiu: *continuar a* + infinitiu, *andar a* + infinitiu, *andar* + gerundi, *ir* + gerundi, *ir a* / *vir a* + infinitiu, *estar* / *ficar* + gerundi, *estar* / *ficar a* + infinitiu. Habitual: *costumo* + infinitiu. Incoatiu: *começar a* + infinitiu.
- Manera. Factualitat en indicatiu i subjuntiu:
 - Necessitat: *ter de / que* + inf., *(não) precisar de* + inf., *ser preciso* + inf., *ser preciso que* + subj.
 - Obligació: *ter de / que* + inf., *ser preciso* + N, *ser necessário* + inf., *(não) dever* + inf.
 - Prohibició: imperatiu negatiu (formal i informal). Expressions de prohibició.
 - Capacitat: *poder* / *ser capaz de* / *aconseguir* / *saber* + inf.
 - Probabilitat: *poder* + inf., *talvez* + subj., *se calhar* + indicatiu, *será que* + ind., *há quem* + subj., *que* + subj., *é possível / provável* + inf.
 - Autorització: *poder* / *deixar* / *permitir* + inf., *estar dispensado de* + inf. flexionat, *que* + subj., *importar-se de* + inf.
 - Intenció: *querer*, *haver de*, *ter de / que*, *pensar em*, *tencionar* + inf., *ir* + inf.
- Veu passiva. Conjugació: *ser* + participi passat.
- Formes nominals: infinitiu flexionat simple i compost. Participis dobles: *ser* / *estar* / *ficar* + participi passat irregular.
- Transformacions verbals en el pas a l'estil indirecte.

Adverbi

- Adverbis i locucions adverbials.
- Expressió de circumstància, temps, lloc i manera: *dantes*, *às vezes*.
- Adverbis d'afirmació, negació i dubte.
- Adverbis de quantitat. Ús i col·locació de *mais*: *mais nada*, *mais ninguém*.
- Adverbis i locucions que presenten dificultat en relació amb l'espanyol i al valencià: *ainda*, *logo*, *afinal*.
- Transformacions adverbials en el pas a l'estil indirecte.

Preposició

- Preposicions i locucions preposicionals. Usos generals i insistència en els usos freqüents que presenten més dificultat.
- Regències freqüents: *dar por* / *para* / *com* / *em*, *ficar em* / *de* / *para* / *por*, *passar por* / *para* / *a* / *de*.
- Classes: lloc, moviment i temps.

- Usos i omissions de les contraccions.
- Preposicions i locucions prepositives que regeixen verbs en infinitiu flexionat: *para, de, a, por, depois de, por causa de*.
- Locucions preposicionals d'ús habitual: *ao pé de, atrás de, em frente de, à frente de, a meio de*.

D. Lèxics

Vocabulari

- Vocabulari de les situacions i temes treballats. Variant formal / informal estàndard.
- Verbs pròxims amb diferent significat.
- Locucions verbals: *dar por, dar em, passar por*.
- Col·locacions i sintagmes lexicalitzats d'ús freqüent: *fazer a barba, ar livre, pôr a mesa*
- Expressions idiomàtiques més freqüents: *ser canja, falar pelos cotovelos*.
- Comparacions estereotipades: *magro como um espeto*.
- Expressions freqüents del portugués col·loquial: *Que fixe!*

Significat

- Campos associatius dels temes treballats.
- Expressions freqüents en diferents situacions formals i informals per a les funcions que es treballen.
- Hiperònims de vocabulari freqüent: *legume* → *cenoura*.
- Paraules sinònimes o de significat pròxim: *dizer (comentar, indicar, assinalar)*.
- Paraules antònimes usuals: *levar-trazer, ir-vir, divertido-aborrecido*.
- Verbs d'ús freqüent amb i sense el pronom *es que* canvien o modifiquen el significat: *chamar / chamar-se, levantar / levantar-se*.
- Polisèmia en paraules freqüents: *contar, pasta*.
- Falsos amics i interferències lèxiques freqüents amb espanyol i valencià: *ficar, acordar, apenas, exprimir*.
- Reconeixement dels trets lèxics i definició de paraules. Ús del diccionari.

Formació de paraules

- Ampliació dels prefixos i sufixos d'ús més freqüent: *anti-, semi-, para-, -ção, -dade, -ista*. Valor d'afixos freqüents en contrast amb l'espanyol i el valencià: *desnecessário, ortopedista*.
- Formació de paraules per derivació amb canvi de categoria: derivació nominal i adjectival (*pensar – pensamento*).
- Diminutius i augmentatius d'ús freqüent: *-inho, -ito, -ão*. Regles de formació. Valor apreciatiu dels sufixos.
- Paraules compostes: *obra-prima*.
- Escurçament d'algunes paraules per reducció del cos fònic: *cinema > cinematógrafo, foto > fotografia*.
- Nominalització: *o falar algarvio*.

E. Fonètics i fonològics.

Pronunciació

- Alfabet/caràcters.

- Reconeixement i producció dels fonemes consonàntics.
- Representació gràfica de fonemes i sons.
- Diferents representacions gràfiques per a un mateix fonema:
 - *cereja / peça / passagem / trouxe* ----- [s]
 - *mesa / zebra / exemplo* ----- [z]
 - *enxame / chuva* ----- [j]
 - *Lisboa / jeito / giro* ----- [ʒ]
- Insistència en les diferents realitzacions fonètiques de la grafia *x* *afixar* - /ks/, *próximo* - /s/, *exemplo*- /z/, *caixa* - /ʃ/.
- Sons i fonemes consonàntics i les seues agrupacions:
 - Bilabial – labiodental: [b]-[v].
 - Dentals (sordes-sonores): [s]-[z].
 - Palatals (sordes-sonores): [j]-[ʒ].
- Reconeixement i producció dels fonemes vocàlics:
 - Vocals obertes, tancades i nasals. Insistència en el timbre tancat de les vocals àtones.
 - Vocal que precedeix a consonants nasals: /ëj/, /ë/, /õ/.
 - Insistència en la realització fonològica no bilabial de la grafia *-m* en final de paraula: *sim, quem*.
 - Sons i fonemes vocàlics i les seues combinacions.
 - Diftongs, triftongs i hiats: *viu* - /iʷ/, *azuis* - /uj/, *continuei* - /wej/, *saguões* - /wõj/, *moeda* - /wɛ/, *ainda* /eʷ/.
 - Diftongació oral i nasal: *peito* - /ej/, *alemães* - /ëj/, *também* - /ëj/; *aula* - /aw/, *ação* - /ëw/; *viajam* - /ëw/; *coisa* - /oj/, *aviões* - /õj/.

Ortografia

- Signes ortogràfics. Accentuació: accent agut, greu i circumflex. Regles bàsiques d'accentuació, ortografia i puntuació. Guió en les paraules compostes, pronoms, divisió sil·làbica al final de línia. Títlla nasal (*til*).
- Grups fònics: accents, atonicitat i entonació. Accent d'intensitat i reconeixement de les síl·labes tòniques. Entonació: patrons característics.
- Entonació per a les funcions comunicatives treballades. Accent tonal dels elements lèxics aïllats. Paraules tonals en el sintagma i l'oració.
- Estructura i separació sil·làbica. Divisió sil·làbica al final d'una línia (separació dels dígrafs *-ss-* i *-rr-* i de les paraules compostes amb guió: *pos-* / *-so*, *cor-* / *-de-rosa*).
- Adaptacions ortogràfiques d'estrangerismes: *sutiã*, *ecrã*.
- Abreviatures, sigles i símbols: *CP, EUA, Dr./Dra*.

2.3.4 Avaluació de les competències requerides: criteris

Per a determinar el grau d'adquisició de les competències requerides en aquest nivell per a les diferents destreses es tindran en compte els següents criteris i elements:

A. Comprensió de textos orals

- Coneix, i aplica a la comprensió del text, extraient claus per a interpretar-lo, els aspectes socioculturals i sociolingüístics comuns relatius a la vida quotidiana, condicions de vida, relacions interpersonals, cinètica i proxèmica, costums i valors, i convencions socials de les cultures en les quals s'usa l'idioma.
- Sap aplicar les estratègies més adequades en cada cas per a la comprensió del sentit general, la informació essencial, els punts i idees principals i els detalls més rellevants del text.

- Distingeix la funció o funcions comunicatives més rellevants del text i un repertori comú dels seus exponents, així com patrons discursius bàsics relatius a l'organització textual.
- Aplica a la comprensió del text els coneixements sobre els constituents i l'organització de patrons sintàctics d'ús freqüent en la comunicació oral.
- Reconeix sense dificultat lèxic oral d'ús freqüent relatiu a assumptes quotidians, de caràcter general, o relacionats amb els propis interessos, i pot inferir del context i del contexto, generalment de manera correcta, els significats d'algunes paraules i expressions que desconeix.
- Discrimina els patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús comú i reconeix les intencions comunicatives i els significats generalment associats a aquests.

B. Producció i coproducció de textos orals

- Aplica a la producció del text oral, tant monològic com a dialògic, els coneixements socioculturals i sociolingüístics adquirits, actuant amb la deguda propietat i respectant les normes de cortesia més freqüents en els contextos respectius i segons la modalitat discursiva, en un registre formal, neutre o informal.
- Coneix i sap aplicar adequadament les estratègies per a produir textos orals breus o de mitja extensió, coherents i d'estructura simple i clara, utilitzant una sèrie de procediments senzills per a adaptar o reformular el missatge, i reparar la comunicació.
- Duu a terme les funcions principals demandades pel propòsit comunicatiu, utilitzant adequadament els exponents més habituals d'aquestes funcions, i seguint els patrons discursius d'ús més freqüent en cada context.
- Maneja un repertori memoritzat de frases i formules per a comunicar-se amb una fluïdesa acceptable, amb pauses per a buscar expressions i organitzar o reestructurar el discurs, o reformular o aclarir el que ha dit.
- Interactua de manera senzilla en intercanvis clarament estructurats, utilitzant formules o gestos simples per a prendre o mantindre el torn de paraula, encara que a vegades botiga a concentrar-se en la pròpia producció dificultant la participació de l'interlocutor, o mostre algun titubeig a l'hora d'intervindre quan l'interlocutor acapara la comunicació.
- Utilitza amb la deguda correcció i flexibilitat estructures sintàctiques d'ús freqüent segons el context comunicatiu, i empra en general adequadament els recursos de cohesió textual més comunes (entonació, repetició lèxica, el·lipsi, dixi personal, espacial i temporal, marcadors discursius i conversacionals, i connectors comuns), enllaçant una sèrie d'elements breus, concrets i senzills per a crear una seqüència cohesionada i lineal.
- Coneix i utilitza adequadament un repertori lèxic oral suficient per a comunicar informació relativa a temes coneguts, generals, d'actualitat, o relacionats amb els propis interessos en situacions habituals i quotidianes, encara que encara cometa errors importants, o haja d'adaptar el missatge, quan les demandes comunicatives són més complexes, o quan aborda temes i situacions poc freqüents en situacions menys corrents, recurrent en aquest cas a circumloquis i repeticions.
- Pronuncia i entona de manera clara i intel·ligible, encara que resulte evident l'accent estranger, o cometa errors de pronunciació sempre que no interrompen la comunicació, i els interlocutors hagen de sol·licitar repeticions de tant en tant.

C. Comprensió de textos escrits

- Coneix, i aplica a la comprensió del text, extraient claus per a interpretar-lo, els aspectes socioculturals i sociolingüístics comuns relatius a la comunicació escrita en les cultures en les quals s'usa l'idioma.

- Sap aplicar les estratègies més adequades en cada cas per a la comprensió del sentit general, la informació essencial, els punts i idees principals i els detalls més rellevants del text, adaptant al mateix la modalitat i velocitat de lectura.
- Distingeix la funció o funcions comunicatives més rellevants del text i un repertori dels seus exponents més comuns, així com patrons discursius d'ús freqüent relatius a l'organització, desenvolupament i conclusió propis del text escrit segons el seu gènere i tipus.
- Coneix els constituents i l'organització d'estructures sintàctiques d'ús freqüent en la comunicació escrita, segons el gènere i tipus textual, i comprén les intencions comunicatives generalment associades a aquests.
- Comprén lèxic escrit d'ús freqüent relatiu a assumptes quotidians i a temes generals o relacionats amb els seus interessos personals, educatius o ocupacionals, i pot, generalment de manera correcta, inferir del context i del context els significats d'algunes paraules i expressions que desconeix.
- Reconeix els valors i significats associats a convencions de format, tipogràfiques, ortogràfiques i de puntuació d'ús comú, així com abreviatures i símbols d'ús freqüent.

D. Producció i coproducció de textos escrits

- Aplica a la producció i coproducció del text escrit els coneixements socioculturals i sociolingüístics adquirits, actuant amb la deguda propietat i respectant les normes de cortesia més freqüents en els contextos respectius i segons la modalitat discursiva, en un registre formal, neutre o informal.
- Coneix i sap aplicar estratègies adequades per a elaborar textos escrits breus i d'estructura simple adaptats a contextos habituals, p. ex. copiant models segons el gènere i tipus textual, o fent un guió o esquema per a organitzar la informació o les idees.
- Duu a terme les funcions principals demandades pel propòsit comunicatiu, utilitzant els exponents més habituals d'aquestes funcions i els patrons discursius d'ús més freqüent per a organitzar el text escrit segons el seu gènere i tipus.
- Mostra un control raonable d'estructures sintàctiques d'ús freqüent, i empra mecanismes simples de cohesió (repetició lèxica, el·lipsi, díxi personal, espacial i temporal, juxtaposició i connectors bàsics), enllaçant una sèrie d'elements breus, concrets i senzills per a crear una seqüència cohesionada i lineal.
- Coneix i utilitza un repertori lèxic escrit d'ús freqüent suficient per a comunicar informació breu, simple i directa en situacions habituals i quotidianes, encara que en situacions menys corrents i sobre temes menys coneguts haja d'adaptar el missatge.
- Utilitza, de manera adequada per a fer-se prou comprensible, els signes de puntuació elementals (p. ex. punt, coma) i les regles ortogràfiques bàsiques, així com les convencions formals més habituals de redacció de textos tant en suport paper com digital.

E. Mediació

- Coneix els aspectes generals que caracteritzen les comunitats de parlants corresponents, i les diferències i semblances més significatives que existeixen entre els costums, els usos, les actituds, les relacions i els valors que prevalen en les unes i les altres, i és capaç d'actuar en conseqüència sense cometre incorreccions serioses en el seu comportament, encara que pot ser que a vegades recórrega a l'estereotip.
- Identifica, aplicant les estratègies necessàries, la informació clau que ha de transmetre, així com les intencions bàsiques dels emissors i receptors quan aquest aspecte és rellevant.

- Interpreta, en general correctament, les claus de comportament i comunicatives explícites que observa en els emissors o destinataris per a acomodar el seu discurs al registre i a les funcions requerides, encara que no sempre ho faça de manera fluida.
- Pot facilitar la comprensió dels participants recorrent a comparacions i connexions senzilles i directes amb allò que pensa que poden conèixer.
- Pren notes amb la informació necessària que considera important traslladar als destinataris, o la recapta amb anterioritat per a tindre-la disponible.
- Repeteix o reformula el que s'ha dit de manera més senzilla o una mica més elaborada per a aclarir o fer més comprensible el missatge als receptors.
- Fa preguntes simples, però rellevants per a obtindre la informació bàsica o complementària que necessita per a poder transmetre el missatge amb claredat i eficàcia.

2.3.5 Estratègies d'aprenentatge

Se segueix amb la mateixa mena d'estratègies exposades en el Nivell Bàsic, i s'afigen les següents específiques del Nivell B1:

A. de comprensió de textos orals

Coneixement i ús de les estratègies de planificació, execució, control i reparació de la comprensió de textos orals:

- Mobilització d'esquemes i informació prèvia sobre tipus de tasca i tema.
- Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a aquest.
- Distinció de tipus de comprensió (sentit general, informació essencial, punts principals, detalls rellevants).
- Formulació d'hipòtesi sobre contingut i context.
- Inferència i formulació d'hipòtesi sobre significats a partir de la comprensió d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics.
- Comprovació d'hipòtesi: ajust de les claus d'inferència amb els esquemes de partida.
- Reformulació d'hipòtesi a partir de la comprensió de nous elements.

B. de producció i coproducció de textos orals

Coneixement i ús de les estratègies de planificació, execució, control i reparació de la producció i coproducció de textos orals:

- Activar esquemes mentals sobre l'estructura de l'activitat i el text específics (p. ex. presentació, o transacció).
- Identificar el buit d'informació i opinió i valorar el que pot donar-se per descomptat.
- Concebre el missatge amb claredat i distingint la seua idea o idees principals i la seua estructura bàsica.
- Adequar el text al destinatari, context i canal, aplicant el registre i les característiques discursives adequades a cada cas.
- Secundar-se en i traure el màxim partit dels coneixements previs (utilitzar llenguatge «prefabricat», etc.).
- Expressar el missatge amb claredat, coherència, estructurant-lo adequadament i ajustant-se als models i formules de cada tipus de text.
- Reajustar la tasca (emprendre una versió més modesta de la tasca) o el missatge (fer concessions en el que realment es voldria expressar), després de valorar les dificultats i els recursos disponibles.
- Compensar les manques lingüístiques mitjançant procediments lingüístics (p. ex. modificar paraules de significat semblant, o definir o parafrasejar un terme o expressió), paralingüístics

o paratextuals (p. ex. demanar ajuda; assenyalar objectes, usar díctics o realitzar accions que aclareixen el significat; usar llenguatge corporal culturalment pertinent (gestos, expressions facials, postures, contacte visual o corporal, proxèmica), o usar sons extralingüístics i qualitats prosòdiques convencionals).

- Controlar l'efecte i l'èxit del discurs mitjançant petició i oferiment d'aclariment i reparació de la comunicació.

C. de comprensió de textos escrits

Coneixement i ús de les estratègies de planificació, execució, control i reparació de la comprensió de textos escrits:

- Mobilització d'esquemes i informació prèvia sobre tipus de tasca i tema.
- Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a aquest.
- Distinció de tipus de comprensió (p. ex. sentit general, informació essencial, punts principals).
- Formulació d'hipòtesi sobre contingut i context.
- Inferència i formulació d'hipòtesi sobre significats a partir de la comprensió d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (suport, imatges).
- Reformulació d'hipòtesi a partir de la comprensió de nous elements.

D. de producció i coproducció de textos escrits

Estratègies de planificació, execució, control i reparació de la producció i coproducció de textos escrits:

- Activar esquemes mentals sobre l'estructura de l'activitat i el text específics (p. ex. escriure una nota, un correu electrònic).
- Identificar el buit d'informació i opinió i valorar el que pot donar-se per descomptat.
- Concebre el missatge amb claredat i distingint la seua idea o idees principals i la seua estructura bàsica.
- Adequar el text al destinatari, context i canal, aplicant el registre i les característiques discursives adequades a cada cas.
- Secundar-se en i traure el màxim partit dels coneixements previs (utilitzar llenguatge «prefabricat», etc.).
- Localitzar i usar adequadament recursos lingüístics o temàtics (ús d'un diccionari o gramàtica, obtenció d'ajuda, etc.).
- Expressar el missatge amb claredat ajustant-se als models i formules de cada tipus de text.
- Reajustar la tasca (emprendre una versió més modesta de la tasca) o el missatge (fer concessions en el que realment li agradaria expressar), després de valorar les dificultats i els recursos disponibles.
- Controlar l'efecte i l'èxit del discurs mitjançant petició i oferiment d'aclariment i reparació de la comunicació.

E. de mediació

- Transmetre oralment a tercers la idea general, els punts principals, i detalls rellevants de la informació relativa a assumptes quotidians i a temes d'interés general, personal o d'actualitat continguda en textos orals o escrits (p. ex. instruccions o avisos, prospectes, fulls, correspondència, presentacions, converses, notícies), sempre que aquests textos tinguen una estructura clara, estiguen articulats a una velocitat lenta o mitjana o escrits en un llenguatge no especialitzat, i presenten una varietat estàndard de la llengua.
- Interpretar en situacions quotidianes durant intercanvis breus i senzills amb amics, família, hostes o amfitrions, tant en l'àmbit personal com públic (p. ex. mentre es viatja, en hotels o

restaurants, o en entorns d'oci), sempre que els participants parlen a poc a poc i clarament, i puga demanar confirmació.

- Interpretar durant intercanvis simples, habituals i ben estructurats, de caràcter merament factual, en situacions formals (p. ex. durant una entrevista de treball breu i senzilla), sempre que puga preparar-se per endavant i demanar confirmació i aclariments segons ho necessite, i que els participants parlen a poc a poc, articulen amb claredat i facen pauses freqüents per a facilitar la interpretació.
- Mediar en situacions quotidianes i menys habituals (p. ex. visita mèdica, gestions administratives senzilles, o un problema domèstic), escoltant i comprenent els aspectes principals, transmetent la informació essencial, i donant i demanant opinió i suggeriments sobre possibles solucions o vies d'actuació.
- Prendre notes breus per a tercers, recollint, amb la deguda precisió, informació específica i rellevant de missatges (p. ex. telefònics), anuncis o instruccions articulats amb claredat, sobre assumptes quotidians o coneguts.
- Prendre notes breus per a tercers, recollint instruccions o fent una llista dels aspectes més importants, durant una presentació, xarrada o conversa breus i clarament estructurades, sempre que el tema siga conegut i el discurs es formule d'una manera senzilla i s'articule amb claredat en una varietat estàndard de la llengua.
- Resumir breus fragments d'informació de diverses fonts, així com realitzar paràfrasis senzilles de breus passatges escrits utilitzant les paraules i l'ordenació del text original.
- Transmetre per escrit la idea general, els punts principals, i detalls rellevants de fragments breus d'informació relativa a assumptes quotidians i a temes d'interés general, personal o d'actualitat continguts en textos orals o escrits (p. ex. instruccions, notícies, converses, correspondència personal), sempre que els textos font tinguen una estructura clara, estiguen articulats a una velocitat lenta o mitjana o estiguen escrits en un llenguatge no especialitzat, i presenten una varietat estàndard de la llengua.

F. plurilingües

- Utilitzar els coneixements i estratègies de la llengua materna i, en el seu cas, altres llengües conegudes en l'aprenentatge de la llengua objecte d'estudi.
- Deduir les normes gramaticals i d'ús de la llengua estrangera per analogia amb les normes de la llengua materna o d'altres llengües conegudes.
- Deduir i fer hipòtesi sobre el significat de paraules o frases per mitjà del coneixement de la llengua materna o d'altres llengües conegudes.

G. d'aprenentatge

Estratègies Metacognitives

- Organitzar i usar adequadament el material personal d'aprenentatge.
- Desenvolupar autonomia en l'aprenentatge, utilitzant els recursos disponibles tant dins com fora de l'aula i l'Escola i buscant o creant oportunitats per a practicar la llengua. Es posarà l'accent principalment en els recursos de les Tics.
- Reconéixer i entendre la funció dels diferents tipus d'activitats, així com de les diverses funcions del professor.
- Comprendre el paper dels errors en el procés d'aprenentatge i aprendre d'ells.
- Reconéixer les dificultats i les maneres de superar-les, així com valorar els èxits i els mitjans que han ajudat a aconseguir-los.

Estratègies Cognitives

- Usar eficaçment materials de consulta i autoaprenentatge adequats al nivell (diccionaris, gramàtiques, llibres d'exercits, noves tecnologies, etc.).
- Prendre notes organitzadament de paraules clau o conceptes mentre s'escolta o es llig.
- Emprar el subratllat per a ressaltar la informació important d'un text.
- Fer un resum mental, oral o escrit de la informació obtinguda mitjançant l'audició o la lectura.
- Utilitzar els diferents sentits per a entendre i recordar informació, utilitzant diferents tècniques de memorització i organització adequades a la mena de contingut lingüístic i/o a l'estil d'aprenentatge personal.
- Organitzar i classificar paraules, terminologia o conceptes segons els seus atributs de significat com, per exemple, els mapes conceptuals o les taules de classificació.
- Utilitzar el llenguatge aprés a mesura que s'adquireix amb la finalitat d'assimilar-lo adequadament.
- Analitzar de manera bàsica textos, frases i paraules tractant de comprendre l'estructura i construcció, amb la finalitat de percebre millor el significat.
- Aplicar adequadament les regles d'ús i construcció d'una llengua.
- Superar problemes o limitacions per a la comprensió o producció amb coneixements lingüístics i no lingüístics previs a l'abast del parlant.
- Aprofitar adequadament la presència de parlants nadius o amb un nivell de competència lingüística més avançat per a aclarir, verificar o corregir.

Estratègies Afectives

- Perdre la por als errors i reconèixer-los com a necessaris per a aprendre, sense perdre de vista l'interés per millorar.
- Tolerar la comprensió parcial o vaga en una situació comunicativa i valorar la importància de l'ús de tècniques que l'ajuden a sentir-se competent per a dur a terme les tasques d'aprenentatge i comunicatives.
- Valorar i reforçar la motivació com a clau de l'èxit en l'aprenentatge.
- Entendre la relació professor-alumne com a element potenciador d'un bon procés d'aprenentatge.

Estratègies Socials

- Sol·licitar ajuda, correccions, aclariments o confirmacions.
- Desenvolupar formes d'oci connectades amb l'aprenentatge de la llengua.
- Saber treballar en equip considerant als companys com una altra font més d'aprenentatge.
- Apreciar les diferències socioculturals.

2.4 PRIMER CURS DE B2 (1er B2)

Els ensenyaments de Nivell Intermedi B2 tenen com a objectiu capacitar a l'alumnat per a viure de manera independent en llocs en els quals s'utilitza l'idioma; desenvolupar relacions personals i socials, tant cara a cara com a distància a través de mitjans tècnics, amb usuaris d'altres llengües; estudiar en un entorn educatiu pre-terciari, o actuar amb la deguda eficàcia en un entorn ocupacional en situacions que requerisquen la cooperació i la negociació sobre assumptes de caràcter habitual en aquest entorn.

Per a això l'alumnat haurà d'adquirir les competències que li permeten utilitzar l'idioma, amb suficient fluïdesa i naturalitat de manera que la comunicació es realitze en gran part de les ocasions sense esforç, en situacions tant habituals com, ocasionalment, més específiques i de major complexitat, per a comprendre, produir, coproduir i processar textos orals i escrits sobre aspectes, tant concrets com, en alguns casos, abstractes, de temes generals o del propi interès o camp d'especialització, en una varietat de registres, estils i accents estàndard, i amb un llenguatge que continga estructures variades i, en certs àmbits d'interès, també complexes, i un repertori lèxic que incloga expressions idiomàtiques d'ús comú, que permeten apreciar i expressar diversos matisos de significat.

2.4.1 Objectius

Una vegada adquirides les competències corresponents al Nivell Intermedi B2, l'alumnat serà capaç de:

- Comprendre el sentit general, la informació essencial, els punts principals, els detalls més rellevants, i les opinions i actituds, tant explícites com ocasionalment implícites, dels parlants en textos orals conceptual i estructuralment elaborats amb certa complexitat, sobre temes de caràcter general o dins del propi camp d'interès o especialització, articulats a velocitat normal, en alguna varietat estàndard de la llengua i a través de qualsevol canal, i a vegades quan les condicions d'audició presenten una distorsió no significativa.
- Produir i coproduir, independentment del canal, textos orals clars, detallats i organitzats en funció de la intenció comunicativa, de certa extensió, i adequats a l'interlocutor i propòsit comunicatiu específics, sobre temes diversos d'interès general, personal o dins del propi camp d'especialització, en una varietat de registres i estils estàndard, i amb una pronunciació i entonació clares i naturals, i un grau d'espontaneïtat, fluïdesa i correcció que li permeta comunicar-se amb eficàcia encara que fins i tot puga cometre errors esporàdics que provoquen la incomprensió, dels quals sol ser conscient i que pot corregir.
- Comprendre amb suficient facilitat el sentit general, la informació essencial, els punts principals, els detalls més rellevants i les opinions i actituds de l'autor, tant explícites com en ocasions implícites, en textos escrits conceptual i estructuralment elaborats amb certa complexitat, sobre temes diversos d'interès general, personal o dins del propi camp d'especialització, en alguna varietat estàndard de la llengua i que continguin expressions idiomàtiques d'ús comú, sempre que puga rellegir les seccions difícils.
- Produir i coproduir, independentment del suport, textos escrits de certa extensió, ben organitzats, en funció de la intenció comunicativa, sobre una variada sèrie de temes generals, d'interès personal o relacionats amb el propi camp d'especialització, utilitzant apropiadament una variada gamma de recursos lingüístics propis de la llengua escrita, i adequant amb eficàcia el registre i l'estil a la situació comunicativa.
- Mediar entre parlants de la llengua meta o de diferents llengües en situacions tant habituals com més específiques i, a vegades, de major complexitat en els àmbits personal, públic, educatiu i ocupacional.

2.4.2 Metodologia

Se segueix la metodologia dels cursos anteriors.

2.4.3 Competències i continguts de Primer de B2.

A. Socioculturals Sociolingüístics i funcionals

Competència i continguts socioculturals i sociolingüístics

Coneixement i aplicació a la comprensió del text dels aspectes socioculturals i sociolingüístics relatius a convencions socials, normes de cortesia i registres; institucions, costums i rituals; valors, creences i actituds; estereotips i tabús; llenguatge no verbal; història, cultures i comunitats.

Competència i continguts estratègics

Coneixement i ús de les estratègies de planificació, execució, control i reparació de la comprensió de textos orals:

- Movilització d'esquemes i informació prèvia sobre tipus de tasca i tema.
- Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a aquest.
- Distinció de tipus de comprensió (sentit general, informació essencial, punts principals, detalls rellevants, o opinions o actituds implícites).
- Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context.
- Inferència i formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de la comprensió d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics.
- Comprovació d'hipòtesis: ajust de les claus d'inferència amb els esquemes de partida.
- Reformulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements.

Competència i continguts funcionals

Comprensió de les següents funcions comunicatives mitjançant exponents variats propis de la llengua oral segons l'àmbit i contextos comunicatius:

- Inici, gestió i finalització de relacions socials: acceptar i declinar una invitació; agrair; atraure l'atenció; compadir-se; donar la benvinguda; acomiadar-se; expressar condolença; felicitar; fer compliments; insultar; interessar-se per algú o alguna cosa; convidar; demanar disculpes; presentar-se i presentar a algú; accedir; refusar; saludar; acusar; defensar; exculpar; lamentar; retraure.
- Descripció i valoració de qualitats físiques i abstractes de persones, objectes, llocs, esdeveniments, activitats, procediments, processos i productes.
- Narració d'esdeveniments passats puntuals i habituals, descripció d'estats i situacions presents, i expressió de successos futurs i de prediccions a curt, mitjà i llarg termini.
- Intercanvi d'informació, indicacions, opinions, creences i punts de vista, consells, advertiments i avisos.
- Expressió de la curiositat, el coneixement, la certesa, la confirmació, el dubte, la conjectura, l'escepticisme i la incredulitat: afirmar; anunciar; assentir; atribuir; classificar; confirmar la veracitat d'un fet; conjecturar; corroborar; descriure; desmentir; dissentir; expressar acord i desacord amb diferents graus de fermesa; expressar desconeixement; expressar dubte; expressar escepticisme; expressar una opinió; identificar i identificar-se; predir; rebatre; rectificar; replicar; suposar.

- Expressió de la necessitat, el desig, la intenció, la voluntat, la decisió, la promesa, l'ordre, l'autorització i la prohibició, l'exempció i l'objecció: aconsellar; advertir; alertar; amenaçar; animar; autoritzar; donar instruccions; donar permís; demandar; denegar; desanimar; dispensar o eximir a algú de fer alguna cosa; dissuadir; exigir; ordenar; demanar alguna cosa, ajuda, confirmació, consell, informació, instruccions, opinió, permís, que algú faça alguna cosa; negar permís a algú; persuadir; previndre a algú en contra d'alguna cosa o d'algú; prohibir; proposar; prometre; reclamar; recomanar; recordar alguna cosa a algú; sol·licitar; suggerir; suplicar, retractar-se.
- Expressió de l'interés, l'aprovació, l'estima, l'elogi, l'admiraçió, la preferència, la satisfacció, l'esperança, la confiança, la sorpresa, i els seus contraris.
- Formulació de suggeriments, condicions i hipòtesis.

Competència i continguts discursius

- Coneixement i comprensió de models contextuals i patrons textuals variats propis de la llengua oral monològica i dialògica:
- Característiques del context segons l'àmbit d'acció general i l'activitat comunicativa específica, els participants (trets, relacions, intenció comunicativa), i la situació (canal, lloc, temps).
- Expectatives generades pel context: tipus, format i estructura textuals; varietat de llengua, registre i estil; tema, enfocament i contingut; patrons sintàctics, lèxics, fonètics i fonològics.
- Organització i estructuració del text segons (macro) gènere (p. ex. presentació > presentació formal); (macro)funció textual (exposició, descripció, narració, exhortació, argumentació), i estructura interna primària (inici, desenvolupament, conclusió) i secundària (relacions oracionals, sintàctiques i lèxiques contextuals i per referència al context).

B. Discursius

Coneixement i comprensió de models contextuals i patrons textuals variats propis de la llengua oral monològica i dialògica:

- Característiques del context segons l'àmbit d'acció general i l'activitat comunicativa específica, els participants (trets, relacions, intenció comunicativa), i la situació (canal, lloc, temps).
- Expectatives generades pel context: tipus, format i estructura textuals; varietat de llengua, registre i estil; tema, enfocament i contingut; patrons sintàctics, lèxics, fonètics i fonològics.
- Organització i estructuració del text segons (macro) gènere (p. ex. presentació > presentació formal); (macro)funció textual (exposició, descripció, narració, exhortació, argumentació), i estructura interna primària (inici, desenvolupament, conclusió) i secundària (relacions oracionals, sintàctiques i lèxiques contextuals i per referència al context).

Adequació

- Adaptació al tema del discurs i a la persona que l'emeta o rep. Conveniència en la situació o lloc en què es troba. Adaptació a la finalitat i al to o nivell de formalitat. Respecte de les normes del grup social en qüestió. Adaptació al nivell de llengua en el qual es desenvolupa la comunicació. Adaptació a les normes de cortesia.

Coherència i cohesió

- Procediments gramaticals de correferència. Pronoms i adverbis o expressions amb valor anafòric. Valor anafòric de possessius i demostratius.
- Formes i usos dels demostratius invariables: *Isso não é comigo*. Construccions amb preposició.
- Procediments lèxics: sinònims, hipònims, hiperònims i nominalització.
- Concordança adequada de temps verbals a les relacions discursives. Desplaçament dels temps verbals: present per passat per a actualitzar la informació, present per futur per a actualitzar el futur, passat per present amb valor de cortesia, futur simple per a expressar dubte o suposició, futur compost per a expressar dubte, inseguretat, probabilitat. Selecció del temps segons l'actitud i intenció de l'emissor en oracions de desig i de dubte. Selecció de la manera segons l'actitud i intenció de l'emissor.
- Expressions per a citar: *segundo* + grup nominal.
- Connectors del discurs. Additius: *além disso, aliás*. Contra-argumentatius: *contudo, todavia*. Justificatius: *já que, atés que*. Consecutius: *então, como consequência*.
- Organització. Elements textuais orals o escrits. Marcadors en funció del text i del registre:
 - Iniciació. Saludar: *boa tarde, caros colegas*. Presentar un tema: *trata-se de*. Introduir un tema: *Queria falar-lhe sobre...*
 - Estructuració. Elements d'obertura, continuació i tancament: *em primeiro lugar, por fim*. Digressors: *é verdade*.
 - Reformulació. Explicatius: *isto é*. Rectificatius: *ou melhor*. Distanciaments: *em qualquer caso*.
 - Recapitulatius: *para concluir*.
 - Puntuació i paràgrafs. Signes de puntuació. Correspondència entre els paràgrafs.
 - Entonació i pauses. Entonació i pauses com a marcadors d'unitats discursives i de relacions de sentit.
- Marcadors conversacionals:
 - Perspectiva del parlant. Inici del torn de paraula: *ouve, olha, bom, é pá, então*. Manteniment del torn de paraula: *percebes?, sabes?* Cessió del torn de paraula: *diga, diz, faça favor*. Finalització del torn de paraula: *pronto, bem, bom*.
 - Perspectiva de l'oïdor. Demanar el torn de paraula: *já agora, deixe-me só*. Acord total o parcial: *claro, pois é, não é bem assim*. Desacord: *nem pensar, não*. Manifestació de l'actitud: *a sério ?*
- Dixi: Formes de referència en les diferents situacions d'enunciació:
 - Demonstratius en la conversa. Demonstratius en el text escrit: usos anafòrics.
 - Dixi espacial: adverbis dítics per a concretar el lloc.
 - Transformació de dítics i marcadors en funció de les coordenades espacio-temporals: pronoms, demostratius i expressions de temps i espai.
- Cortesia. Atenuació de la presència del parlant amb oracions impersonals i amb la primera persona del plural. Atenuació de la presència de l'oïdor amb oracions impersonals, amb la passiva, amb *vocês* i amb la segona/tercera persona del plural.

C. Sintàctics

- Reconeixement i comprensió dels significats associats a estructures sintàctiques variades i complexes pròpies de la llengua oral, segons l'àmbit i el context comunicatiu, per a expressar:
- L'entitat i les seues propietats [in/existència, qualitat (intrínseca i valorativa), i quantitat (nombre, quantitat i grau)];

- l'espai i les relacions espacials (ubicació, posició, moviment, origen, direcció, destinació, distància, i disposició);
- el temps (ubicació temporal absoluta i relativa, duració, freqüència) i les relacions temporals (seqüència, anterioritat, posterioritat, simultaneïtat);
- l'aspecte puntual, perfectiu/imperfectiu, duratiu, progressiu, habitual, prospectiu, incoatiu, terminatiu, iteratiu, i causatiu;
- la modalitat epistèmica (capacitat, necessitat, possibilitat, probabilitat) i deòntica (volició, permís, obligació, prohibició);
- la manera;
- estats, esdeveniments, accions, processos i realitzacions: papers semàntics i focalització (estructures oracionals i ordre dels seus constituents);
- l'afirmació, la negació, la interrogació, i l'exclamació;
- relacions lògiques de conjunció, disjunció, oposició, contrast, concessió, comparació, condició, causa, finalitat, resultat, i correlació.

Oració

- Oració simple. Revisió i consolidació de les estructures treballades en nivells anteriors. Ordre dels elements segons el tipus d'oració: èmfasi i canvi d'ordre. Reforç i ampliació de la concordança subjecte-verb-atribut. Concordança amb els noms col·lectius i subjectes múltiples, concordança en estructures partitives i concordança distributiva. Oracions impersonals amb *es* (*verb* + CD). Interjeccions.
- Oració composta. Revisió i consolidació de l'expressió de les relacions lògiques en oracions copulatives, adversatives, disjuntives, conclusives, distributives. Subordinades substantives. Oracions completives no finites, amb infinitiu flexionat i no flexionat en funció del subjecte i del CD, i a l'ús de l'indicatiu o del subjuntiu en les oracions completives. Subordinades substantives en funció del complement preposicional, del complement del nom i de l'atribut. Subordinades adjectives. Revisió d'estructures complexes. Oracions de relatiu sense antecedent. Consolidació de les oracions de relatiu amb futur del subjuntiu. Subordinades adverbials. Comparatives: *tanto quanto, como se* + subjuntiu. Comparació progressiva. Condicionals: *se / caso / a não ser que / desde que* + subjuntiu, *sem* + infinitiu flexionat. Finals: *para* + infinitiu flexionado, *para que / a fim de que* + subjuntiu. Resultat: *daí que, de modo / maneira / forma que; de modo maneira / forma* + infinitiu. Temporals: *assim que, logo que, toda vez que*. Consecutives: *de tal sorte que* + indicatiu o subjuntiu. Gerundi simple i compost en les oracions subordinades.

Nom

- Revisió i ampliació de les regles per a la formació del gènere. Canvi de gènere en substantius segons l'article. Substantius que varien el seu significat amb el canvi de gènere.
- Revisió i ampliació de regles de formació del plural. Substantius que canvien el timbre de la vocal tònica en passar al plural (metafonia): *fogo /ô/-fogos/ó/*. Plural dels noms compostos.
- Revisió dels noms partitius i col·lectius.
- Diminutius i augmentatius. Valors connotatius: *canzarrão, espertinho*.
- Substantius heterogenèrics i heterosemàntics. Contrast amb l'espanyol i el valencià: *o costume, a pasta*.

Pronom

- Revisió i ampliació dels usos dels pronoms personals. Ús de nós en substitució de *eu*. Plural de modèstia i majestàtic. Us de *ele(s)*, *ela(s)* en el llenguatge col·loquial del Brasil en relació amb el portugués europeu. *Você*: ús en el vessant europeu i brasilera.
- Revisió i consolidació dels pronoms de complement. Ús emfàtic dels complements directe i indirecte. Valors des. Col·locació dels pronoms clítics en portugués del Brasil.
- Pronoms interrogatius i exclamatius. Col·locació i construcció en relació amb l'espanyol i el valencià.
- Pronoms relatius: *Construções clivadas*.
- Locucions pronominals indefinides: *quem quer que*.
- Concordança del relatiu amb les paraules a les quals fa referència. Frases de relatiu explicatives i especificatives.
- Nominalitzacions amb infinitiu flexionat.

Determinants

- Articles: revisió i ampliació dels continguts presentats en nivells anteriors. Alguns casos d'aparició o omissió de l'article (percentatges). Ús de l'article en portugués europeu i en portugués del Brasil.
- Possessius: revisió i ampliació de la matèria impartida en nivells anteriors. Reforç del possessiu amb paraules com *próprio* o *mesmo*. Valors afectius dels possessius.
- Demonstratius: revisió i ampliació dels continguts presentats en nivells anteriors. Valors afectius.
- Quantificadors: revisió i ampliació dels continguts presentats en nivells anteriors. Numerals cardinals. Numerals cardinals amb *-avos*. Numerals fraccionaris. Altres quantificadors.

Adjectiu

- Revisió i consolidació de continguts presentats en nivells anteriors.
- Gènere. Altres excepcions a les regles generals de formació del femení.
- Número. Altres excepcions a les regles generals de formació del plural. Número en les paraules compostes: *surdo-mudo* / *surdos-mudos*.
- Grau: Gradació de la qualitat. Formacions irregulars: *pessoal/personalíssimo*. Adjectius acabats en *-vel* (*amável* / *amabilíssimo*).
- Adjectius gentilicis. Suffixos més habituals: *ês*, *-ano*, *-ino* (*marroquino*).
- Adjectius amb *ser* i *estar* que canvien de significat: *ser* / *estar conscient*.

Verb

- Indicatiu: revisió i consolidació del present, pretèrit perfecte simple i compost, pretèrit imperfecte i pretèrit plusquamperfet. Futur imperfecte i perfecte per a plans i intencions, obligació, conjectura, dubte i suposició. Condicional simple que expressa condició, desig i ús del mateix per a fer peticions de manera educada. Condicional compost que indica condició en el passat, dubte o suposició sobre fets passats.
- Subjuntiu: formació i usos del present, pretèrit imperfecte, pretèrit perfecte compost, pretèrit plusquamperfet compost i futur simple i compost.
- Imperatiu: Formes i usos. Imperatius lexicalitzats: *Vá lá!*
- Frases hipotètiques irrealis en el futur i en el passat.
- Infinitiu personal simple i compost. Ús amb expressions impersonals, preposicions i locucions preposicionals: *Era bom comprarmos um carro*. Aspecte iteratiu (*voltar a* / *tornar a* + infinitiu) i terminatiu (*acabar de* + inf.; *estar* / *ser* / *ficar* + participi; *vir a* + inf.;

chegar a + inf.; deixar de + inf.). Revisió i consolidació de les perífrasis verbals amb infinitiu: *haver de + infinitiu* (intenció en el futur, necessitat, futur potencial). Perífrasi amb gerundi: *ir + gerundi* (duració, realització gradual...)

- Gerundi simple i compost: formes i usos.
- Participi. Participis dobles: *pagado / pago, aceitado / aceite*.
- Coherència dels temps verbals en l'oració. Correlació dels temps d'indicatiu, subjuntiu i imperatiu.

Adverbi

- Revisió, ampliació i consolidació de continguts presentats en nivells anteriors.
- Col·locació dels adverbis i locucions adverbials respecte del participi, de l'adjectiu, d'altres adverbis i del verb.
- Expressió de la circumstància de temps, lloc i manera (ampliació): *dantes, cá, por vezes*.
- Expressió de l'afirmació, negació i dubte (ampliació): *de maneira nenhuma*.
- Expressió de la quantitat (ampliació).
- Contrast amb l'espanyol i el valencià dels adverbis que suposen major dificultat: *apenas*. Valors de *mesmo*.

Preposició

- Preposicions i locucions preposicionals (ampliació).
- Usos generals i insistència en els usos que presenten major dificultat: *a / em + expressions de temps*. Absència de la preposició *a en* els complements directes de persona: *Levei o meu irmão à estação*. Contrast amb l'espanyol i el valencià.
- Locucions preposicionals: *a respeito de, por falar em, em face a, aquando de*.
- Revisió i ampliació de les regències preposicionals: *aceder a, custar a, induzir em, remeter para*.

D. Lèxics

Comprensió de lèxic oral comú, i més especialitzat dins de les pròpies àrees d'interés, en els àmbits personal, públic, educatiu i ocupacional, relatiu a la descripció de persones i objectes; temps i espai; estats, esdeveniments i esdeveniments; activitats, procediments i processos; relacions personals, socials, acadèmiques i professionals; educació i estudi; treball i emprenedoria; béns i serveis; llengua i comunicació intercultural; ciència i tecnologia; història i cultura.

Vocabulari

- Ús del vocabulari treballat en situacions formals i informals.
- Ús d'expressions en situacions formals i informals.
- Sintagmes lexicalitzats i seqüències estereotipades (ampliació).
- Expressions idiomàtiques (ampliació): *embandeirar em arco, tirar o cavalinho da chuva*.
- Parells idiomàtics: *chus nem bus*.
- Expressions freqüents del portugués col·loquial (ampliació).

Significat

- Paraules de significat obert i elecció de les més precises depenent del context.
- Sinònims de significat pròxim (ampliació): *disfarçar / dissimular*,
- Hiperònims i hipònims (ampliació): *Fruta – banana, maçã, pêssego*.

- Paraules antònimes usuals (ampliació): *simples / complicat*.
- Polisèmia i doble sentit en paraules d'ús freqüent.
- Paraules pròximes des del punt de vista formal: *emigrant / imigrante, dose / doze*.
- Falsos amics (ampliació). Contrast amb l'espanyol i el valencià.

Formació de paraules

- Formació de paraules per derivació i composició (ampliació): *fervilhar, sardinhada, belas-artes*
- Famílies de paraules.
- Diminutius i augmentatius (ampliació): *rapagão, bocarra*.
- Onomatopeies: *rataplã!*
- Veus d'animals: *latir, ronronar*.
- Nominalització: *num abrir e fechar de olhos*.
- Sigles d'ús: *NATO, PALOP*.

E. Fonètics i fonològics

Percepció dels patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús comú en entorns específics segons l'àmbit i context comunicatiu, i comprensió dels diversos significats i intencions comunicatives associats al a Pronunciació.

- Sons vocàlics: consolidació en el reconeixement i la producció d'aquests:
 - Variació del timbre de la vocal tònica de paraules condicionades per la flexió: *povo / povos, este / esta*.
 - Articulació de la *a* tònica davant consonant nasal: *sanha*.
 - Articulació de la *e* tònica davant semivocal o consonant palatal: *lei, telha*.
 - Realització dels sons vocàlics en el portugués del Brasil.
 - Relaxació articulatòria en registres familiars i col·loquials.
 - Fonètica sintàctica: anàlisi de les situacions més freqüents.
 - Revisió dels diftongs orals i nasals. Triftongs orals i nasals i hiats.
 - Obertura de la vocal àtona en certes paraules. Etimologia: *padeiro*
- Sons consonàntics: revisió dels continguts impartits en nivells anteriors:
 - Contrast entre el sistema consonàntic portugués i espanyol. Fonètica sintàctica.
 - Realitzacions consonàntiques del portugués del Brasil.
 - Revisió i consolidació dels valors fonètics de la grafia *x*.
 - Valors fonètics diferents d'algunes consonants depenent de la seua posició sil·làbica.
 - Comportament d'algunes consonants en posició implosiva en el portugués europeu i en el portugués del Brasil.
- Entonació:
 - Esquemes bàsics d'entonació.
 - Entonació de les oracions subordinades.
 - Patrons melòdics del portugués europeu i del portugués del Brasil.

Ortografia

- Revisió dels continguts presentats en nivells anteriors: vocals seguides de *m*, *n* i consonant. Fonètica sintàctica. Valors fonètics de la lletra *x*. Pronunciació d'alguns grafemes depenent de la seua posició en la paraula: *zebra / faz, sol / eles*. Ús de majúscules. Divisió sil·làbica. Regles d'accentuació del portugués del Brasil. Paraules homòfones: *paço / passo*. Paraules parònimes: *querer / crer*. Paraules homònimes.

Paraules homògrafes. Ortografia de paraules estrangeres. Préstecs i adaptacions: *soutien, filme*. Usos de majúscules, minúscules i cursiva. Apòstrof.

2.4.4 Avaluació de les competències requerides: criteris

Per a determinar el grau d'adquisició de les competències requerides en aquest nivell per a les diferents destreses es tindran en compte els següents criteris i elements:

A. Comprensió de textos orals

- Coneix amb la deguda profunditat, i aplica eficaçment a la comprensió del text fent les inferències adequades, els aspectes socioculturals i sociolingüístics generals i mes específics que caracteritzen les cultures i les comunitats en les quals es parla l'idioma i els trets específics de la comunicació oral en aquestes, apreciament les diferències de registres, estils i accents estàndard.
- Coneix, i selecciona eficaçment, les estratègies més adequades en cada cas per a la comprensió del sentit general, la informació essencial, els punts principals, els detalls més rellevants, i les opinions i actituds dels parlants clarament senyalitzades, tant implícites com explícites.
- Distingeix la funció o funcions comunicatives, tant secundàries com principals, del text, i aprecia les diferències d'intenció i de significat de diferents exponents d'aquestes segons el context i el gènere i tipus textuals.
- Comprén els diversos significats associats a l'ús de diferents patrons discursius típics de diferents gèneres i tipus textuals orals pel que respecta a la presentació i organització de la informació.
- Comprén els significats i funcions generalment associats a diverses estructures sintàctiques pròpies de la llengua oral en contextos d'ús comuns, i més específics dins del seu camp d'interès o d'especialització.
- Reconeix lèxic oral comú i més especialitzat, relacionat amb els propis interessos i necessitats en l'àmbit personal, públic, acadèmic i professional, així com expressions i modismes d'ús comú, i connotacions i matisos accessibles en la llengua oral de caràcter literari.
- Discrimina patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús comú i més específics segons les diverses intencions comunicatives.

B. Producció i coproducció de textos orals

- Aplica adequadament a la producció de textos orals monològics i dialògics els aspectes socioculturals i sociolingüístics mes rellevants de la llengua i cultures meta relatius a costums, usos, actituds, valors i creences que ha integrat en la seua competència intercultural, i sap superar les diferències respecte a les llengües i cultures pròpies i els estereotips, demostrant confiança en l'ús de diferents registres o altres mecanismes d'adaptació contextual, expressant-se apropiadament en situacions diverses i evitant errors importants de formulació.
- Coneix, selecciona amb atenció, i sap aplicar eficaçment i amb certa naturalitat, estratègies adequades per a produir textos orals monològics i dialògics de diversos tipus i de certa longitud, planificant el discurs segons el propòsit, la situació, els interlocutors i el canal de comunicació, i fent un seguiment i una reparació del mateix mitjançant procediments variats (p. ex. paràfrasis, circumloquis, gestió de pauses, variació en la formulació) de manera que la comunicació es realitza sense esforç per la seua part o la dels interlocutors.

- Aconsegueix aconseguir les finalitats funcionals que pretén utilitzant, d'entre un repertori variat, els exponents més adequats al context específic.
- Articula el seu discurs de manera clara i coherent seguint els patrons comuns d'organització, segons el gènere i el tipus textual, desenvolupant descripcions i narracions clares i detallades, argumentant eficaçment i matisant els seus punts de vista, indicant el que considera important (p. ex. mitjançant estructures emfàtiques), i ampliant amb alguns exemples, comentaris i detalls adequats i rellevants.
- Demostra un bon control d'estructures sintàctiques comunes i algunes més complexes, amb alguna relliscada esporàdica o error no sistemàtic que pot corregir retrospectivament, seleccionant-les adequadament i amb flexibilitat, segons la intenció comunicativa en el context específic.
- Disposa d'un variat vocabulari sobre assumptes relatius a la seua especialitat i interessos i sobre temes més generals i varia la formulació per a evitar repeticions freqüents, recorrent amb flexibilitat a circumloquis quan no troba una expressió més precisa.
- Ha adquirit una pronunciació i entonació clares i naturals.
- S'expressa amb claredat, amb suficient espontaneïtat i un ritme bastant uniforme, i sense manifestar ostensiblement que haja de limitar el que vol dir, i disposa de suficients recursos lingüístics per a fer descripcions clares, expressar punts de vista i desenvolupar arguments, utilitzant per a això algunes estructures complexes, sense que se li note molt que està buscant les paraules que necessita.
- Inicia, manté i acaba el discurs adequadament, fent un ús eficaç dels torns de paraula, encara que pot ser que no sempre ho faça amb elegància, i gestiona la interacció amb flexibilitat i eficàcia i de manera col·laborativa, confirmant la seua comprensió, demanant l'opinió de l'interlocutor, convidant a uns altres a participar, i contribuint al manteniment de la comunicació.

C. Comprensió de textos escrits

- Coneix amb la deguda profunditat, i aplica eficaçment a la comprensió del text fent les inferències adequades, els aspectes socioculturals i sociolingüístics generals i més específics que caracteritzen les cultures i les comunitats de practica en les que s'usa l'idioma i els trets específics de la comunicació escrita en aquestes, apreciand les diferències de registres i estils estàndard.
- Llig amb un alt grau d'independència, adaptant l'estil i la velocitat de lectura als diferents textos i finalitats i aplicant eficaçment altres estratègies adequades per a la comprensió del sentit general, la informació essencial, els punts principals, els detalls més rellevants, i les opinions i actituds clarament senyalitzades dels autors, tant implícites com explícites.
- Distingeix la funció o funcions comunicatives del text, tant secundàries com principals, i aprecia les diferències d'intenció comunicativa i de significat de diferents exponents de les mateixes segons el context i el gènere i tipus textuals.
- Comprén els diversos significats associats a l'ús de diferents patrons discursius típics de diferents gèneres i tipus textuals pel que respecta a la presentació i organització de la informació.
- Comprén els significats i funcions generalment associats a diverses estructures sintàctiques pròpies de la llengua escrita en contextos d'ús comuns, i més específics dins del seu camp d'interés o d'especialització.
- Compta amb un variat vocabulari actiu de lectura, encara que tinga alguna dificultat amb expressions poc freqüents, que inclou tant un lèxic general com més específic, segons els seus interessos i necessitats personals, acadèmiques o professionals, així

com també expressions i modismes d'ús comú, i connotacions i matisos accessibles en el llenguatge literari; i identifica pel context paraules desconegudes en temes relacionats amb els seus interessos o camp d'especialització.

- Reconeix els valors i significats associats a convencions de format, tipogràfiques, ortogràfiques i de puntuació, generals i menys habituals, així com abreviatures i símbols d'ús comú i més específics.

D. Producció i coproducció de textos escrits

- Aplica adequadament a la producció de textos escrits els aspectes socioculturals i sociolingüístics més rellevants de la llengua i cultures meta relatius a costums, usos, actituds, valors i creences que ha integrat en la seua competència intercultural, i sap superar les diferències respecte a les llengües i cultures pròpies i els estereotips, adaptant el registre i l'estil, o aplicant altres mecanismes d'adaptació contextual per a expressar-se apropiadament segons la situació i el propòsit comunicatiu i evitar errors importants de formulació.
- Aplica amb flexibilitat les estratègies més adequades per a elaborar textos escrits de certa longitud, detallats i ben estructurats, p. ex. desenvolupant els punts principals i ampliant-los amb la informació necessària a partir d'un esquema previ, o integrant de manera apropiada informació rellevant procedent de diverses fonts.
- Realitza les funcions comunicatives que persegueix utilitzant els exponents més adequats al context específic d'entre un repertori variat.
- Articula el text de manera clara i coherent utilitzant adequadament, sense errors que conduïsquen a malentesos, els patrons comuns d'organització segons el gènere i el tipus textual, i els recursos de cohesió d'ús comú i més específic per a desenvolupar descripcions i narracions clares i detallades, argumentar eficaçment i matisar els seus punts de vista, indicar el que considera important (p. ex. mitjançant estructures emfàtiques), i ampliar amb alguns exemples, comentaris i detalls adequats i rellevants.
- Demostra un bon control d'estructures sintàctiques comunes i algunes més complexes, amb alguna relliscada esporàdica o error no sistemàtic que no afecta la comunicació, seleccionant-les adequadament i amb flexibilitat, segons la intenció comunicativa en el context específic.
- Disposa d'un ampli lèxic escrit d'ús comú i sobre assumptes relatius al seu camp d'especialització i interessos, i varia la formulació per a evitar repeticions freqüents, recurrent amb flexibilitat a circumloquis quan no troba una expressió més precisa.
- Utilitza amb raonable correcció, encara que fins i tot puga manifestar influència de la seua(s) llengua(s) primera(s) o unes altres, els patrons ortotipogràfics d'ús comú i més específics (p. ex. parèntesis, guions, abreviatures, asteriscos, cursiva), i aplica amb flexibilitat les convencions formals més habituals de redacció de textos tant en suport paper com digital.

E. Mediació

- Coneix amb la deguda profunditat, i aplica adequadament a l'activitat de mediació en cada cas, els aspectes socioculturals i sociolingüístics generals i més específics que caracteritzen les cultures i les comunitats en les quals es parla l'idioma, així com les seues implicacions més rellevants, i sap superar les diferències respecte a les llengües i cultures pròpies i els estereotips, demostrant confiança en l'ús de diferents registres i estils, o altres mecanismes d'adaptació contextual, expressant-se apropiadament en situacions diverses i evitant errors importants de formulació.
- Coneix, selecciona amb atenció, i sap aplicar eficaçment i amb certa naturalitat, estratègies adequades per a adaptar els textos que ha de processar al propòsit, la

situació, els participants i al canal de comunicació, mitjançant procediments variats (p. ex. paràfrasis, circumloquis, amplificació o condensació de la informació).

- Sap obtenir la informació detallada que necessita per a poder transmetre el missatge amb claredat i eficàcia.
- Organitza adequadament la informació que pretén o ha de transmetre, i la detalla de manera satisfactòria segons siga necessari.
- Transmet amb suficiència tant la informació com, en el seu cas, el to i les intencions dels parlants o autors.
- Pot facilitar la interacció entre les parts monitorant el discurs amb intervencions adequades, repetint o reformulant el que s'ha dit, demanant opinions, fent preguntes per a abundar en alguns aspectes que considera importants, i resumint la informació i els arguments quan és necessari per a aclarir el fil de la discussió.
- Compara i contrasta informació i idees de les fonts o les parts i resumeix apropiadament els seus aspectes més rellevants.
- És capaç de suggerir un acord, una vegada analitzades els avantatges i desavantatges d'altres opcions.

2.4.5 Estratègies d'aprenentatge

Se segueix amb la mateixa mena d'activitats i estratègies desenvolupades en els cursos anteriors, afegint les següents activitats complementàries:

A. de comprensió de textos orals

Coneixement i ús de les estratègies de planificació, execució, control i reparació de la comprensió de textos orals:

- Mobilització d'esquemes i informació prèvia sobre tipus de tasca i tema.
- Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a aquest.
- Distinció de tipus de comprensió (sentit general, informació essencial, punts principals, detalls rellevants, o opinions o actituds implícites).
- Formulació d'hipòtesi sobre contingut i context.
- Inferència i formulació d'hipòtesi sobre significats a partir de la comprensió d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics.
- Comprovació d'hipòtesi: ajust de les claus d'inferència amb els esquemes de partida.
- Reformulació d'hipòtesi a partir de la comprensió de nous elements.

B. de producció i coproducció de textos orals

Coneixement i ús de les estratègies de planificació, execució, control i reparació de la producció i coproducció de textos orals:

- Activar esquemes mentals sobre l'estructura de l'activitat i el text específics (p. ex. presentació > presentació formal).
- Identificar el buit d'informació i opinió i valorar el que pot donar-se per descomptat, concebent el missatge amb claredat i distingint la seua idea o idees principals i la seua estructura bàsica.
- Adequar el text al destinatari, context i canal, aplicant el registre i les característiques discursives adequades a cada cas.
- Secundar-se en i traure el màxim partit dels coneixements previs (utilitzar llenguatge 'prefabricat', etc.).
- Expressar el missatge amb claredat, coherència, estructurant-lo adequadament i ajustant-se als models i formules de cada tipus de text.

- Reajustar la tasca (emprendre una versió més modesta de la tasca) o el missatge (fer concessions en el que realment es voldria expressar), després de valorar les dificultats i els recursos disponibles.
- Compensar les manques lingüístiques mitjançant procediments lingüístics (p. ex. modificar paraules de significat semblant, o definir o parafrasejar un terme o expressió), paralingüístics o paratextuals (p. ex. demanar ajuda; assenyalar objectes, usar díctics o realitzar accions que aclarisquen el significat; usar llenguatge corporal culturalment pertinent (gestos, expressions facials, postures, contacte visual o corporal, proxèmica), o usar sons extralingüístics i qualitats prosòdiques convencionals).
- Controlar l'efecte i l'èxit del discurs mitjançant petició i oferiment d'aclariment i reparació de la comunicació.

C. de comprensió de textos escrits

Coneixement i ús de les estratègies de planificació, execució, control i reparació de la comprensió de textos escrits:

- Mobilització d'esquemes i informació prèvia sobre tipus de tasca i tema.
- Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a aquest.
- Distinció de tipus de comprensió (p. ex. sentit general, informació essencial, punts principals, o opinions implícites).
- Formulació d'hipòtesi sobre contingut i context.
- Inferència i formulació d'hipòtesi sobre significats a partir de la comprensió d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (suport, imatges i gràfics, trets ortotipogràfics...).
- Reformulació d'hipòtesi a partir de la comprensió de nous elements.

D. de producció i coproducció de textos escrits

Estratègies de planificació, execució, control i reparació de la producció i coproducció de textos escrits:

- Activar esquemes mentals sobre l'estructura de l'activitat i el text específics (p. ex. escriure una carta de presentació, un informe...).
- Identificar el buit d'informació i opinió i valorar el que pot donar-se per descomptat, concebent el missatge amb claredat i distingint la seua idea o idees principals i la seua estructura bàsica.
- Adequar el text al destinatari, context i canal, aplicant el registre i les característiques discursives adequades a cada cas.
- Secundar-se en i traure el màxim partit dels coneixements previs (utilitzar llenguatge «prefabricat», etc.).
- Localitzar i usar adequadament recursos lingüístics o temàtics (ús d'un diccionari o gramàtica, obtenció d'ajuda, etc.).
- Expressar el missatge amb claredat ajustant-se als models i formules de cada tipus de text.
- Reajustar la tasca (emprendre una versió més modesta de la tasca) o el missatge (fer concessions en el que realment li agradaria expressar), després de valorar les dificultats i els recursos disponibles.
- Controlar l'efecte i l'èxit del discurs mitjançant petició i oferiment d'aclariment i reparació de la comunicació.

E. de mediació.

- Transmetre oralment a tercers, en forma resumida o adaptada, el sentit general, la informació essencial, els punts principals, els detalls més rellevants, i les opinions i actituds, tant implícites com explícites, continguts en textos orals o escrits conceptual i, a vegades, estructuralment complexos (p. ex. presentacions, documentals, entrevistes, converses,

debats, articles), sobre aspectes, tant concrets com ocasionalment abstractes, de temes generals o del propi interès o camp d'especialització, sempre que aquests textos estiguen ben organitzats, en alguna varietat estàndard de la llengua, i si pot tornar a escoltar el que s'ha dit o rellegir les seccions difícils.

- Sintetitzar, i transmetre oralment a tercers, la informació i arguments principals, així com els aspectes rellevants, recopilats de diversos textos escrits procedents de diferents fonts (p. ex. diferents mitjans de comunicació, o diversos informes o altres documents de caràcter educatiu o professional).
- Interpretar durant intercanvis entre amics, coneguts, familiars, o col·legues, en els àmbits personal i públic, en situacions tant habituals com més específiques i de major complexitat (p. ex. en reunions socials, cerimònies, esdeveniments, o visites culturals), sempre que puga demanar confirmació d'alguns detalls.
- Interpretar durant intercanvis de caràcter formal (p. ex. en una reunió de treball clarament estructurada), sempre que puga preparar-se per endavant i demanar confirmació i aclariments segons ho necessite.
- Mediar entre parlants de la llengua meta o de diferents llengües en situacions tant habituals com més específiques i de major complexitat, transmetent la informació, les opinions i els arguments rellevants, comparant i contrastant els avantatges i desavantatges de les diferents postures i arguments, expressant les seues opinions sobre aquest tema amb claredat i amabilitat, i demanant i oferint suggeriments sobre possibles solucions o vies d'actuació.
- Prendre notes escrites per a tercers, amb la deguda precisió i organització, recollint els punts i aspectes més rellevants, durant una presentació, conversa o debat clarament estructurats i en una varietat estàndard de la llengua, sobre temes del propi interès o dins del camp propi d'especialització acadèmica o professional.
- Transmetre per escrit el sentit general, la informació essencial, els punts principals, els detalls més rellevants, i les opinions i actituds, tant explícites com ocasionalment implícites, continguts en textos escrits o orals conceptual i estructuralment ben elaborats, sobre aspectes, amb diferent grau de concreció, de temes generals o del propi interès o camp d'especialització, sempre que aquests textos estiguen ben organitzats, en alguna varietat estàndard de la llengua, i si pot rellegir les seccions complexes o tornar a escoltar el que s'ha dit.
- Resumir per escrit els punts principals, els detalls rellevants i els punts de vista, opinions i arguments expressats en converses, entre dues o més interlocutors, clarament estructurades i articulades a velocitat normal i en una varietat estàndard de la llengua, sobre temes d'interès personal o del propi camp d'especialització en els àmbits acadèmic i professional.
- Resumir per escrit notícies, i fragments d'entrevistes o documentals que contenen opinions, arguments i anàlisis, i la trama i la seqüència dels esdeveniments de pel·lícules o d'obres de teatre.
- Sintetitzar i transmetre per escrit la informació i arguments principals, així com els aspectes rellevants, recopilats de diversos textos escrits procedents de diferents fonts (p. ex. diferents mitjans de comunicació, o diversos informes o altres documents de caràcter educatiu o professional).

F. plurilingües

- Utilitzar els coneixements i estratègies de la llengua materna i, en el seu cas, altres llengües conegudes en l'aprenentatge de la llengua objecte d'estudi.
- Deducir les normes gramaticals i d'ús de la llengua estrangera per analogia amb les normes de la llengua materna o d'altres llengües conegudes.
- Deducir i fer hipòtesi sobre el significat de paraules o frases per mitjà del coneixement de la llengua materna o d'altres llengües conegudes.

G. d'aprenentatge:

Estratègies Metacognitives

- Organitzar i usar adequadament el material personal d'aprenentatge.
- Desenvolupar autonomia en l'aprenentatge, utilitzant els recursos disponibles tant dins com fora de l'aula i l'Escola i buscant o creant oportunitats per a practicar la llengua. Es posarà l'accent en els recursos de les Tics.
- Reconèixer i entendre la funció dels diferents tipus d'activitats, així com de les diverses funcions del professor.
- Comprendre el paper dels errors en el procés d'aprenentatge i aprendre d'ells.
- Reconèixer les dificultats i les maneres de superar-les, així com valorar els èxits i els mitjans que han ajudat a aconseguir-los.

Estratègies Cognitives

- Usar eficaçment materials de consulta i autoaprenentatge adequats al nivell (diccionaris, gramàtiques, llibres d'exercits, noves tecnologies, etc.).
- Prendre notes organitzadament de paraules clau o conceptes mentre s'escolta o es llig.
- Emprar el subratllat per a ressaltar la informació important d'un text.
- Fer un resum mental, oral o escrit de la informació obtinguda mitjançant l'audició o la lectura.
- Utilitzar els diferents sentits per a entendre i recordar informació, utilitzant diferents tècniques de memorització i organització adequades a la mena de contingut lingüístic i/o a l'estil d'aprenentatge personal.
- Organitzar i classificar paraules, terminologia o conceptes segons els seus atributs de significat com, per exemple, els mapes conceptuals o les taules de classificació.
- Utilitzar el llenguatge aprés a mesura que s'adquireix amb la finalitat d'assimilar-lo adequadament.
- Analitzar de manera bàsica textos, frases i paraules tractant de comprendre l'estructura i construcció, amb la finalitat de percebre millor el significat.
- Aplicar adequadament les regles d'ús i construcció d'una llengua.
- Superar problemes o limitacions per a la comprensió o producció amb coneixements lingüístics i no lingüístics previs a l'abast del parlant.
- Aprofitar adequadament la presència de parlants nadius o amb un nivell de competència lingüística més avançat per a aclarir, verificar o corregir.

Estratègies Afectives

- Perdre la por als errors i reconèixer-los com a necessaris per a aprendre, sense perdre de vista l'interés per millorar.
- Tolerar la comprensió parcial o vaga en una situació comunicativa i valorar la importància de l'ús de tècniques que l'ajuden a sentir-se competent per a dur a terme les tasques d'aprenentatge i comunicatives.
- Valorar i reforçar la motivació com a clau de l'èxit en l'aprenentatge.
- Entendre la relació professor-alumne com a element potenciador d'un bon procés d'aprenentatge.

Estratègies Socials

- Sol·licitar ajuda, correccions, aclariments o confirmacions.
- Desenvolupar formes d'oci connectades amb l'aprenentatge de la llengua.
- Saber treballar en equip considerant als companys com una altra font més d'aprenentatge.
- Apreciar les diferències socioculturals.

2.5. SEGON CURS DE B2 (2ⁿ B2)

2.5.1 Objectius

Com que el Primer i Segon Curs de B2 conformen el Nivell Intermedi B2 del MCER, els objectius són els mateixos, però, òbviament, al llarg d'aquest Segon Curs de B2 s'estudien i s'amplien conceptes del Primer curs de B2, al mateix temps que es reforça l'aprés. Per a veure els objectius en el seu conjunt dels Cursos de B2, vegeu l'apartat 2.4.1 d'aquesta programació.

2.5.2 Metodologia

Se segueix la metodologia dels cursos anteriors.

2.5.3 Competències i continguts de Segon de B2.

A. Socioculturals Sociolingüístics

Coneixement i aplicació a la producció i coproducció del text escrit dels aspectes socioculturals i sociolingüístics relatius a convencions socials, normes de cortesia i registres; institucions, costums i rituals; valors, creences i actituds; estereotips i tabús; història, cultures i comunitats.

Competència i continguts estratègics

Estratègies de planificació, execució, control i reparació de la producció i coproducció de textos escrits:

- Activar esquemes mentals sobre l'estructura de l'activitat i el text específic (p. ex. escriure una carta de presentació o un informe).
- Identificar el buit d'informació i opinió i valorar el que pot donar-se per descomptat, concebent el missatge amb claredat i distingint la seua idea o idees principals i la seua estructura bàsica.
- Adequar el text al destinatari, context i canal, aplicant el registre i les característiques discursives adequades a cada cas.
- Secundar-se en i traure el màxim partit dels coneixements previs (utilitzar llenguatge «prefabricat», etc.).
- Localitzar i usar adequadament recursos lingüístics o temàtics (ús d'un diccionari o gramàtica, obtenció d'ajuda, etc.).
- Expressar el missatge amb claredat tot ajustant-se als models i fórmules de cada tipus de text.
- Reajustar la tasca (emprendre una versió més modesta de la tasca) o el missatge (fer concessions en el que realment li agradaria expressar), després de valorar les dificultats i els recursos disponibles.
- Controlar l'efecte i l'èxit del discurs mitjançant petició i oferiment d'aclaració i reparació de la comunicació.

B. Funcionals

Realització de les següents funcions comunicatives mitjançant exponentes variats propis de la llengua escrita segons l'àmbit i contextos comunicatius:

- Inici, gestió i fi de relacions socials: acceptar i declinar una invitació; agrair; atraure l'atenció; compadir-se; donar la benvinguda; acomiadar-se; expressar condolença; felicitar; fer compliments; interessar-se per algú o alguna cosa; convidar; demanar disculpes; presentar-se i presentar a algú; accedir; refusar; saludar; acusar; defensar; exculpar; lamentar; retraure.
- Descripció i valoració de qualitats físiques i abstractes de persones, objectes, llocs, esdeveniments, activitats, procediments, processos i productes.
- Narració d'esdeveniments passats puntuals i habituals, descripció d'estats i situacions presents, i expressió de successos futurs i de prediccions a curt, mitjà i llarg termini. Intercanvi d'informació, indicacions, opinions, creences i punts de vista, consells, advertiments i avisos.
- Expressió de la curiositat, el coneixement, la certesa, la confirmació, el dubte, la conjectura, l'escepticisme i la incredulitat: afirmar; anunciar; assentir; atribuir; classificar; confirmar la veracitat d'un fet; conjecturar; corroborar; descriure; desmentir; dissentir; expressar acord i desacord amb diferents graus de fermesa; expressar desconeixement; expressar dubte; expressar escepticisme; expressar una opinió; identificar i identificar-se; predir; rebatre; rectificar; replicar; suposar.
- Expressió de la necessitat, el desig, la intenció, la voluntat, la decisió, la promesa, l'ordre, l'autorització i la prohibició, l'exempció i l'objecció: aconsellar; advertir; alertar; animar; autoritzar; donar instruccions; donar permís; demandar; denegar; dispensar o eximir a algú de fer alguna cosa; dissuadir; exigir; ordenar; demanar alguna cosa, ajuda, confirmació, consell, informació, instruccions, opinió, permís, que algú faça alguna cosa; negar permís a algú; persuadir; previndre a algú en contra d'alguna cosa o d'algú; prohibir; proposar; prometre;
- Reclamar; recomanar; recordar alguna cosa a algú; sol·licitar; suggerir; suplicar, retractar-se.
- Expressió de l'interés, l'aprovació, l'estima, l'elogi, l'admiració, la preferència, la satisfacció, l'esperança, la confiança, la sorpresa, i els seus contraris.
- Formulació de suggeriments, condicions i hipòtesis.

C. Discursius

Coneixement i aplicació de models contextuals i patrons textuais variats propis de la llengua escrita a la producció i coproducció de textos:

- Característiques del context segons l'àmbit d'acció general i l'activitat comunicativa específica, els participants (trets, relacions, intenció comunicativa), i la situació (canal, lloc, temps).
- Selecció de patrons i característiques textuais demanades pel context: tipus, format i estructura textuais; varietat de llengua, registre i estil; tema, enfocament i contingut; patrons sintàctics, lèxics, i ortotipogràfics.
- Organització i estructuració del text segons (macro)gènere (p. ex. correspondència > carta formal); (macro)funció textual (exposició, descripció, narració, exhortació, argumentació), i estructura interna primària (inici, desenvolupament, conclusió) i secundària (relacions oracionals, sintàctiques i lèxiques contextuals i per referència al context).

Adequació

- Adaptació al tema del discurs i a la persona que l'emet o rep. Conveniència en la situació o lloc en què es troba. Adaptació a la finalitat i al to o nivell de formalitat. Respecte de les normes del grup social en qüestió. Adaptació al nivell de llengua en el qual es desenvolupa la comunicació. Adaptació a les normes de cortesia.

Coherència i cohesió

- Procediments gramaticals de correferència. Pronoms i adverbis o expressions amb valor anafòric. Valor anafòric de possessius i demostratius.
- Formes i usos dels demostratius invariables: *Isso não é comigo*. Construccions amb preposició.
- Procediments lèxics: sinònims, hipònims, hiperònims i nominalització.
- Concordança adequada de temps verbals a les relacions discursives. Desplaçament dels temps verbals: present per passat per a actualitzar la informació, present per futur per a actualitzar el futur, passat per present amb valor de cortesia, futur simple per a expressar dubte o suposició, futur compost per a expressar dubte, inseguretat, probabilitat. Selecció del temps segons l'actitud i intenció de l'emissor en oracions de desig i de dubte. Selecció de la manera segons l'actitud i intenció de l'emissor.
- Expressions per a citar: *segundo* + grup nominal.
- Connectors del discurs. Additius: *além disso, aliás*. Contra-argumentatius: *contudo, todavia*. Justificatius: *já que, dado que*. Consecutius: *então, como consequência*.
- Organització. Elements textuais orals o escrits. Marcadors en funció del text i del registre:
 - Iniciació. Saludar: *boa tarde, caros colegas*. Presentar un tema: *trata-se de*. Introduir un tema: *Queria falar-lhe sobre...*
 - Estructuració. Elements d'obertura, continuació i tancament: *em primeiro lugar, por fim*. Digressors: *é verdade*.
 - Reformulació. Explicatius: *isto é*. Rectificatius: *ou melhor*. Distanciament: *em qualquer caso*.
 - Recapitulatius: *para concluir*.
 - Puntuació i paràgrafs. Signes de puntuació. Correspondència entre els paràgrafs.
 - Entonació i pauses. Entonació i pauses com a marcadors d'unitats discursives i de relacions de sentit.
- Marcadors conversacionals:
 - Perspectiva del parlant. Inici del torn de paraula: *ouve, olha, bom, é pá, então*. Manteniment del torn de paraula: *percebes? saps?* Cessió del torn de paraula: *diga, diz, faça favor*. Finalització del torn de paraula: *pronto, bem, bom*.
 - Perspectiva de l'oïdor. Demanar el torn de paraula: *já agora, deixe-me só*. Acord total o parcial: *claro, pois é, não é bem assim*. Desacord: *nem pensar, não*. Manifestació de l'actitud: *a sério?*
- Dixi: Formes de referència en les diferents situacions d'enunciació:
 - Demonstratius en la conversa. Demonstratius en el text escrit: usos anafòrics.
 - Dixi espacial: adverbis dítctics per a concretar el lloc.
 - Transformació de dítctics i marcadors en funció de les coordenades espacio-temporals: pronoms, demostratius i expressions de temps i espai.
- Cortesia. Atenuació de la presència del parlant amb oracions impersonals i amb la primera persona del plural. Atenuació de la presència de l'oïdor amb oracions impersonals, amb la passiva, amb *vocês* i amb la segona/tercera persona del plural.

D. Sintàctics

Coneixement, selecció segons la intenció comunicativa i ús d'estructures sintàctiques variades i complexes pròpies de la llengua escrita, segons l'àmbit i el context comunicatiu, per a expressar:

- L'entitat i les seues propietats [in/existència, qualitat (intrínseca i valorativa), i quantitat (nombre, quantitat i grau)];
- l'espai i les relacions espacials (ubicació, posició, moviment, origen, direcció, destinació, distància, i disposició);
- el temps (ubicació temporal absoluta i relativa, duració, freqüència) i les relacions temporals (seqüència, anterioritat, posterioritat, simultaneïtat);
- l'aspecte puntual, perfectiu/imperfectiu, duratiu, progressiu, habitual, prospectiu, incoatiu, terminatiu, iteratiu, i causatiu;
- la modalitat epistèmica (capacitat, necessitat, possibilitat, probabilitat) i deòntica (volició, permís, obligació, prohibició);
- la manera;
- estats, esdeveniments, accions, processos i realitzacions: papers semàntics i focalització (estructures oracionals i ordre dels seus constituents);
- l'afirmació, la negació, la interrogació, i l'exclamació;
- relacions lògiques de conjunció, disjunció, oposició, contrast, concessió, comparació, condició, causa, finalitat, resultat, i correlació.

Oració

- Oració simple. Revisió i consolidació de les estructures treballades en nivells anteriors. Ordre dels elements segons el tipus d'oració: èmfasi i canvi d'ordre. Reforç i ampliació de la concordança subjecte-verb-atribut. Concordança amb els noms col·lectius i subjectes múltiples, concordança en estructures partitives i concordança distributiva. Oracions impersonals amb *es* (*verb* + CD). Interjeccions.
- Oració composta. Revisió i consolidació de l'expressió de les relacions lògiques en oracions copulatives, adversatives, disjuntives, conclusives, distributives. Subordinades substantives. Oracions completives no finites, amb infinitiu flexionat i no flexionat en funció del subjecte i del CD, i a l'ús de l'indicatiu o del subjuntiu en les oracions completives. Subordinades substantives en funció del complement preposicional, del complement del nom i de l'atribut. Subordinades adjectives. Revisió d'estructures complexes. Oracions de relatiu sense antecedent. Consolidació de les oracions de relatiu amb futur del subjuntiu. Subordinades adverbials. Comparatives: *tanto quanto, como se* + subjuntiu. Comparació progressiva. Condicionals: *se / caso / a não ser que / desde que* + subjuntiu, *sem* + infinitiu flexionat. Finals: *para* + infinitiu flexionat, *para que / a fim de que* + subjuntiu. Resultat: *daí que, de modo / maneira / forma que; de modo / maneira / forma a* + infinitiu. Temporals: *assim que, logo que, toda vez que*. Consecutives: *de tal sorte que* + indicatiu o subjuntiu. Gerundi simple i compost en les oracions subordinades.

Nom

- Revisió i ampliació de les regles per a la formació del gènere. Canvi de gènere en substantius segons l'article. Substantius que varien el seu significat amb el canvi de gènere.
- Revisió i ampliació de regles de formació del plural. Substantius que canvien el timbre de la vocal tònica en passar al plural (metafonia): *fogo /ô/-fogos/ó/*. Plural dels noms compostos.

- Revisió dels noms partitius i col·lectius.
- Diminutius i augmentatius. Valors connotatius: *canzarrão, espertinho*.
- Substantius heterogenèrics i heterosemàntics. Contrast amb l'espanyol i el valencià: *o costume, a pasta*.

Pronom

- Revisió i ampliació dels usos dels pronoms personals. Ús de *nós* en substitució de *eu*. Plural de modèstia i majestàtic. Ús d'*ela(s)*, *ela(s)* en el llenguatge col·loquial del Brasil en relació amb el portugués europeu. *Você*: ús en el vessant europeu i brasilera.
- Revisió i consolidació dels pronoms de complement. Ús emfàtic dels complements directe i indirecte. Valors *des*. Col·locació dels pronoms clítics en portugués del Brasil.
- Pronoms interrogatius i exclamatius. Col·locació i construcció en relació amb l'espanyol i el valencià.
- Pronoms relatius: *Construções clivadas*.
- Locucions pronominals indefinides: *quem quer que*.
- Concordança del relatiu amb les paraules a les quals fa referència. Frases de relatiu explicatives i especificatives.
- Nominalitzacions amb infinitiu flexionat.

Determinants

- Articles: revisió i ampliació dels continguts presentats en nivells anteriors. Alguns casos d'aparició o omisió de l'article (percentatges). Ús de l'article en portugués europeu i en portugués del Brasil.
- Possessius: revisió i ampliació de la matèria impartida en nivells anteriors. Reforç del possessiu amb paraules com *próprio* o *mesmo*. Valors afectius dels possessius.
- Demonstratius: revisió i ampliació dels continguts presentats en nivells anteriors. Valors afectius.
- Quantificadors: revisió i ampliació dels continguts presentats en nivells anteriors. Numerals cardinals. Numerals cardinals amb *-avos*. Numerals fraccionaris. Altres quantificadors.

Adjectiu

- Revisió i consolidació de continguts presentats en nivells anteriors.
- Gènere. Altres excepcions a les regles generals de formació del femení.
- Número. Altres excepcions a les regles generals de formació del plural. Número en les paraules compostes: *surdo-mudo / surdos-mudos*.
- Grau: Gradació de la qualitat. Formacions irregulars: *peçoal / personalíssimo*. Adjectius acabats en *-vel* (*amável / amabilíssimo*).
- Adjectius gentilicis. Sufixos més habituals: *ês, -ano, -ino* (*marroquino*).
- Adjectius amb *ser* i *estar* que canvien de significat: *ser / estar consciente*.

Verb

- Indicatiu: revisió i consolidació del present, pretèrit perfecte simple i compost, pretèrit imperfecte i pretèrit plusquamperfet. Futur imperfecte i perfecte per a plans i intencions, obligació, conjectura, dubte i suposició. Condicional simple que expressa condició, desig i ús d'aquest per a fer peticions de manera educada. Condicional compost que indica condició en el passat, dubte o suposició sobre fets passats.
- Subjuntiu: formació i usos del present, pretèrit imperfecte, pretèrit perfecte compost, pretèrit plusquamperfet compost i futur simple i compost.

- Imperatiu: Formes i usos. Imperatius lexicalitzats: *Vá lá!*
- Frases hipotètiques irrealis en el futur i en el passat.
- Infinitiu personal simple i compost. Ús amb expressions impersonals, preposicions i locucions preposicionals: *Era bom comprarmos um carro*. Aspecte iteratiu (*voltar a / tornar a + infinitiu*) i terminatiu (*acabar de + inf.*; *estar / ser / ficar + participi*; *vir a + inf.*; *chegar a + inf.*; *deixar de + inf.*). Revisió i consolidació de les perífrasis verbals amb infinitiu: *haver de + infinitiu* (intenció en el futur, necessitat, futur potencial). Perífrasi amb gerundi: *ir + gerundi* (duració, realització gradual...)
- Gerundi simple i compost: formes i usos.
- Participi. Participis dobles: *pagado / pago*, *aceitado / aceite*.
- Coherència dels temps verbals en l'oració. Correlació dels temps d'indicatiu, subjuntiu i imperatiu.

Adverbi

- Revisió, ampliació i consolidació de continguts presentats en nivells anteriors.
- Col·locació dels adverbis i locucions adverbials respecte del participi, de l'adjectiu, d'altres adverbis i del verb.
- Expressió de la circumstància de temps, lloc i manera (ampliació): *dantes, cá, por vezes*.
- Expressió de l'afirmació, negació i dubte (ampliació): *de maneira nenhuma*.
- Expressió de la quantitat (ampliació).
- Contrast amb l'espanyol i el valencià dels adverbis que suposen major dificultat: *apenas*. Valors de *mesmo*.

Preposició

- Preposicions i locucions preposicionals (ampliació).
- Usos generals i insistència en els usos que presenten major dificultat: *a / em + expressions de temps*. Absència de la preposició *a en* els complements directes de persona: *Levei o meu irmão à estação*. Contrast amb l'espanyol i el valencià.
- Locucions preposicionals: *a respeito de, por falar em, em face a, aquando de*.
- Revisió i ampliació de les regències preposicionals: *aceder a, custar a, induzir em, remeter para*.

E. Lèxics

Coneixement, selecció i ús de lèxic escrit comú, i més especialitzat dins de les pròpies àrees d'interès, en els àmbits personal, públic, acadèmic i ocupacional, relatiu a la descripció de persones i objectes; temps i espai; estats, esdeveniments i esdeveniments; activitats, procediments i processos; relacions personals, socials, acadèmiques i professionals; educació i estudi; treball i emprenedoria; béns i serveis; llengua i comunicació intercultural; ciència i tecnologia; història i cultura.

Vocabulari

- Ús del vocabulari treballat en situacions formals i informals.
- Ús d'expressions en situacions formals i informals.
- Sintagmes lexicalitzats i seqüències estereotipades (ampliació).
- Expressions idiomàtiques (ampliació): *embandeirar em arco, tirar o cavalinho da chuva*.
- Parells idiomàtics: *nem chus nem bus*.
- Expressions freqüents del portugués col·loquial (ampliació).

Significat

- Paraules de significat obert i elecció de les més precises depenent del context.
- Sinònims de significat pròxim (ampliació): *disfarçar / dissimular*.
- Hiperònims i hipònims (ampliació): *Fruta – banana, maçã, pêssego*.
- Paraules antònimes usuals (ampliació): *simples / complicado*.
- Polisèmia i doble sentit en paraules d'ús freqüent.
- Paraules pròximes des del punt de vista formal: *emigrante / imigrante, dose / doze*.
- Falsos amics (ampliació). Contrast amb l'espanyol i el valencià.

Formació de paraules

- Formació de paraules per derivació i composició (ampliació): *fervilhar, sardinhada, belas-artes*
- Famílies de paraules.
- Diminutius i augmentatius (ampliació): *rapagão, bocarra*.
- Onomatopeies: *rataplã!*
- Veus d'animals: *latir, ronronar*.
- Nominalització: *num abrir e fechar de olhos*.
- Sigles d'ús: *NATO, PALOP*.

F. Fonètics i fonològics

Producció dels patrons gràfics i convencions ortogràfiques d'ús comú, generals i en entorns específics segons l'àmbit comunicatiu, seleccionant-los i adaptant el seu ús als diversos significats i intencions comunicatives associats amb aquests.

Pronunciació

- Sons vocàlics: consolidació en el reconeixement i la producció d'aquests:
 - Variació del timbre de la vocal tònica de paraules condicionades per la flexió: *povo / povos, este / esta*.
 - Articulació de la *a tònica* davant consonant nasal: *sanha*.
 - Articulació de *tònica* davant semivocal o consonant palatal: *lei, telha*.
 - Realització dels sons vocàlics en el portugués del Brasil.
 - Relaxació articulatòria en registres familiars i col·loquials.
 - Fonètica sintàctica: anàlisi de les situacions més freqüents.
 - Revisió dels diftongs orals i nasals. Triftongs orals i nasals i hiats.
 - Obertura de la vocal àtona en certes paraules. Etimologia: *padeiro*
- Sons consonàntics: revisió dels continguts impartits en nivells anteriors:
 - Contrast entre el sistema consonàntic portugués i espanyol. Fonètica sintàctica.
 - Realitzacions consonàntiques del portugués del Brasil.
 - Revisió i consolidació dels valors fonètics de la grafia *x*.
 - Valors fonètics diferents d'algunes consonants depenent de la seua posició sil·làbica.
 - Comportament d'algunes consonants en posició implòsiva en el portugués europeu i en el portugués del Brasil.
- Entonació:
 - Esquemes bàsics d'entonació.
 - Entonació de les oracions subordinades.
 - Patrons melòdics del portugués europeu i del portugués del Brasil.

Ortografia

- Revisió dels continguts presentats en nivells anteriors: vocals seguides de *m*, *n* i consonant. Fonètica sintàctica. Valors fonètics de la lletra *x*. Pronunciació d'alguns grafemes dependent de la seua posició en la paraula: *zebra / faz, sol / eles*. Ús de majúscules. Divisió sil·làbica. Regles d'accentuació del portugués del Brasil. Paraules homòfones: *paço / passo*. Paraules parònimes: *querer / crer*. Paraules homònimes. Paraules homògrafes. Ortografia de paraules estrangeres. Préstecs i adaptacions: *soutien, filme*. Usos de majúscules, minúscules i cursiva. Apòstrof.

2.5.4 Avaluació de les competències requerides: criteris

Per a determinar el grau d'adquisició de les competències requerides en aquest nivell per a les diferents destreses es tindran en compte els mateixos criteris i elements que s'ha exposat per al curs anterior en el punt. 2.4.4.

2.5.5 Estratègies d'aprenentatge

Les estratègies d'aprenentatge aplicades en aquest curs són les mateixes exposades per al curs anterior en l'apartat 2.4.5.

2.6 CURS DE C1

2.6.1 Objectius

Els ensenyaments de Nivell Avançat C1 tenen com a objectiu capacitar a l'alumnat per a actuar amb flexibilitat i precisió, sense esforç aparent i superant fàcilment les manques lingüístiques mitjançant estratègies de compensació, en tota mena de situacions en els àmbits personal i públic, per a realitzar estudis a nivell terciari o participar amb seguretat en seminaris o en projectes d'investigació complexos en l'àmbit acadèmic, o comunicar-se eficaçment en activitats específiques en l'entorn professional.

Per a això, l'alumnat deverà adquirir les competències que li permeten utilitzar l'idioma amb gran facilitat, flexibilitat, eficàcia i precisió per a comprendre, produir, coproduir i processar una àmplia gamma de textos orals i escrits extensos i estructuralment complexos, precisos i detallats, sobre aspectes tant abstractes com concrets de temes de caràcter general o especialitzat, fins i tot fora del propi camp d'especialització, en diverses varietats de la llengua, i amb estructures variades i complexes i un ampli repertori lèxic que incloga expressions especialitzades, idiomàtiques i col·loquials i que permeta apreciar i expressar subtils matisos de significat.

Una vegada adquirides les competències corresponents al Nivell Avançat C1, l'alumnat serà capaç de:

- Comprendre, independentment del canal i fins i tot en males condicions acústiques, la intenció i el sentit general, les idees principals, la informació important, els aspectes i detalls rellevants i les opinions i actituds, tant implícites com explícites, dels parlants en una àmplia gamma de textos orals extensos, precisos i detallats, i en una varietat d'accents, registres i estils, fins i tot quan la velocitat d'articulació siga alta i les relacions conceptuals no estiguen assenyalades explícitament, sempre que puga confirmar alguns detalls, especialment si no està familiaritzat amb l'accent.
- Produir i coproduir, amb fluïdesa, espontaneïtat i quasi sense esforç, i independentment del canal, una àmplia gamma de textos orals extensos, clars i detallats, conceptual i estructuralment complexos, en diversos registres, i amb una entonació i accent adequats a l'expressió de matisos de significat, mostrant domini d'una àmplia gamma de recursos lingüístics, de les estratègies discursives i interaccionals i de compensació que fa imperceptibles les dificultats ocasionals que puga tindre per a expressar el que vol dir, i que li permet adequar amb eficàcia el seu discurs a cada situació comunicativa.
- Comprendre amb tot detall la intenció i el sentit general, la informació important, les idees principals, els aspectes i detalls rellevants i les opinions i actituds dels autors, tant implícites com explícites, en una àmplia gamma de textos escrits extensos, precisos i detallats, conceptual i estructuralment complexos, fins i tot sobre temes fora del seu camp d'especialització, identificant les diferències d'estil i registre, sempre que puga rellegir les seccions difícils.
- Produir i coproduir, independentment del suport, textos escrits extensos i detallats, ben estructurats i ajustats als diferents àmbits d'actuació, sobre temes complexos en els dits àmbits, ressaltant les idees principals, ampliant amb certa extensió i defensant els seus punts de vista amb idees complementàries, motius i exemples adequats, i acabant amb una conclusió apropiada, utilitzant per a això, de manera correcta i consistent, estructures gramaticals i convencions ortogràfiques, de puntuació i de presentació del text complexes, mostrant control de mecanismes complexos de cohesió, i domini d'un lèxic ampli que li permeta expressar matisos de significat que incloguen la ironia, l'humor i la càrrega afectiva.

- Mediar amb eficàcia entre parlants de la llengua meta o de diferents llengües, en situacions tant habituals com dt.s específiques i de major complexitat en els àmbits personal, públic, acadèmic i professional, traslladant amb flexibilitat, correcció i eficàcia tant informació com a opinions, implícites o explícites, contingudes en una àmplia gamma de textos orals o escrits extensos, precisos i detallats, conceptual i estructuralment complexos, identificant i reflectint amb la major exactitud possible les diferències d'estil i registre, i utilitzant els recursos lingüístics i les estratègies discursives i de compensació per a minimitzar les dificultats ocasionals que poguera tindre.

2.6.2 Objectius per destreses

2.6.2.1 Activitats de comprensió de textos orals

Objectius:

- Comprendre, independentment del canal, informació específica en declaracions, missatges, anuncis i avisos detallats que tenen poca qualitat i un so distorsionat.
- Comprendre informació complexa amb condicions i advertiments, instruccions de funcionament i especificacions de productes, serveis i procediments coneguts i menys habituals, i sobre tots els assumptes relacionats amb el seu professió o les seues activitats acadèmiques.
- Comprendre amb relativa facilitat la majoria de les conferències, xarrades, col·loquis, tertúlies i debats, sobre temes complexos de caràcter públic, professional o acadèmic, entenent detalladament els arguments que s'esgrimeixen.
- Comprendre els detalls de converses i discussions de certa longitud entre terceres persones, fins i tot sobre temes abstractes, complexos o amb els quals no s'està familiaritzat, i captar la intenció del que es diu.
- Comprendre converses de certa longitud en les quals es participa, encara que no estiguen clarament estructurades i la relació entre les idees siga solament implícita.
- Comprendre sense massa esforç una àmplia gamma de programes de ràdio i televisió, obres de teatre o un altre tipus d'espectacles, i pel·lícules que contenen una quantitat considerable d'argot o llenguatge col·loquial i d'expressions idiomàtiques, i identificar detalls i subtileses com a actituds i relacions implícites entre els parlants.

Avaluació de les competències requerides: criteris

- Posseeix un ampli repertori de competències socioculturals i sociolingüístiques que li permet apreciar amb facilitat diferències de registre i les subtileses pròpies de la comunicació oral en les cultures, comunitats de pràctica i grups en els quals es parla l'idioma.
- Selecciona i aplica amb eficàcia les estratègies dt.s adequades en cada cas per a la comprensió de la intenció, el sentit general, les idees principals, la informació important, els aspectes i detalls rellevants i les opinions i actituds dels parlants, tant implícites com explícites.
- Reconeix, segons el context específic, la intenció i significació d'un ampli repertori d'exponents de les funcions comunicatives o actes de parla, tant indirectes com directes, en una àmplia varietat de registres (familiar, informal, neutre, formal).
- És capaç de seguir un discurs extens fins i tot quan no està clarament estructurat i quan les relacions són sols suposades i no estan assenyalades explícitament.

- És prou hàbil com per a utilitzar les claus contextuais, discursives, gramaticals i lèxiques amb la finalitat d'inferir l'actitud, la predisposició mental i les intencions de l'autor, i preveure el que ocorrerà.
- Reconeix una gran diversitat d'expressions idiomàtiques i col·loquials, i aprecia connotacions i matisos subtils de significat, encara que pot ser que necessite confirmar alguns detalls si l'accent no li resulta familiar.
- Distingeix una àmplia gamma de patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació, la qual cosa li permet comprendre a qualsevol parlant o interlocutor, encara que pot ser que haja de confirmar alguns detalls quan l'accent li resulta desconegut.

2.6.2.2 Activitats de producció i coproducció de textos orals

Objectius:

- Fer declaracions públiques amb fluïdesa, quasi sense esforç, usant certa entonació per a transmetre matisos subtils de significat amb precisió.
- Realitzar presentacions extenses, clares, i ben estructurades, sobre un tema complex, ampliant amb certa extensió, integrant altres temes, desenvolupant idees concretes i defensant punts de vista amb idees complementàries, motius i exemples adequats, apartant-se quan siga necessari del text preparat i estenent-se sobre aspectes proposats de forma espontània pels oïdors, i acabant amb una conclusió apropiada, així com respondre espontàniament i quasi sense esforç a les preguntes de l'audiència.
- Dur a terme transaccions, gestions i operacions complexes, en les quals s'ha de negociar la solució de conflictes, establir les postures, desenvolupar arguments, fer concessions i establir amb claredat els límits de qualsevol concessió que s'estiga disposat a realitzar, utilitzant un llenguatge persuasiu, negociant els detalls amb eficàcia, i fent front a respostes i dificultats imprevistes.
- Participar de manera plena en una entrevista, com a entrevistador o entrevistat, ampliant i desenvolupant les idees discutides amb fluïdesa i sense suport, i utilitzant amb flexibilitat els mecanismes adequats a cada moment per a expressar reaccions i per a mantindre el bon desenvolupament del discurs.
- Participar activament en converses informals animades, amb un o diversos interlocutors, que tracten temes abstractes, complexos, específics, i fins i tot desconeguts, i en les quals es faça un ús emocional, al·lusiu o humorístic de l'idioma, expressant les pròpies idees i opinions amb precisió, presentant línies argumentals complexes de manera convincent i responent a les mateixes amb eficàcia, fent un bon ús de les interjeccions.
- Participar activament i amb gran facilitat en converses i discussions formals animades (p. e. en debats, xarrades, col·loquis, reunions, o seminaris) en les quals es tracten temes abstractes, complexos, específics, i fins i tot desconeguts, identificant amb precisió els arguments dels diferents punts de vista, argumentant la pròpia postura formalment, amb precisió i convicció, responent a preguntes i comentaris i contestant de manera fluida, espontània i adequada a argumentacions complexes contràries.

Avaluació de les competències requerides: criteris

- Utilitza l'idioma amb flexibilitat i eficàcia per a finalitats socials, incloent l'ús emocional, al·lusiu i humorístic, adaptant el que diu i els mitjans d'expressar-lo a la situació i al receptor, i adoptant un nivell de formalitat adequat a les circumstàncies.

- Mostra un domini de les estratègies discursives i de compensació que fa imperceptibles les dificultats ocasionals que puga tindre per a expressar el que vol dir i que li permet adequar amb eficàcia el seu discurs a cada situació comunicativa, p. e. utilitza espontàniament una sèrie d'expressions adequades per a guanyar temps mentre reflexiona sense perdre el seu torn de paraula, substitueix per una altra una expressió que no recorda sense que el seu interlocutor se dé compte, supera una dificultat quan es topa amb ella i torna a formular el que vol dir sense interrompre totalment la fluïdesa del discurs, o corregeix els seus lapsus i canvia l'expressió, si dona lloc a malentesos.
- Desenvolupa arguments detallats de manera sistemàtica i ben estructurada, relacionant lògicament els punts principals, ressaltant els punts importants, desenvolupant aspectes específics, i conclouent adequadament.
- Expressa i argumenta les seues idees i opinions amb claredat i precisió, i rebut els arguments i les crítiques dels seus interlocutors de manera convincent i sense ofendre, responent a preguntes i comentaris i contestant de manera fluida, espontània i adequada.
- Utilitza els exponents orals de les funcions comunicatives més adequats per a cada context específic, tant a través d'actes de parla indirectes com a directes, en una àmplia varietat de registres (familiar, informal, neutre, formal).
- Estructura bé i clarament el seu discurs, mostrant un ús adequat de criteris d'organització, i un bon domini d'una àmplia gamma de connectors i mecanismes de cohesió propis de la llengua oral segons el gènere i tipus textual.
- Manifesta un alt grau de correcció gramatical de manera consistent i els seus errors són escassos i a penes apreciables.
- Domina un ampli repertori lèxic, incloent expressions idiomàtiques i col·loquials, que li permet superar amb soltesa les seues deficiències mitjançant circumloquis, encara que puga cometre lleus i esporàdiques rrelliscades, però sense errors importants de vocabulari, i sense que a penes es note que busca expressions o que utilitza estratègies d'evitació.
- Té una capacitat articulatòria pròxima a alguna(s) de les varietats estàndard pròpies de la llengua meta, i varia l'entonació i col·loca l'èmfasi de l'oració correctament per a expressar matisos subtils de significat.
- S'expressa amb fluïdesa i espontaneïtat, quasi sense esforç; sols un tema conceptualment difícil pot obstaculitzar un discurs fluid i natural.
- Tria una frase apropiada d'una sèrie de possibles enunciats del discurs per a introduir els seus comentaris adequadament amb la finalitat de prendre la paraula o guanyar temps per a mantindre l'ús de la paraula mentre pensa.
- És capaç d'aprofitar el que diu l'interlocutor per a intervenir en la conversació.
- Relaciona amb destresa la seua contribució amb la d'altres parlants.
- Adequa les seues intervencions a les dels seus interlocutors perquè la comunicació fluïska sense dificultat.
- Planteja preguntes per a comprovar que ha comprés el que l'interlocutor ha volgut dir i aconsegueix aclaració dels aspectes ambigus.

2.6.2.3 Activitats de comprensió de textos escrits

Objectius:

- Comprendre amb tot detall instruccions, indicacions, normatives, avisos o altres informacions de caràcter tècnic extenses i complexes, incloent detalls sobre

condicions i advertiments, tant si es relacionen amb la pròpia especialitat com si no, sempre que es puguen rellegir les seccions més difícils.

- Comprendre els matisos, les al·lusions i les implicacions de notes, missatges i correspondència personal, en qualsevol suport i sobre temes complexos, i que puguen presentar trets idiosincràtics pel que respecta a l'estructura o al lèxic (p. e. format no habitual, llenguatge col·loquial, o to humorístic).
- Comprendre detalladament la informació continguda en correspondència formal de caràcter professional o institucional, identificant matisos com ara les actituds, els nivells de formalitat i les opinions, tant implícites com explícites.
- Comprendre amb tot detall articles, informes, actes, memòries i altres textos extensos i complexos en l'àmbit social, professional o acadèmic, i identificar detalls subtils que inclouen actituds i opinions tant implícites com explícites.
- Comprendre detalladament la informació continguda en textos de consulta i referència de caràcter professional o acadèmic, en qualsevol suport, sempre que es puguen tornar a llegir les seccions difícils.
- Comprendre sense dificultat les idees i postures expressades, tant implícita com explícitament, en articles o altres textos periodístics de certa extensió, en qualsevol suport, tant de caràcter general com a especialitzat, en els quals al seu torn es comenten i analitzen punts de vista, opinions i les seues implicacions.
- Comprendre sense dificultat textos literaris contemporanis extensos, d'una varietat lingüística estesa i sense una especial complexitat conceptual, i captar el missatge, les idees i conclusions implícits, reconeixent el fons social, polític o històric de l'obra.

Avaluació de les competències requerides: criteris

- Posseeix un ampli repertori de competències socioculturals i sociolingüístiques, incloent aspectes sociopolítics i històrics, que li permet apreciar amb facilitat el rerefons i els trets idiosincràtics de la comunicació escrita en les cultures, comunitats de pràctica i grups en els quals s'utilitza l'idioma.
- Selecciona i aplica amb eficàcia les estratègies més adequades per a comprendre el que pretén o se li requereix en cada cas, utilitzant amb habilitat les claus contextuais, discursives, gramaticals, lèxiques i ortotipogràfiques amb la finalitat d'inferir l'actitud, la predisposició mental i les intencions de l'autor, i traure les conclusions apropiades.
- Identifica amb rapidesa el contingut i la importància de textos sobre una àmplia sèrie de temes professionals o acadèmics i decideix si és oportú fer una lectura i anàlisi més profunds.
- Cerca amb rapidesa en textos extensos i complexos per a localitzar detalls rellevants.
- Reconeix, segons el context, el gènere i els tipus textuais específics, la intenció i significació d'una àmplia varietat d'exponents de les funcions comunicatives o actes de parla, tant indirectes com directes, en una àmplia varietat de registres (familiar, informal, neutre, formal).
- Pot localitzar informació o seguir el fil de l'argumentació en un text d'estructura discursiva complexa o que no està perfectament estructurat, o en el qual les relacions i connexions no estan expressades, o no sempre s'expressen, de manera clara i amb marcadors explícits.
- Domina un ampli repertori lèxic escrit, reconeix una gran diversitat d'expressions idiomàtiques i col·loquials, i aprecia connotacions i matisos subtils de significat, encara que a vegades pot ser que necessite consultar un diccionari, bé de caràcter general, ben especialitzat.
- Comprén els significats i funcions associats a una àmplia gamma d'estructures sintàctiques pròpies de la llengua escrita segons el context i gènere i tipus textuais,

incloent variacions sintàctiques de caràcter estilístic (p. e. inversió o canvi de l'ordre de paraules).

- Comprén les intencions comunicatives que subjauen després de l'ús d'una àmplia gamma de convencions ortotogràfiques de la llengua meta tant en suport paper com digital.

2.6.2.4 Activitats de producció i coproducció de textos escrits

Objectius:

- Prendre notes detallades durant una conferència, curs o seminari que tracte temes de la seua especialitat, o durant una conversació formal, reunió, discussió o debat animats en l'entorn professional, transcrivint la informació de manera tan precisa i pròxima a l'original que les notes també podrien ser útils per a altres persones.
- Escriure correspondència personal, en qualsevol suport, i comunicar-se en fòrums virtuals, expressant-se amb claredat, detall i precisió, i relacionant-se amb els destinataris amb flexibilitat i eficàcia, incloent usos de caràcter emocional, al·lusiu i humorístic.
- Escriure, amb la correcció i formalitat degudes, i independentment del suport, correspondència formal dirigida a institucions públiques o privades en la qual, p. e., es fa una reclamació o demanda complexa, o s'expressen opinions a favor o en contra d'alguna cosa, aportant informació detallada i esgrimint els arguments pertinents per a secundar o rebatre postures.
- Escriure informes, memòries, articles, assajos, o altres tipus de text sobre temes complexos en entorns de caràcter públic, acadèmic o professional, clars i ben estructurats, ressaltant les idees principals, ampliant amb certa extensió, defensant punts de vista amb idees complementàries, motius i exemples adequats, i acabant amb una conclusió apropiada.

Avaluació de les competències requerides: criteris

- Adapta el que diu i els mitjans d'expressar-ho a la situació, al receptor, al tema i tipus de text, i adopta un nivell de formalitat adequat a les circumstàncies, aplicant els seus coneixements i competències socioculturals i sociolingüístiques amb facilitat per a establir diferències de registre i estil, i per a adequar amb eficàcia el text escrit a les convencions establides en les cultures i comunitats de llengua meta respectives, triant una formulació apropiada entre una àmplia sèrie d'elements lingüístics per a expressar-se amb claredat i sense haver de limitar el que vol dir.
- Aplica amb soltesa les estratègies d'ús adequades per a elaborar els diferents textos escrits complexos que li demanda el context específic, i planifica el que cal dir i els mitjans per a dir-ho considerant l'efecte que pot produir en el lector.
- Utilitza els exponents escrits de les funcions comunicatives més apropiats per a cada context, tant a través d'actes de parla indirectes com a directes, en una àmplia varietat de registres (familiar, informal, neutre, formal).
- Mostra control de les estructures organitzatives textuais i els mecanismes complexos de cohesió del text escrit, i pot il·lustrar els seus raonaments amb exemples detallats i precisar les seues afirmacions i opinions d'acord amb les seues diverses intencions comunicatives en cada cas.
- Utilitza una àmplia gamma d'estructures sintàctiques que li permeten expressar-se per escrit amb precisió, i manté un alt grau de correcció gramatical de manera consistent; els errors són escassos i pràcticament inapreciables.

- Posseeix un ampli repertori lèxic escrit que inclou expressions idiomàtiques i col·loquialismes, i que li permet mostrar un alt grau de precisió, superar amb soltesa les seues deficiències mitjançant circumloquis, i no cometre més que lleus i esporàdiques rrelliscades en l'ús del vocabulari.
- Utilitza les convencions ortotipogràfiques pròpies de la llengua meta per a produir textos escrits en els quals l'estructura, la distribució en paràgrafs i la puntuació són consistents i pràctiques i en els quals l'ortografia és correcta, excepte rrelliscades tipogràfiques de caràcter esporàdic.

2.6.1.5 Activitats de mediació

Objectius:

- Traslladar oralment en un nou text coherent, parafrasejant-los o resumint-los, informació, opinions i arguments continguts en textos escrits o orals llargs i minuciosos de divers caràcter i procedents de diverses fonts (p. e. assajos, o conferències).
- Fer una interpretació consecutiva en xarrades, reunions, trobades o seminaris relacionats amb la pròpia especialitat, amb fluïdesa i flexibilitat, transmetent la informació important en els seus propis termes.
- Mediar amb fluïdesa i eficàcia entre parlants de la llengua meta o de diferents llengües sobre temes tant relacionats amb els camps d'interés personal o de la pròpia especialització com de fora d'aquests camps (p. e. en reunions, seminaris, taules redones, o en situacions potencialment conflictives), tenint en compte les diferències i les implicacions sociolingüístiques i socioculturals de les mateixes i reaccionant en conseqüència, transmetent, de manera clara i concisa, informació significativa, i formulant les preguntes i fent els comentaris pertinents amb la finalitat de recaptar els detalls necessaris o comprovar suposades inferències i significats implícits.
- Prendre notes escrites per a tercers, recollint, amb la deguda precisió, informació específica i rellevant continguda en textos escrits complexos, encara que clarament estructurats, sobre temes d'interés personal o del propi camp d'especialització en els àmbits acadèmic i professional.
- Prendre notes escrites detallades per a tercers, amb la precisió necessària i una bona estructuració, durant una conferència, entrevista, seminari, reunió o debat clarament estructurats, articulats a velocitat normal en una varietat de la llengua o en un accent amb els quals s'està familiaritzat, i sobre temes complexos i abstractes, tant fora com dins del propi camp d'interés o especialització, seleccionant la informació i arguments rellevants consignar segons es desenvolupa el discurs.
- Traslladar per escrit en un nou text coherent, parafrasejant-los o resumint-los, informació, opinions i arguments continguts en textos orals o escrits llargs i minuciosos de divers caràcter i procedent de diverses fonts (p. e. diferents mitjans de comunicació, diversos textos acadèmics, o diversos informes o altres documents de caràcter professional).
- Resumir, comentar i analitzar per escrit els aspectes principals, la informació específica rellevant i els diferents punts de vista continguts en notícies, articles sobre temes d'interés general, entrevistes o documentals que contenen opinions, arguments i anàlisis.
- Traduir fragments, rellevants respecte a activitats del propi interés en els àmbits personal, acadèmic o professional, de textos escrits com ara correspondència formal, informes, articles, o assajos.

Competència i continguts interculturals

Bon domini dels coneixements, destreses i actituds interculturals que permeten dur a terme activitats de mediació amb facilitat i eficàcia: consciència de l'alteritat; consciència sociolingüística; coneixements culturals específics; observació; escolta; avaluació; interpretació; posada en relació; adaptació; imparcialitat; metacomunicació; respecte; curiositat; obertura de mires; tolerància.

Avaluació de les competències requerides: criteris

- Posseeix un coneixement ampli i concret dels aspectes socioculturals i sociolingüístics propis de les cultures i les comunitats de pràctica en les quals es parla l'idioma, incloses les subtileses i implicacions de les actituds que reflecteixen els usos i els valors d'aquestes, i les integra amb facilitat en la seua competència intercultural juntament amb les convencions de les seues pròpies llengües i cultures, la qual cosa li permet extraure les conclusions i relacions apropiades i actuar en conseqüència, en una àmplia gamma de registres i estils, amb la deguda flexibilitat segons les circumstàncies, i amb eficàcia.
- Aplica amb soltesa les estratègies adequades per a adaptar els textos que ha de processar al propòsit, la situació, els receptors i el canal de comunicació, sense alterar la informació i les postures originals.
- Produeix un text coherent i cohesionat a partir d'una diversitat de textos font.
- Sap fer una cita i utilitza les referències seguint les convencions segons l'àmbit i contextos comunicatius (p. e. en un text acadèmic).
- Transmet amb claredat els punts destacats i més rellevants dels textos font, així com tots els detalls que considera importants en funció dels interessos i necessitats dels destinataris.
- Gestiona amb flexibilitat la interacció entre les parts per a procurar que fluisca la comunicació, indicant la seua comprensió i interès; elaborant, o demanant a les parts que elaboren, el que s'ha dit amb informació detallada o idees rellevants; ajudant a expressar amb claredat les postures i a desfer malentesos; tornant sobre els aspectes importants, iniciant altres temes o resumint per a organitzar la discussió, i orientant-la cap a la resolució del problema o del conflicte en qüestió. Ç

2.6.3 Metodologia

Se segueix la metodologia dels cursos anteriors.

2.6.4 Competències i continguts de C1.

A. Socioculturals Sociolingüístics

- Bon domini de coneixements, destreses i actituds necessaris per a abordar en extensió la dimensió social de l'ús de l'idioma en la comprensió de textos orals, incloent marcadors lingüístics de relacions socials, normes de cortesia, modismes i expressions de saviesa popular, registres, dialectes i accents.
- Selecció i aplicació eficaç de les estratègies més adequades en cada cas per a la comprensió de la intenció, el sentit general, les idees principals, la informació important, els aspectes i detalls rellevants i les opinions i actituds dels parlants, tant implícites com explícites.

- Domini de les estratègies discursives i de compensació que permeten expressar el que es vol dir adequant amb eficàcia el discurs a cada situació comunicativa, i que facen imperceptibles les dificultats ocasionals.
- Selecció i aplicació eficaç de les estratègies més adequades per a comprendre el que es pretén o es requereix en cada cas, i utilització de les claus contextuais, discursives, gramaticals, lèxiques i ortotipogràfiques amb la finalitat d'inferir l'actitud, la predisposició mental i les intencions de l'autor.
- Aplicació flexible i eficaç de les estratègies més adequades en cada cas per a elaborar una àmplia gamma de textos escrits complexos ajustats al seu context específic, planificant el missatge i els mitjans en funció de l'efecte sobre el receptor.

B. Funcionals

- Comprensió de les següents funcions comunicatives o actes de parla mitjançant els exponents orals d'aquestes funcions segons el context comunicatiu específic, tant a través d'actes de parla directes com a indirectes, en una àmplia varietat de registres (familiar, informal, neutre, formal):
- Funcions o actes de parla assertius, relacionats amb l'expressió del coneixement, l'opinió, la creença i la conjectura: afirmar; anunciar; assentir; atribuir; classificar; confirmar la veracitat d'un fet; conjecturar; corroborar; descriure; desmentir; dissentir; expressar acord i desacord; expressar desconeixement, dubte, escepticisme, una opinió; formular hipòtesis; identificar i identificar-se; informar; objectar; predir; rebatre; rectificar; replicar; suposar.
- Funcions o actes de parla compromissius, relacionats amb l'expressió d'oferiment, intenció, voluntat i decisió: accedir; admetre; consentir; expressar la intenció o voluntat de fer alguna cosa; convidar; jurar; negar-se a fer alguna cosa; oferir alguna cosa; oferir ajuda; oferir-se a fer alguna cosa; prometre; retractar-se.
- Funcions o actes de parla directius, que tenen com a finalitat que el destinatari faça o no faça alguna cosa, tant si això és al seu torn un acte verbal com una acció d'una altra índole: aconsellar; advertir; alertar; amenaçar; animar; autoritzar; donar instruccions; donar permís; demandar; denegar; desanimar; desestimar; dispensar o eximir a algú de fer alguna cosa; dissuadir; exigir; intimidar; ordenar; demanar alguna cosa, ajuda, confirmació, consell, informació, instruccions, opinió, permís, que algú faça alguna cosa; negar permís a algú; persuadir; previndre a algú en contra d'alguna cosa o d'algú; prohibir; proposar; reclamar; recomanar; recordar alguna cosa a algú; restringir; pregar; sol·licitar; suggerir; suplicar.
- Funcions o actes de parla fàtics i solidaris, que es realitzen per a establir o mantindre el contacte social i expressar actituds respecte als altres: acceptar i declinar una invitació; agrair; atraure l'atenció; compadir-se; consolar; donar la benvinguda; acomiadar-se; expressar condolença; felicitar; fer compliments; insultar; interessar-se per algú o alguna cosa; convidar; demanar disculpes; presentar-se i presentar a algú; refusar; saludar; tranquil·litzar.
- Funcions o actes de parla expressius, amb els quals s'expressen actituds i sentiments davant determinades situacions: acusar; defensar; exculpar; expressar admiració, afecte, alegria o felicitat, alleujament, ansietat i preocupació, estima o simpatia, aprovació i desaprovació, penediment, confiança i desconfiança, decepció, desinterés i interès, menyspreu, disgust, dolor, dubte, escepticisme, esperança i desesperança, estima, insatisfacció, orgull, preferència, ressentiment, resignació, satisfacció, sorpresa i estranyesa, temor, tristesa, vergonya; lamentar; retraure.

C. Discursius

Coneixement i comprensió de models contextuals i patrons textuais complexos propis de la llengua oral monològica i dialògica, en diverses varietats de la llengua i segons el context específic, fins i tot especialitzat:

- Coherència textual: adequació del text oral al context comunicatiu (tipus i format de text; varietat de llengua; registre; tema; enfocament i contingut: selecció de contingut rellevant, selecció d'estructures sintàctiques, selecció lèxica; context espacio-temporal: referència espacial, referència temporal).
- Cohesió textual: organització interna del text oral. Inici, desenvolupament i conclusió de la unitat textual: mecanismes iniciadors (presa de contacte, etc.); introducció del tema; tematització; desenvolupament del discurs: desenvolupament temàtic (manteniment del tema: correferència; el·lipsi; repetició; reformulació; èmfasi. Expansió temàtica: exemplificació; reforç; contrast; introducció de subtemes. Canvi temàtic: digressió; recuperació del tema); conclusió del discurs: resum / recapitulació, indicació de tancament textual i tancament textual.

Adequació

- Formes de tractament d'ús freqüent: persones gramaticals, ús de fórmules.
- Recursos per a atenuar i intensificar les opinions, peticions, etc. en funció de la situació de comunicació i dels objectius comunicatius (*Vou abans ficar em abans*).
- Expressions corteses per a les funcions socials.
- Respostes cooperatives: expressions apropiades.
- Elements implícits en les respostes massa breus o massa prolixes: to irònic, escèptic, adulator, etc.

Cohesió i Coherència

- Referència a elements discursius ja esmentats: el·lipsi dels elements presents en el context.
- Consolidació de les formes de referència en les diferents situacions d'enunciació (conversa, telèfon, xat, carta, fòrum, xarxes socials, etc.) i en el discurs diferit i relat; ús dels pronoms, demostratius i expressions de temps i espai.
- Procediments lèxics de correferència: mitjançant sinònims, hiperònims i hipònims; a través d'un dels termes inclosos en la definició; mitjançant nominalització.
- Coherència temporal i aspectual en el discurs. Relacions d'anterioritat, simultaneïtat i posterioritat. Entonació d'estructures amb ordre de paraules no canònic, de tipus oracionals específics (interrogatives orientades, imperatives reiterades).
- Format dels principals tipus textuais jurídic-administratiu, científics, divulgatius, acadèmics (assajos, ressenyes...), periodístics, publicitaris.
- Marcadors en funció del text i del registre. Inici: fórmules de salutació, presentació, introducció del tema, ampliació de marcadors per a introduir un nou tema.
- Recursos de reformulació, reforç, concreció i focalització.
- Puntuació i paràgrafs. Especial atenció a l'ús dels següents signes de puntuació com a marcadors del discurs: punt, punt i coma, dos punts, punts suspensius, interrogació, exclamació, parèntesi, ratlla, guió. Correspondència entre els paràgrafs i les idees del discurs.
- Marques gràfiques de classificació, èmfasi, referències: convencions de distribució i organització del text per a esquemes i índexs; tipus de lletra, subratllat i cometes.
- Entonació i pauses com a marcadors d'unitats discursives i de relacions de sentit: correspondència de l'entonació amb els signes de puntuació; identificació i producció

dels patrons d'entonació propis dels actes de parla i les estructures discursives del nivell; elements propis de la conversa (en diferents registres i actituds).

- Consolidació i ampliació de marcadors conversacionals i expressions per a: dirigir-se a algú, saludar, respondre a una salutació, començar a parlar, mantindre la paraula, sol·licitar a l'interlocutor que comence a parlar, mantindre l'atenció, cooperar, reaccionar amb diferents intencions i matisos, implicar l'interlocutor, assentir, dissentir amb diferents matisos, opinions, prendre la paraula, iniciar una explicació requerida amb diferents matisos, introduir un exemple, demanar ajuda, agrair, repetir i transmetre, anunciar el final, acomiadar-se i sol·licitar confirmació.
- Repàs i ampliació dels recursos per a les reaccions esporades en les situacions i intercanvis usuals (parells adjacents) que expressen diferents matisos: preguntar per una persona al telèfon – respondre, preguntar per l'estat general de les coses – respondre, oferir – acceptar, refusar – insistir, demanar un favor – acceptar, demanar ajuda – prestar-la, demanar un objecte – donar-lo, etc.
- Demostratius en la conversa: configuracions diverses de l'oposició *isto* vs. *aquilo* segons la situació; demostratius acompanyats de complements per a localitzar el referent; demostratiu *aquale* amb valor d'article determinat; demostratius en el text escrit: usos anafòrics dels demostratius.
- Dixi temporal. Adverbis i locucions adverbials d'íctiques de temps.
- Transformació de d'íctics i marcadors en funció de les coordenades espacio-temporals en l'estil indirecte: pronoms, demostratius i expressions de temps i espai. Tematització i focalització.
- Introducció al reconeixement de l'ordre no marcat dels elements de l'oració.
- El·lipsi de la informació compartida.
- Introducció a recursos per a mantindre el tema. Repeticions, pronoms i adverbis amb valor anafòric.
- Realç de la informació compartida i de la informació nova amb recursos gramaticals (ordre, reduplicació, construccions), d'entonació i accentuació.

D. Sintàctics

Reconeixement i comprensió dels significats associats a estructures sintàctiques complexes pròpies de la llengua oral, segons l'àmbit i context comunicatiu, tant generals com específics, per a expressar:

- L'entitat i les seues propietats [in/existència, qualitat (intrínseca i valorativa), i quantitat (nombre, quantitat i grau)];
- l'espai i les relacions espacials (ubicació, posició, moviment, origen, direcció, destinació, distància, i disposició);
- el temps (ubicació temporal absoluta i relativa, duració, freqüència) i les relacions temporals (seqüència, anterioritat, posterioritat, simultaneïtat);
- l'aspecte puntual, perfectiu/imperfectiu, duratiu, progressiu, habitual, prospectiu, incoatiu, terminatiu, iteratiu, i causatiu;
- la modalitat lògica i apreciativa (afirmació, negació, interrogació, exclamació, exhortació; factualitat, certitud, creença, conjectura, dubte; capacitat/habilitat; possibilitat, probabilitat, necessitat; prescripció, prohibició, obligació, permís, autorització; volició, intenció, i altres actes de parla);
- la manera i les característiques dels estats, els processos i les accions;
- estats, esdeveniments, accions, processos i realitzacions: papers semàntics i focalització (estructures oracionals i ordre dels seus constituents);
- relacions lògiques de conjunció, disjunció, oposició, contrast, concessió, comparació, condició, causa, finalitat, resultat, i correlació.

Oració

- Actitud del parlant i modalitats d'oració. Oració exclamativa: ampliació d'expressions i ordre dels elements. Oracions desideratives. Oracions dubitatives, amb *talvez* + subjuntiu, *se calhar* + indicatiu. Oració interrogativa: interrogatives orientades; oracions interrogatives amb reforç, en passat; interrogatives eco.
- El·lipsi d'elements presents en el context.
- Consolidació de la concordança subjecte + verb + atribut, complement predicatiu: concordança del verb amb noms col·lectius.
- Oracions impersonals. Consolidar l'ús de *uma pessoa*. Consolidació de l'oració passiva de procés i de resultat. Significat i diferències d'ús en relació amb el registre entre la passiva perifràstica i la passiva reflexa.
- Reforç i ampliació de l'oració complexa:
 - Coordinació afirmativa i negativa en oracions copulatives (*e, bem como, assim como*), adversatives (*mas, porém*, i consolidació de *todavia* i *senão*), disjuntives (*ou, ou bem*), conclusives (*portanto, de maneira que*), distributives (*quer...quer, ora...ora*).
 - Subordinació nominal o completiva: Completives d'infinitiu (casos més complexos).
 - Correlació de temps i maneres: reforç en la correlació de temps diferents en la principal i en la subordinada.
 - Subordinació adverbial o circumstancial.
- Ampliació d'expressions per a comunicar sentiments i desitjos; dubte; mandat, prohibició, permís (amb verbs com *incitar, animar*); necessitat subjectiva (amb verbs com *convir, custar*); alternança de maneres en expressions per a expressar imaginació i valoració.
- Doble selecció modal d'alguns verbs segons el significat que adopten: *sentir, dizer*.
- Ús d'oracions amb verbs causatius *provocar, significar, implicar, fazer, conseguir*.
- Reforç de la correlació de temps i maneres depenent de si l'acció es refereix al present, passat, futur o a una cosa hipotètica.

Nom

- Classes de noms i comportament morfosintàctic. Consolidació i ampliació del nou lèxic: noms propis, comuns, concrets, abstractes, col·lectius, derivats, compostos, comptables i no comptables, casos de nominalització.
- Concordança dels adjacents (determinants i adjectius) amb el nucli (nom/pronom).
- Funcions del grup del nom i maneres de marcar eixes funcions (insistència en l'absència de preposició en el complement directe de persona individualitzada).
- Consolidació de la formació del gènere: diferents paraules per al masculí i femení: *ermitão-ermitoa, cirurgiaão-cirurgiã, bode-cabra*; noms que canvien de significat en canviar de gènere: *o caixa-a caixa, o guia- a guia*; noms estrangers.
- Formació del número: consolidació de les regles generals i casos especials; noms invariables; noms amb doble plural (*verões / verãos; anão / anões*); noms col·lectius; comptables i incomptables; consolidació de la formació del plural en noms compostos.
- Formació de diminutius i augmentatius (*balão-balãozinho-balõezinhos*); augmentatius amb valor afectiu (*amigalhão, amigalhaço*).
- Sustantivació de diferents categories (*azul do céu, um não rotundo, um senão*).
- Sobrenoms, pseudònims, hipocòristics, heterònims i sobrenoms, amb especial atenció als personatges públics del moment.

Pronoms

- Pronoms personals: consolidació de l'ús de les formes de subjecte i complement; absència/presència, concordança amb el referent i col·locació.
- Consolidació de la col·locació del pronom àton: anteposició o posposició del pronom al verb amb determinats adverbis; especial atenció a la producció de formes verbals compostes i perífrasis verbals amb pronom complement.
- Producció de formes verbals amb pronom en posició mesoclítica: futur d'indicatiu i condicional.
- Absència del pronom personal de CD i CI en les respostes quan en la pregunta queda clar a què es refereix.
- Possessius: usos en algunes expressions fixes.
- Relatius: amb o sense antecedent exprés; ús de preposició + article + pronom.
- Demonstratius: compatibilitat amb indefinits i numerals (*Prefero esses outros*); consolidació de l'ús amb els adverbis de lloc *aquí, aí, cá, lá, acolá* per a donar èmfasi i de l'ús contret amb les preposicions *de* i *em*.
- Ampliació dels indefinits: gènere i número, casos invariables i formes; consolidació de la diferència entre el determinant *tot* i el pronom *tudo*; usos amb adjectiu com a complement (*Tudo de bom para ti*); combinacions amb altres determinants (*Quaisquer outros*).
- Formes pronominals de numerals, interrogatius i exclamatius; ús del pronom interrogatiu en posició final en combinació amb un altre pronom (*Quem disse o quê?*); ordre dels pronoms i interrogatius (*Quem te disse que viesses e porquê?*).

Articles

- Consolidació i ampliació de l'ús de l'article determinat amb noms de llocs geogràfics concrets.
- Article determinat amb noms col·lectius, propis, cognoms i sobrenoms; amb valor distributiu; amb les sigles. Article indeterminat amb noms propis.
- Ús i omissió de l'article: ús amb numeral precedit de pronom (*nós os quatro*); omissió amb percentatges i amb substantius que indiquen generalitat.

Adjectiu

- Consolidació de la concordança quant al gènere i número amb el nom i el determinant; concordança amb noms coordinats de diferent gènere.
- Formes invariables quant al gènere i número.
- Col·locació i valors dels canvis de posició: ampliació dels casos d'anteposició per a expressar ironia, un matís concret amb un mateix significat i canvis de significat lligats a la posició de l'adjectiu.
- Gentilicis d'ús menys freqüent.
- Nominalització (*o público*) i adverbialització (*Fala forte*).
- Modificadors de l'adjectiu: adverbis o locucions adverbials.
- Ampliació dels graus de l'adjectiu: diferents mecanismes d'expressió del grau; grups adjectivals comparatius amb *para* + infinitiu / *para que* + subjuntiu; superlatiu absolut amb adverbis (*verdadeiramente impressionante*) i per repetició; superlatius cultes.
- Modificadors de l'adjectiu propis de la llengua col·loquial: *um pouco, alguma coisa*; adverbis o locucions adverbials (*bom a valer*); grup nominal amb preposició (*cheio de fome*).
- Possessius: usos en algunes expressions fixes i frases fetes (*À nossa !*); posposició quan no li acompanya l'article definit i en interrogatives directes; ús de les formes *dele, dela, deles, delas* per a evitar l'ambigüitat de *seu, sua, seus, suas*.

- Combinació d'adjectiu + substantiu per a expressar un únic concepte (*alta tensão, livre arbítrio*); combinació d'adjectiu + substantiu per a especificar el to d'un color (*azul-marinho, verde-alface*); adjectius que sempre van anteposats (*mero, suposto*).
- Ampliació d'adjectius que canvien de significat amb *ser* i *estar* (*agarrado, desprendido, lido*).
- Demostratius: compatibilitat amb altres determinants; valors díctic i anafòric; connotació despectiva o menyspreadora del demostratiu (*Esta parva!*).
- Ampliació dels indefinits: formació del gènere i del número, casos invariables i formes; combinació amb altres determinants; osota de tot/a solo en singular per a destacar una duració o qualitat (*Ficou todo corado quando a conheceu*); *todos/as + os/as + substantiu* amb valor de qualsevol; *todos/as + os/as + que* amb valor de comparatiu quantitatiu (*É preciso trazer todas as cadeiras que forem necessárias*); valor ponderatiu de *todo/a + um/uma* (*Foi toda uma vida a trabalhar*); contrast amb *qualquer* per a indicar identitat o qualitat (*qualquer pessoa, uma pessoa qualquer*); amb *quanto/a/os/as* (*Compra na papelaria tantos lápis quantos quiseres*).
- Numeral: cardinals, ordinals i multiplicadors; col·locació dels numerals usats com a adjectius amb xifres; cardinals amb valor d'adjectius indefinits; ampliació de partitius (*a décima primeira parte*).
- Interrogatiu i exclamatiu: consolidació de les formes i usos.
- Altres formes de complements del nom en aposició, construcció introduïda per preposició i per oració de relatiu o adjectiva.

Verb

- Conjugació: consolidació de les formes regulars i irregulars.
- Repàs i ampliació de la manera indicativa: aprofundiment de les funcions temporals (ús del present, passat i futur) i aspectuals (aspecte perfectiu i imperfectiu dels temps del passat i del futur). Altres formes per a expressar opinions.
- Repàs i ampliació del present històric i del present de l'indicatiu amb valor de futur.
- Introducció al llenguatge narratiu i literari.
- Usos i contrast del *pretérito perfeito* i *pretérito imperfeito*.
- Pretèrit imperfecte: amb valor lúdic i oníric (*Fiz de conta que eu era...*); en oracions interrogatives per a preguntar per informació prèviament coneguda (*A que horas vinha o comboio?*); ús de l'imperfecte en lloc del condicional per a reforçar la implicació del parlant; ús amb estructures pseudocondicionals (*Se já sabias, porque não disseste nada?*); reconeixement dels valors estilístics del seu ús narratiu.
- Futur perfecte: valor general d'anterioritat respecte a una acció i valor de dubte.
- Consolidació de l'ús del condicional en frases principals. Ús del condicional en les subordinades interrogatives indirectes i temporals.
- Consolidació del condicional compost: hipòtesi de realització impossible; probabilitat anterior a una situació en el passat; expressió d'un desig no complit; condicional de rumor propi dels textos periodístics per a accions acabades (*Angola teria negado a saída de um dissidente*).
- Consolidació dels temps verbals de l'oració condicional.
- Subjuntiu: consolidació de les formes i dels usos en oracions simples i en oracions subordinades.
- Imperatiu: consolidació de formes i funcions (ordre, prec, invitació, consell, permís, prohibició).
- Infinitiu simple i compost en construccions nominals: funció substantiva. Infinitiu personal i impersonal en els diferents tipus de subordinades.

- Gerundi simple i compost: en les oracions subordinades amb i sense preposició; en estructures lexicalitzades, com a organitzador textual per a canviar de tema i ordenar el discurs.
- Participi present i passat: consolidació de formes i d'usos. Valor substantiu, adjectiu, circumstancial de temps, causal.
- Consolidació i ampliació de les perífrasis verbals d'infinitiu i de gerundi.
- Ampliació de la veu passiva: de procés amb *ser* i de resultat amb *estar / ficar* i contrast entre elles.
- Formes impersonals de verbs reflexius en temps simples i compostos.
- Verbs que seleccionen diferent manera segons el significat que adopten: *sentir (Sinto que vai acontecer algo importante / Sinto muito que as coisas tenham acabado assim)*.
- Ampliació de verbs que canvien de significat o sentit amb i sense pronom (*deitar/deitar-se, mudar/mudar-se*).
- Consolidació de la correlació d'accions i concordança de temps i maneres, especialment quan el verb principal està en passat o condicional i en les subordinades amb subjuntiu o amb les formes no personals del verb. Expressió de la simultaneïtat, de la posterioritat i de l'anterioritat. Aprofundiment en la correlació de temps en l'estil indirecte per a repetir o transmetre informació, ordres o peticions, en la mateixa o en diferents situacions de comunicació.
- Formes no personals amb referència genèrica en parèmies (*Mais vale prevenir que remediar*).
- Tipus de complements que regeix cada verb (*ater-se a*).

Adverbi

- Repàs i ampliació d'expressions de circumstàncies de caràcter culte: de temps, de manera i de lloc (*eis, aquém, além, algures, outrora*).
- Repàs i ampliació d'adverbis d'afirmació, negació i dubte.
- Locucions adverbials de manera: *a dois, a eito, à letra, a olhos vistos, à solta*.
- Consolidació i producció d'usos més problemàtics en contrast amb l'espanyol: *só (Anda cá só ver isto), fora (pela noite fora), bastante, afinal, finalmente*.
- Adverbi *bem* com a quantificador de grau amb valor de *muito* o *bastante* (*Bem bonitos são esses sapatos que compraste*).
- Adverbi *recém* amb participi (*recém-nascido*).
- Adverbis amb significats metafòrics (*religiosamente, olímpicamente*).

Preposicions

- Repàs i ampliació de locucions preposicionals.
- Insistència en els usos que generen dificultat.
- Regències freqüents de substantius, adjectius, adverbis i verbs (*convidar a / para*).

E. Lèxics

Comprensió, coneixement i utilització correcta, i adequada al context d'una àmplia gamma lèxica oral i escrit d'ús general, i més especialitzat dins de les pròpies àrees d'interés, en els àmbits personal, públic, acadèmic i professional, inclosos modismes, col·loquialismes, regionalismes i argot.

Vocabulari

- Repàs i ampliació amb vocabulari propi del nivell.
- Varietat d'expressions per a complir les funcions que es treballen en situacions formals i informals, tant per a la llengua oral com per a l'escrita.

- Ampliació del vocabulari de les situacions i temes del nivell; variants estàndard (formal i informal) i registres col·loquials o professionals.
- Locucions: verbals (*falar para o boneco*), adjectives (*dito e feito*) i adverbials (*ao calhas*).
- Modismes habituals relacionats amb les situacions i temes del nivell.
- Expressions freqüents del portugués col·loquial relacionades amb les situacions i temes del nivell.
- Reconeixement dels insults més comuns.
- Refranys freqüents relacionats amb les situacions i temes del nivell.
- Consolidació de gentilicis comuns (*lisboeta*) i introducció de gentilicis menys freqüents (*conimbricense*).
- Comparacions explícites i implícites estereotipades i freqüents (*gordo que nem um texugo*).
- Paraules i expressions llatines més comunes relacionades amb les situacions i temes del nivell (*a posteriori, grosso modo, per capita*).
- Reforç dels verbs de canvi (*ficar, tornar-se, fazer-se, converter-se em, chegar a ser*).
- Ampliació i aprofundiment sobre les estratègies de reconeixement (i ús) del llenguatge dels diccionaris: terminologia i abreviatures.
- Repàs i ampliació de famílies de paraules.
- Neologismes, préstecs i calcs semàntics del nivell.
- Sigles i acrònims del nivell.

Significat

- Campos associatius dels temes propis del nivell (art, economia, ciència, tecnologia, medicina, literatura, etc.).
- Paraules del mateix camp semàntic i comprensió dels trets comuns i diferenciadors.
- Ampliació de paraules de significat obert (*dizer, dar, etc.*) i substitució per les corresponents precises en el context (*dizer* → *assinalar, comentar, expor, expressar, contar*; *dar* → *doar, outorgar, conceder*).
- Paraules sinònimes o de significat pròxim relacionades amb les situacions i temes del nivell i antònims. Usos diferenciats segons el registre utilitzat.
- Campos semàntics de les situacions i temes del nivell.
- Polisèmia o paraules amb diferents significats. Desambiguació pel context.
- Ampliació i repàs d'hiperònims i hipònims.
- Ampliació i repàs de falsos amics i interferències lèxiques freqüents amb els idiomes materns o unes altres segones llengües dels estudiants.
- Ampliació i aprofundiment de vocables que canvien de significat segons la col·locació de l'accent.
- Reconeixement i distinció de lèxic de registre formal i informal/col·loquial.
- Reconeixement de recursos del llenguatge. Metàfores i construccions de sentit figurat freqüents en la llengua; metàfores oracionals: estructures comparatives usuals amb *ser*, expressions amb verbs de canvi.
- Paraules homòfones que solen suposar dificultat: *coser vs cozer, conselho vs concelho, concerto vs conserto*.
- Metonímies d'ús freqüent; ús metonímic de productes (*Eu queria uma Sagres > uma cerveja Sagres*).
- Repàs i ampliació d'onomatopeies que imiten diferents sons i de noms i verbs dels sons dels animals.
- Reconeixement de lèxic quotidià de les varietats més importants del portugués (*autocarro-ônibus-machimbombo; pequeno-almoço-café da manhã-mata-bicho*).

- Refranys freqüents relacionats amb les situacions i temes treballats en context.
- Ampliació en l'ús dels eufemismes i paraules tabús per a evitar designar una realitat (*conflicto bélico, forte*).
- Ampliació del coneixement dels diccionaris: específics, tècnics, combinatoris, de sinònims i antònims, de col·locacions lèxiques.

Formació de paraules

- Formació de paraules per composició: verbal i nominal.

Derivació de paraules

- Formació de paraules per derivació amb prefixos cultes d'origen grec: *acro-*, *antropo-*, *auto-*, *cosmo-*, *cripto-*, *cromo-*, *crono-*, *deca-*, *demo-*, *helio-*, *macro-*, *micro-*, *icono-*, *para-*, *peri-*, *piro-*, *poli-*; i d'origen llatí: *ab-*, *abs-*, *ad-*, *ancia-*, *bi-*, *bis-*, *ex*, *extra-*, *inter-*, *intra-*, *multi-*, *omni-*, *su-*, *sub-*, *trans-*, *tras-*, *ultra-*, *vice-*, *vi-*, *viz-*.
- Derivació de paraules amb sufixos cultes d'origen grec: *-cracia*, *-filia*, *-fobia-*, *-gamia*, *-geno*, *-itis*, *-logo*, *-mancia*, *-metro*, *-poli*, *-tecnia*; i d'origen llatí: *-ancia*, *-ducto*, *-fero*, *-fugo*, *-gero*, *-grado*, *-paro*, *-voro*.
- Consolidació i ampliació de formació de paraules per sufixació.
- Derivació amb prefixos: nominal (*-eza*, *-ia*), adjectival (*-al*, *-ar*, *-az*) i verbal (*-ar*, *-ear*, *-hissar*, *-ificar*, *-ecer*). Derivació verbal per parasíntesi: *a + dormir + ecer* → *adormecer*.
- Valor apreciatiu/subjectiu/despectiu dels sufixos (*Que espertinho*). Regles de formació amb aquests afixos (*café-cafezinho*). Sufixos apreciatius que impliquen canvi de significat o de categoria gramatical (*apagão*). Usos creatius dels diminutius i augmentatius (*juizeco*, *intelectualoide*).
- Sufixos menys comuns per a la formació de gentilicis (*-asco*, *-enho*, *-ino*, *-oto...*).
- Sigles d'ús (*UA*, *CM*, *INEM*) i acrònims (*eurodeputado*>*europèu+deputado*; *portunhol*>*português+espanhol*), tenint en compte els que siguen de creació del moment (*flexitarianismo: vegetariano em part-time*).

F. Fonètics i fonològics

- Percepció dels patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús general en diverses varietats de la llengua, i en entorns específics segons l'àmbit i context comunicatius, i comprensió dels diversos significats i intencions comunicatives associats a aquests, incloent variants de sons i fonemes vocàlics i consonàntics i les seues respectives combinacions, variants de processos fonològics d'ensordiment, sonorització, assimilació, elisió, palatalització, nasalització, epèntesi, alternança vocàlica i altres, i canvis d'accent i tonicitat en l'oració amb implicacions sintàctiques i comunicatives.
- Selecció, segons la intenció comunicativa, i producció dels patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús general en diverses varietats de la llengua, i en entorns específics segons l'àmbit i context comunicatius, i transmissió dels diversos significats i intencions comunicatives associats a aquests, incloent variants de sons i fonemes vocàlics i consonàntics i les seues respectives combinacions, variants de processos fonològics d'ensordiment, sonorització, assimilació, elisió, palatalització, nasalització, epèntesi, alternança vocàlica i uns altres, i canvis d'accent i tonicitat en l'oració amb implicacions sintàctiques i comunicatives.
- Comprensió dels significats generals i específics, segons el context de comunicació, associats a les convencions ortotipogràfiques de la llengua meta, incloent trets de format; valors discursius dels signes tipogràfics, ortogràfics i de puntuació; adaptació

ortogràfica de préstecs; variants en la representació gràfica de fonemes i sons; variants de l'alfabet o els caràcters, i els seus usos en les diverses formes.

- Utilització correcta, i adequada al context, de les convencions ortotipogràfiques de la llengua meta, incloent trets de format; valors discursius dels signes tipogràfics, ortogràfics i de puntuació; adaptació ortogràfica de préstecs; variants en la representació gràfica de fonemes i sons; variants de l'alfabet o els caràcters, i els seus usos en les diverses formes.

Pronunciació

- Reconeixement i producció dels fonemes vocàlics i consonàntics; insistència en els fonemes que presenten major dificultat: reconeixement i producció dels següents fonemes /ã/, /õ/, /ão/, /õe/, /ãe/, /ãe/, /ə/, /z/, /ʃ/, /ç/, /ɲ/, /v/; la distinció i articulació dels fonemes vocàlics oberts i tancats; la pronunciació de les vocals en diftongs ascendents o descendents, triftongs i hiats.
- Fonemes consonàntics. Reconeixement de les variants més excel·lents de realització dels fonemes: /b/ ↔ [b] i [β], /d/ ↔ [d] i [ð], /g/ ↔ [g] i [ɣ], /l/ ↔ [l] i [ʎ], /rr/ ↔ [rr] i [R] (vibrant múltiple o vetlar). Variants brasileres: palatalització de [t/d] + [i/e], velarització de [-l] en posició implosiva, diferències de timbre en diftongs (*sei* ['sɛj] – Portugal - / [séj] – Brasil).
- Fonètica sintàctica: consolidació i producció dels diferents casos de sinalefa).
- Reconeixement de la relaxació articulatòria en llenguatge familiar i col·loquial.
- Seqüències amb entonació característica: refranys i proverbis.
- Reconeixement i pronunciació de síl·labes tòniques amb i sense accent gràfic.
- Ritme: grups fònics i pauses.
- Pronunciació de les paraules estrangeres pròpies del nivell.
- Entonació: identificació i producció dels patrons característics de l'entonació enunciativa (afirmativa i negativa), distingint tipus d'asseveració (ordinària, categòrica, amb insinuació, amb incertesa) i de l'entonació interrogativa general. Entonació per a les funcions comunicatives pròpies del nivell. Modulacions pròpies de funcions comunicatives específiques: alegria, amenaça, fúria, humor, ironia, sorpresa, tristesa.
- Correspondència entre la distribució de pauses i l'estructura sintàctica i informativa.
- Grups fònics: accents vs. atonicitat i entonació. Ritme i pauses.
- Categories gramaticals tòniques (verbs, substantius, adjectius, pronoms tònicos) i àtones (articles, preposicions, conjuncions).
- Correspondència entre les unitats melòdiques i la puntuació: entonació corresponent als dos punts, el punt i coma, els punts suspensius i el parèntesi.
- Reconeixement dels patrons melòdics de diferents zones de Portugal i de països lusòfons.

Ortografia

- Insistència en la transcripció gràfica dels fonemes que oferisquen major dificultat (*exceção, transatlântico*).
- Fonemes vocàlics. Ortografia de les vocals en contacte (diftongs, triftongs i hiats: *série, quão, saída*).
- Fonemes consonàntics. Casos d'especial dificultat: representació gràfica usual dels fonemes /z/ /s/ i /ʃ/ i casos especials més usuals de paraules d'altres llengües (*design*); casos de doble grafia en -ã (*soutien – sutiã; écran – ecrã*); lletra x (*excêntrico; exame; táxi; ex-marido; próximo*).
- Presència o absència de la lletra r/rr en formar paraules compostes.

- Insistència en l'ortografia de les lletres *g* i *j* davant les vocals *i/i* (*ágil, jeito*); de *b* i *v* (*ferver, mobilidade*).
- Ús de les majúscules inicials en noms d'individus, realitats úniques, llocs geogràfics, noms d'entitats, obres artístiques, literàries, musicals, la primera lletra en acrònims si conté més de quatre lletres (*Unesco*).
- Escriptura en minúscula de l'article que precedeix a malnoms, pseudònims i sobrenoms (*Adoro a obra do Pessoa*); substantius comuns formats mitjançant acronímia (*laser, radar*); presència de l'article en minúscula en noms propis geogràfics (comarques, mars, rius i muntanyes).
- Escriptura d'alguns prefixos (*anti-*; *pro-*).
- Consolidació dels usos principals d'altres signes de puntuació: punts suspensius, interrogació, exclamació, parèntesi, guió, ratlla, cometes, apòstrof.
- Usos discursius dels diferents tipus de lletres: normal, *cursiva*, **negreta**, subratllat.
- Expressió de xifres i números: casos d'escriptura de les quantitats en xifres, i casos d'escriptura en lletres.
- En textos jurídics i administratius el verb que indica la fi del document (*EXPÕE, CERTIFICA*).
- Consolidació de les títols i dels signes auxiliars.
- Usos especials dels signes de puntuació més comunes: presència i absència de punt en titulars i títols, quantitats, dates, etc.; coma en aclariments, incisos i el·lipsis; dos punts en esquemes i cites textuais; alternances de coma i punt i coma en enumeracions.

2.6.5 Estratègies d'aprenentatge

Se segueix amb el mateix tipus d'activitats i estratègies que en els nivell anteriors.

3 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES

Les unitats didàctiques i blocs de material utilitzats en les classes es distribueixen de manera homogènia en els dos quadrimestres que conformen el curs.

Tot el professorat s'adapta al calendari anual establert i, al llarg del curs, es realitza un seguiment de la programació en diferents moments.

Especialment en els cursos i nivells impartits per diversos professors/as simultàniament, es duu a terme una labor de coordinació, de manera que tots els grups complisquen els mateixos objectius.

Els mètodes, materials seleccionats i lectures, s'ajusten al currículum i a una seqüenciació quadrimestral equilibrada dels continguts.

PRIMER CURS D'A2:

➤ **Llibre de text (8 unitats: 4 el primer quadrimestre i 4 el segon):**

Português a valer, 1, Lidel + *caderno de exercícios*.

➤ **Lectures:**

- **Segon quadrimestre:** Machado de Assis, *O alienista*, Luso-Espanhola de Ediciones (adaptação, texto, exercícios e apêndice lexical). Inclou CD.

SEGON CURS D'A2:

- **Llibres de text (10 unitats: 5 el primer quadrimestre i 5 el segon):**
Português XXI, 1, Lidel: unitats 11 i 12 + *caderno de exercícios*.
Português XXI, 2, Lidel: unitats 1-8 + *caderno de exercícios*.
- **Lectures:**
 - **Primer quadrimestre (triar-ne una):**
Eça de Queirós, *O mandarim* (adaptação, texto, exercícios e apêndice lexical), Luso-Espanhola de Ediciones. Inclou CD.
José Alencar, *Cinco minutos* (adaptação, texto, exercícios e apêndice lexical), Lusitã-Espanyola d'Edicions). Inclou CD.
 - **Segon quadrimestre (triar-ne una):**
Alice Vieira, *A espada do rei Afonso*, Caminho.
Ana Saragoça, *Todos os dias são meus*, Planeta.

CURS DE B1:

- **Llibres de text (10 unitats: 5 el primer quadrimestre i 5 el segon):**
Português XXI, 2, Lidel: unitats 9-12 + *caderno de exercícios*.
Português XXI, 3, Lidel: unitats 1-6 + *caderno de exercícios*.
- **Lectures:**
 - **Primer quadrimestre:**
Antonio Tabucchi, *Afirma Pereira*, Leya (tradução de José Lima).
 - **Segon quadrimestre (triar-ne una):**
José Jorge Letria, *Meu Portugal brasileiro*, Guerra e Paz.
José Saramago, *Todos os nomes*, Caminho.

PRIMER CURS DE B2:

- **Llibres de text (10 unitats: 5 el primer quadrimestre i 5 el segon):**
Português XXI, 3, Lidel: unitats 7-12 + *caderno de exercícios*.
Selecció de materials.
- **Lectures:**
 - **Primer quadrimestre:**
Maria João Lopo de Carvalho, *O fado da Severa*, Oficina do livro.
 - **Segon quadrimestre (triar-ne una):**
Dulce Maria Cardoso, *Campo de sangue*, Tinta da China.
Lídia Jorge, *Os memoráveis*, Leya/Livros RTP.

SEGON CURS DE B2:

- **Llibre de text:** es proporcionarà al llarg del curs una selecció de materials didàctics ajustats a la consecució dels objectius del currículum de B2.2.
- **Lectures:** es proporcionarà al llarg del curs una selecció de textos de diferents gèneres.

CURS DE C1:

- **Llibre de text:** es proporcionarà al llarg del curs una selecció de materials ajustats a la consecució dels objectius del currículum de C1.
- **Lectures:**
 - **Primer quadrimestre (triar-ne una):**
Germano Almeida, *O testamento do senhor Napumoceno da Silva Araújo*, Caminho.
Mia Couto, *O outro pé da sereia*, Caminho.
 - **Segon quadrimestre (triar-un una):**
José Eduardo Agualusa, *O vendedor de passados*, Quetzal.
Mia Couto, *Venenos de deus, remédios do diabo*, Leya.

4 METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

Pel que fa a la **metodologia, activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge, i autoavaluació i autonomia de l'alumnat**, s'han desenvolupat ja, de manera específica, en establir el currículum de cadascun dels cursos i nivells, en l'apartat 2 d'aquesta programació didàctica.

○ Autoavaluació

L'autoavaluació és també especialment rellevant i útil en el mesurament del progrés dels alumnes i, juntament amb el seguiment dut a terme pel professor, una de les millors mesures perquè l'alumne es responsabilitze del seu aprenentatge i millore la seua capacitat d'aprendre a aprendre a través de la presa de consciència de l'estat de les seues competències en certs moments, dels diversos objectius que ha aconseguit d'acord amb la programació del curs i dels objectius que encara li queden per aconseguir en etapes subsegüents d'aquest.

5 CRITERIS D'AVALUACIÓ

D'acord amb l'ordre 34/2022 per la qual es regula l'avaluació dels ensenyaments d'idiomes, s'aplicaran 4 tipus d'avaluació: **avaluació de diagnòstic**, a l'inici del curs, per a identificar les capacitats i el nivell de competència de l'alumnat: té caràcter merament orientador; **avaluació contínua o de progrés**, que es realitzarà al llarg del curs mitjançant activitats, tasques o proves per a comprovar el grau de consecució d'objectius de l'alumnat i poder adoptar les mesures necessàries per a la millora del seu rendiment: té caràcter formatiu; **avaluació final o d'aprofitament**, que es realitzarà al final del curs, per a comprovar el grau d'assoliment dels objectius aconseguit per l'alumnat i avaluarà les 5 destreses: comprensió de textos orals, comprensió de textos escrits, producció i coproducció de textos orals, producció i coproducció de textos escrits i mediació lingüística; finalment, **avaluació de domini**, que es realitza, mitjançant una prova de certificació, en acabar l'últim curs de cada nivell, i té per objectiu

confirmar que s'ha aconseguit efectivament el grau de domini de destreses que correspon als diferents nivells del Marc europeu comú de referència (MECR).

5.1 CURSOS NO CONDUENTS A PROVA DE CERTIFICACIÓ

Són cursos no conduents a prova de certificació els següents:

- Primer Curs d'A2 (1er A2)
- Primer Curs de B2 (1er B2)

A més de l'avaluació inicial de diagnòstic, al llarg del curs i en funció del desenvolupament de l'aplicació de la programació didàctica es realitzaran, almenys, dues recollides de dades, que es corresponen amb l'avaluació contínua o de progrés (seguiment dels avanços de l'alumnat) i d'aprofitament (prova final). Una d'elles coincidirà amb el final del primer quadrimestre. L'última recollida de dades consistirà en una prova final (al final del segon quadrimestre), que tindrà com a objectiu avaluar el grau de consecució dels objectius globals del curs i mesurar els progressos realitzats.

L'avaluació de les destreses receptives es realitzarà mitjançant proves objectives; les destreses productives seran avaluades a través de tasques de creació i interacció de textos escrits o orals. A més, per a la destresa de mediació es proposaran tasques productives, tant escrites com orals, destinades a mesurar el progrés de l'alumnat en aquest àmbit.

S'aplicaran els criteris específics que, en l'apartat 2 d'aquesta programació, s'han establert per a avaluar i determinar el grau d'adquisició de les competències requerides en cada nivell per a les diferents destreses:

- **Comprensió de textos orals**
- **Producció i coproducció de textos orals**
- **Comprensió de textos escrits**
- **Producció i coproducció de textos escrits**
- **Mediació lingüística (mediació oral + mediació escrita)**

L'examen final constarà de dues parts diferenciades: la prova oral i la prova escrita, que inclouran diferents tasques per a avaluar les 5 destreses.

Per a aprovar el curs, l'alumnat haurà d'obtindre un mínim del 50% de la nota en cadascuna de les destreses i, a més a més, per obtindre la qualificació d'APTE la mitjana de totes les destreses haurà de ser igual o superior al 60% de la puntuació total.

L'alumnat disposarà de dues convocatòries: ordinària (maig) i extraordinària (finals de juny).

5.2 PROVA DE CERTIFICACIÓ

La Prova de Certificació es una avaluació de domini. Es realitza durant el mes de juny, en la convocatòria ordinària i al setembre en la convocatòria extraordinària, en els següents nivells:

- Primer Curs de B1 (Nivell Intermedi, B1)
- Segon Curs de B2 (Nivell Intermedi, B2)
- Curs de C1 (Nivell Avançat, C1)

Aprovar aquests exàmens suposa per a l'alumnat l'obtenció d'una certificació que avala oficialment els seus coneixements de portugués en els nivells a dalt esmentats.

L'avaluació conduent a obtenir la certificació oficial del Nivell B1, B2 i C1 de portugués exigirà la superació d'unes proves específiques el disseny de les quals, administració i qualificació seguiran les pautes que establisca la *Conselleria d'Educació, investigació, cultura i esport de la Comunitat Valenciana*. Aquestes proves seran comunes per a totes les escoles d'idiomes de l'àmbit de gestió d'aquesta Conselleria. El disseny de les proves tindrà en compte el grau de domini de l'alumne en l'ús de la llengua i el conjunt d'objectius específics per destreses.

La Prova de Certificació consta de 5 parts independents en cadascuna de les quals els/les candidats/es han d'obtenir almenys un 50% de la puntuació per a aprovar-les i un 65% de mitjana en el còmput global de la prova per a obtenir la qualificació d'APTE en el nivell corresponent.

Les parts corresponen a les següents destreses:

- **Comprensió de textos orals**
- **Producció i coproducció de textos orals**
- **Comprensió de textos escrits**
- **Producció i coproducció de textos escrits**
- **Mediació lingüística (mediació oral + mediació escrita)**

Si el candidat no aconseguira el 50% en alguna de les parts, ha de presentar-se a la convocatòria de setembre. Es guarda per a la convocatòria de setembre la nota de totes les parts en què s'haja obtingut almenys un 50% en la convocatòria ordinària. El/La candidat/a no pot repetir les parts en què haja obtingut el 65% (o més), però, opcionalment, sí pot repetir les parts al setembre les parts en què, no havent arribat al 65%, haja obtingut almenys un 50%.

L'avaluació de les destreses receptives es realitzarà mitjançant proves objectives i seran corregides per un sol professor. En canvi, les proves de Producció i Coproducció Escrites i Orals i la Mediació seran avaluades per dos professors.

Les notes finals seran APTE o NO APTE.

A aquesta Prova de Certificació pot presentar-se tant alumnat oficial o presencial com a candidats lliures.

L'alumnat oficial que concloga B1 o 2ⁿ B2 de portugués amb la qualificació d'APTE com a nota final de curs, pot promocionar al nivell següent (1er B2 i C1, respectivament) sense necessitat de realitzar la prova de certificació del seu nivell. No obstant això, si la realitza i la supera, obtindrà el corresponent certificat acreditatiu de les seues competències.

Per poder realitzar la prova de certificació serà necessari matricular-se en la prova en els terminis específics que s'establisquen.

El **Segon Curs d'A2 (2ⁿ A2)** es considera un curs conduent a prova de certificació. Tanmateix, no existeix prova de certificació pròpiament dita per a eixe nivell. L'alumnat oficial matriculat en eixe curs aconseguirà la certificació si supera el curs, obtenint una mitjana final d'almenys el 65% i un mínim en cada destresa d'almenys el 50%.

5.3 TEST DE CLASSIFICACIÓ

Per a la classificació dels alumnes de nou ingrés amb coneixements previs que desitgen accedir a l'ensenyament oficial presencial en el nivell i curs més adequat al seu grau de domini del portugués, aquesta EOI ofereix TESTS DE CLASSIFICACIÓ que requereixen una inscripció prèvia per realitzar-los i es duen a terme abans de l'inici de les classes o, per a l'alumnat ja matriculat, una vegada iniciat el curs, durant el primer mes de classes.

La prova consta concretament d'una tasca de producció i coproducció escrita i d'una o dues tasques de producció i coproducció oral. La prova es administrada i avaluada pels membres del departament de portugués, els quals, a la llum dels resultats obtinguts, determinen de forma consensuada quin nivell i curs correspon a cada candidat/a.

Els criteris per a l'assignació d'un nivell concret seran els ja exposats en l'apartat 2 d'aquesta programació per a avaluar el grau d'adquisició de les competències requerides en cada un dels nivells.

5.4 CURSOS DE FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

La qualificació d'aquests cursos s'expressa en termes d'Apte i No Apte. Per a l'obtenció de la qualificació d'Apte farà falta una assistència mínima del 75%.

5.5 CRITERIS D'AVUACIÓ

Els criteris d'avaluació aplicables a les diferents destreses en cadascun dels nivells s'han expressat ja a propòsit del currículum de cada nivell, en l'apt. 2 d'aquesta programació. Amb l'objectiu d'unificar criteris, es realitzaran sessions departamentals d'estandardització de criteris d'avaluació aplicats a les proves de certificació.

5.6 AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT I APRENENTATGE

A més dels diferents tipus d'avaluació de l'alumnat als quals s'ha fet referència al llarg d'aquest apartat 5, s'analitzarà també el procés d'ensenyament i aprenentatge des del punt de vista docent, amb la finalitat de determinar punts de millora i introduir-hi canvis.

6

MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS

El departament de portugués s'esforça per oferir una atenció personalitzada i adaptada a l'alumnat amb necessitats educatives especials. No obstant això, com s'ha revelat al llarg dels últims anys, seria desitjable que el centre comptara amb el suport de personal especialitzat, proporcionat per la conselleria, que poguera assessorar i assistir el professorat davant situacions o necessitats que poden resultar complexes d'afrontar.

7

FOMENT DE LA UTILITZACIÓ DE LA BIBLIOTECA O MEDIATECA LINGÜÍSTICA

L'alumnat podrà participar en les activitats culturals programades i gestionades per la comissió de mediateca de l'escola. Aquestes activitats inclouen:

- tallers d'aprendre a aprendre, la finalitat dels quals és potenciar l'autonomia de l'estudiant.
- grups de debat o de tertúlia literària tutoritzats per un professor, enfocats a promoure la lectura i l'habilitat de mediació.
- competicions multilingüístiques, amb l'objectiu de fomentar el vessant lúdic de l'aprenentatge d'idiomes.

8

UTILITZACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ

El departament de portugués es manté al corrent de les novetats quant a l'ús de les TICs a l'aula, amb l'ús habitual d'eines com podcasts, blogs, kahoot, programes d'edició d'àudio i vídeo (audacity), google drive, Dropbox, we transfer i altres instruments que contribueixen a millorar el vessant pedagògic de les classes i permeten la creació de material didàctic.

Resulta útil també, como a eina complementària a la docència presencial, l'ús de la plataforma AULES. En els models de docència semipresencial la plataforma AULES i aplicacions de videoconferència com a Webex passen a ser elements fonamentals.

La comunicació i interacció amb l'alumnat, es duu a terme mitjançant els sistemes de missatgeria inclosos en AULES i ÍTACA, així com a través del correu electrònic corporatiu de cada docent i del Departament, respectant sempre la Llei de Protecció de Dades.

9

RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

A més dels exposat en l'apartat anterior quant a noves tecnologies, el departament de portugués està plenament actualitzat pel que fa als materials didàctics que constantment van apareixent. S'analitzen les novetats editorials i es decideix la seua aplicació en el nivell més adequat. Els nous recursos didàctics es van incorporant al fons bibliotecari del departament i s'integren en un catàleg en què es determina el curs i nivell assignat en què poden ser emprats. A més, el professorat del departament fa ús habitual de recursos didàctics propis creats a partir de documents reals (activitats multimèdia; projectes radiofònics; gamificació, etc.)

10

PROVES DE CERTIFICACIÓ

La Prova de Certificació es una avaluació de domini. Es realitza durant el mes de juny, en la convocatòria ordinària i al setembre en la convocatòria extraordinària, en els següents nivells:

- Curs de B1 (Nivell Intermedi, B1)
- Segon Curs de B2 (Nivell Intermedi, B2)
- Curs de C1 (Nivell Avançat, C1)

Aprovar aquests exàmens suposa per a l'alumnat l'obtenció d'una certificació que avala oficialment els seus coneixements de portugués en els nivells a dalt esmentats.

L'avaluació conduent a obtenir la certificació oficial del Nivell B1, B2 i C1 de portugués exigirà la superació d'unes proves específiques el disseny de les quals, administració i qualificació seguiran les pautes que establisca la *Conselleria d'Educació, investigació, cultura i esport de la Comunitat Valenciana*. Aquestes proves seran comunes per a totes les escoles d'idiomes de l'àmbit de gestió d'aquesta Conselleria. El disseny de les proves tindrà en compte el grau de domini de l'alumne en l'ús de la llengua i el conjunt d'objectius específics per destreses.

La Prova de Certificació consta de 5 parts independents que corresponen a les 5 destreses:

- **Comprensió de textos orals**
- **Producció i coproducció de textos orals**
- **Comprensió de textos escrits**
- **Producció i coproducció de textos escrits**
- **Mediació lingüística (mediació oral + mediació escrita)**

A aquesta Prova de Certificació pot presentar-se tant alumnat oficial o presencial com a candidats lliures.

L'alumnat oficial que concloga B1 o 2ⁿ B2 de portugués amb la qualificació d'APTE com a nota final de curs, pot promocionar al nivell següent (1er B2 i C1, respectivament) sense necessitat de realitzar la prova de certificació del seu nivell. No obstant això, si la realitza i la supera, obtindrà el corresponent certificat acreditatiu de les seues competències.

Per poder realitzar la prova de certificació serà necessari matricular-se en la prova en els terminis específics que s'establisquen.

Sobre els criteris d'avaluació de la Prova de Certificació i els percentatges mínims per a aprovar-la, vegeu més amunt l'apartat 5.2.

11 PROVES DELS CURSOS NO CONDUENTS A PROVA DE CERTIFICACIÓ

Són cursos no conduents a prova de certificació els següents:

- Primer curs d'A2 (1er A2)
- Primer curs de B2 (1er B2)

A més de l'avaluació inicial de diagnòstic, al llarg del curs i en funció del desenvolupament de l'aplicació de la programació didàctica es realitzaran, almenys, dues recollides de dades, que es corresponen amb l'avaluació contínua o de progrés (seguiment dels avanços de l'alumnat) i d'aprofitament (prova final). Una d'elles coincidirà amb el final del primer quadrimestre. L'última recollida de dades consistirà en una prova final (al final del segon quadrimestre), que tindrà com a objectiu avaluar el grau de consecució dels objectius globals del curs i mesurar els progressos realitzats.

L'avaluació de les destreses receptives es realitzarà mitjançant proves objectives; les destreses productives seran avaluades a través de tasques de creació i interacció de textos escrits o orals. A més, per a la destresa de mediació es proposaran tasques productives, tant escrites com orals, destinades a mesurar el progrés de l'alumnat en aquest àmbit.

S'aplicaran els criteris específics que, en l'apartat 2 d'aquesta programació, s'han establert per a avaluar i determinar el grau d'adquisició de les competències requerides en cada nivell per a les diferents destreses:

- **Comprensió de textos orals**
- **Producció i coproducció de textos orals**
- **Comprensió de textos escrits**
- **Producció i coproducció de textos escrits**
- **Mediació lingüística (mediació oral + mediació escrita)**

L'examen final constarà de dues parts diferenciades: la prova oral i la prova escrita, que inclouran diferents tasques per a avaluar les 5 destreses.

Per a aprovar el curs, l'alumnat haurà d'obtenir un mínim del 50% de la nota en cadascuna de les destreses i, a més a més, per obtenir la qualificació d'APTE la mitjana de totes les destreses haurà de ser igual o superior al 60% de la puntuació total.

L'alumnat disposarà de dues convocatòries: ordinària (maig) i extraordinària (finals de juny).

Nota: El **Segon curs d'A2 (2ⁿ A2)** es considera un curs conduent a prova de certificació, encara que no hi haja una prova de certificació pròpiament dita per a eixe nivell (vegeu més amunt el final de l'apartat 5.2).

12 CURSOS DE FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Durant el present curs 2023-24, el Departament de Portugués ofereix 1 curs formatiu, corresponent al nivell A2:

Curso formatiu 2023-24:

Títol: Pràctica d'Expressió Oral Nivell A2

Docent: Laura Alcañiz.

Dia i hora: dilluns i dimecres, de 16.00 a 17.00.

Breu descripció: aproximació a la pràctica oral del portugués, tant des de la vessant del monòleg, com des de la del diàleg, a partir de situacions comunicatives adequades al nivell A2.

Per a l'obtenció de la qualificació d'Apte farà falta una assistència mínima del 75%.

13 ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Està contemplada la realització d'activitats destinades a donar a conèixer a l'alumnat aspectes socioculturals del àmbit de la Lusofonia. Entre les propostes analitzades per al curs 2023-24 es troben les següents activitats:

- Tàndem online espanyol-portugués, en col·laboració amb la Universidade Aberta
- Recitals/Lectures realitzades a l'Escola per escriptors/es lusòfons/-es, en col·laboració amb la Universitat de València.
- Concerts de música lusòfona a l'Escola o assistència a concerts fora de l'Escola.
- Representacions teatrals en portugués a l'escola o assistència a representacions en sales de teatre.
- Festa de nadal.
- Visionat de pel·lícules en portugués a l'Escola o eixida a sales de cinema.
- Celebració del 25 d'abril. Revolució dels clavells.
- Qualsevol altra activitat que puga sorgir al llarg de l'any acadèmic.

14 PLA DE MILLORA DEL PROFESSORAT

En el claustre d'inici de curs es presenta, com sempre, la proposta de **Pla Anual de Formació (PAF 2023-24)** per al professorat. Inclou diferents accions formatives.

15 PLA DIGITAL DEL CENTRE

Actualment, l'EOI de València-Saïdia està posant en marxa el seu Pla Digital de Centre.